Viața studențească

REVISTĂ A ASOCIAȚIILOR STUDENȚILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA, Nr. 13 ● Miercuri 26 martie 1969 ● 16 pagini ● 0,50 lei

„MĂRȚIȘOR STUDENȚESC" — un festival al timișorenilor

Continuînd tradiția festivalurilor studențești de artă, la Timișoara, începînd cu 20 martie, se desfășoară — în organizarea Comitetului U.T.C. al centrului universitar și a Casei de cultură a studenților — festivalul de artă interpretativă „Mărțișor studențesc", închinat celei de-a XXV-a aniversări a eliberării României.

La acest festival-concurs iau parte ansambluri folclorice, formații de teatru, formații de muzică ușoară și de estradă de la toate instituțiile de învățămînt superior din localitate.

În afară de concurs, pe scena festivalului se vor prezenta corul și orchestra de muzică clasică a Universității, formația jaz-clubului din Timișoara și ansamblul casei de cultură a studenților cu un spectacol folcloric și unul de estradă.

C. GALERIU

PULS

Studenții pe micul ecran

Duminică, pe micul ecran, am asistat la un eveniment demn de semnalat: televiziunea a oferit un program de filme realizate de studenții de la I.A.T.C. S-a împlinit deci o doleanță veche, exprimată și în paginile revistei noastre. Pentru început ar trebui însă să fim dezamăgiți din cauza duratei excesiv de scurte a emisiunii, anunțată inițial la o oră, dar căreia, pentru a împlini numai o jumătate de ceas i s-a adăugat și un „desen animat". Poate nici selecția n-a fost cea mai fericită. Două filme realizate de Octavian Niță, cu o imagine de Ilia Ehrenkrantz, O felie de pîine *și* Lovitura *(lucrat în 1967), precum și filmul Mariei Dinescu,* Să poți zbura cu aripile frînte *nu se înscriu totuși printre realizările cele mai semnificative ale producției studențești. Sîntem siguri că televiziunea va transforma în tradiție această inițiativă fructuoasă — pentru ambele părți — continuînd să ne ofere, poate în selecții mai reprezentative, mai puțin zgîrcite cu timpul, însoțite, dacă e nevoie, de comentarii și prezentări ale realizatorilor, alte producții ale Studioului I.A.T.C.*

Lucia CRISTIAN

Expansiunea matematicii

Există ceea ce specialiștii numesc „școala românească de matematică" — s-a spus la recenta conferință de dare de seamă și alegeri a asociației studenților de la Facultatea de matematică-mecanică a Universității bucureștene. Cunoscute personalități din lumea științelor matematice, dintre care foarte multe sînt cadre didactice ale facultății, ilustrează acest fenomen. Intre studenții matematicieni există conștiința obligației de perpetuare a prestigiului școlii matematice românești, iar garanția acestui fapt constă în larga preocupare încă de pe băncile facultății pentru cercetarea științifică, abordarea cu tot curajul a tuturor „necunoscutelor matematice". Un prim succes: la sesiunea științifică republicană din aprilie trecut — prezentate 16 lucrări, premiate 10, 3 premii întîi. Și încă o garanție: academicianul Nicolae Teodorescu, despre a cărui activitate științifică nu mai este cazul să vorbim — lucrările domniei sale aparținînd de acum patrimoniului mondial al științelor matematice — a spus, adresîndu-se studenților: „Știți că am inițiat două noi direcții ale studiului aplicațiilor matematicii în economie, științe sociale și umanistice. Vă invit să fim colegi în lărgirea continuă a sferei cunoștințelor noastre în acest domeniu. Din partea cadrelor didactice — tot sprijinul". Elocvent!

N. IVAN

PULS

EXPOZIȚIE DE ARHITECTURĂ

De cîtva timp, în holul mare al Institutului de arhitectură „Ion Mincu" s-a redeschis tradiționala expoziție de schițe-control a studenților din anii II, III, IV și V.

Actuala expoziție abundă în proiecte de locuri recreative, complexe comerciale, monumente, grădinițe de copii, baruri, „semnale" pentru mari expoziții, fîntîni. Deosebit de atrăgătoare sînt, pe lingă acestea, schițele de proiect ale anului II: cameră de zi, refugiu în munți, umbrar cu vatră, ultima cîștigînd în savoare, în intimitate prin îmbinarea cu gust a arhitecturii rustice cu liniile ultramoderne.

Pe aceeași linie „evoluează" și cîțiva studenți din anul IV, printre care Alina Popa (notată cu 9), a cărei temă e o „casă de vacanță" proiectată după toate regulile esteticii, confortului și tradiției. Se mai remarcă, printre expozanți, Mihai Munteanu, Victor Gagiu și Mircea Pupăzan din anul IV (note de 9 pentru schițele — proiect de monument), precum și Niels Auner (nota 9 pentru schița „Semnal Expo"), Andrei Ignat, Ana Corbu și Catalena Beyer, toți din anul V, bine notați pentru proiectele de fîntînă.

In concluzie, orice vizitator al expoziției se poate declara pe deplin satisfăcut. Ne întrebăm, însă, cînd anume se va împlini vechiul vis al studenților arhitecți ca proiectele cele mai bune să poată fi achiziționate și puse în lucru. Sîntem siguri că ar aduce mult mai multă fantezie și prospețime decît o seamă de proiecte făcute „pe picior" de arhitecți rutinați, aflați în goană după onorarii.

Grigore BEIU

Politehniștii clujeni pe scena „Primăverii studențești"

A devenit o tradiție pentru noi, institutele clujene, să participăm la festivalul „Primăvara studențească" — anul acesta, la ediția a IV-a, să ne confruntăm măiestria cîntecului și jocului pe scena Casei de cultură.

Anul acesta institutul nostru va participa la acest festival cu mai multe formații. Formația de estradă (muzică ușoară și prezentatori) își anunță un program surpriză. Aceasta ne-o spune insuși titlul spectacolului „A fost odată un student". Conducătorul formației, Dan Cosma, a pregătit cu membrii formației de muzică ușoară bucăți noi; printre soliștii bine cunoscuți vor apare nume noi. Nu vor lipsi nici momentele vesele cu Mihai Teognoste. Dar deocamdată ne oprim aici, lăsăm restul pe scenă.

Formația de teatru se va prezenta la concurs cu piesa „Geamandura" de T. Mușatescu. Conducătorului formației, Ionel Cosma, îi aparține fantezia scenică, regizorală și artistică.

Formația corală (formată din anii I), sub conducerea inimosului instructor Ion Costin, va pregăti cîteva bucăți noi. Corul este tînăr; abia anul acesta a luat ființă. Tinerețea oare va învinge?

Adrian MUNTEANU

„CERCUL JURIȘTILOR"

Vineri seara — în sala de consiliu a Facultății de drept — s-a constituit „Cercul juriștilor" conceput de comitetul U.T.C. al facultății cu sprijinul biroului organizației de partid și al decanatului ca o masă rotundă deschisă participării oricărui student. „Cercul Y" răspunde interesului mereu crescînd al studenților pentru anumite probleme care nu pot fi dezbătute nici în seminar și nici în cercurile științifice datorită implicațiilor din alte domenii. Au fost invitați toți studenții centrului universitar București care pot aduce — eventual — o problematică specifică domeniului în care se pregătesc. Spicuim din tematica cercului: „Dreptul și morala", „Implicațiile reglementărilor juridice asupra dezvoltării personalității umane", „Rolul națiunii în epoca contemporană".

Andrei POPESCU

PULS

În ritm de festival

Studenții ieșeni s-au văzut în ultimul timp puși aproape în imposibilitatea de a fi spectatori la toate manifestările, care de care mai reușite, ce s-au succedat zi de zi pe scena Casei de cultură a tineretului și studenților. După deținătorii „Căprioarei de Aur" (recte „Roșu și Negru") au urmat marii lor învinși de anul acesta („Phoenix" — laureați ai ultimului festival de artă studențească). Ansamblul folcloric al Centrului universitar ne-a prezentat apoi un reușit spectacol muzical-coregrafic intitulat: „Moldova — mîndră grădină". Ucenicii neobositului Ion Gotescu, aceiași care au admirat anul trecut Bosforul datorită turneului efectuat în Turcia, ne-au dovedit încă o dată că pot să facă lucruri frumoase dacă există seriozitate și pasiune. Formațiile de teatru ale Institutului politehnic, intrate în „cantonament" în vederea festivalului „Asachi" ce se apropie cu pași repezi, au prezentat pe rînd cele 2 premiere: „Cine l-a ucis pe Carol al VI-lea" în regia lui Constantin Bîrliba de la Teatrul Național „V. Alecsandri" și „Heidelbergul de altădată" în regia studentei Ailincăi Ecaterina.

V. SCARLAT

Imagine elocventă de la recentul banchet al absolvenților Facultății de matematică din București

„EX PONTO" — o descoperire a studenției!

Un nume nou în bibliografia presei studențești: Ex Ponto — revistă trimestrială editată de comitetul U.T.C. și consiliul A.S. din Institutul pedagogic Constanța. Numărul inaugural al revistei studenților constănțeni se remarcă prin grija redactorilor de a răspunde prompt cititorilor cu informații din viața institutului, cu pagini originale de literatură, cu un mozaic interesant etc. O reușită certă a revistei este cultivarea unor genuri jurnalistice variate, de la reportaj la anchetă, de la interviu la microsatira cu adresă precisă.

Evenimentele artistice sînt comentate într-o pagină de cronici, care prind în obiectiv atît teme generale cît și aspectele cercurilor „umaniste" ale institutului. Rubricile de contribuții științifice, eseuri și informații din diverse domenii, ce interesează direct studenții institutului, indică maturitatea concepției sumarului.

Ștefan CĂLIN

REPREZENTAREA ÎN CONSILII ŞI SENATE — ÎNVESTIRE A ÎNCREDERII ŞI RĂSPUNDERII

Sînt cunoscute de noi toţi atenţia şi încrederea deosebită pe care conducerea de partid şi de stat le acordă tineretului studios, preocupările statornice pentru cunoaşterea modului în care acesta se încadrează în angrenajul complex al vieţii sociale, prin crearea acelor condiţii materiale şi spirituale, de care are nevoie în pregătirea sa pentru viaţă şi muncă. O dată cu îndatorirea care-i revine fiecărui student în a răspunde acestor imperative majore, un rol deosebit de important în viaţa universitară îl au organizaţiile de tineret.

Acestea, prin menirea lor, trebuie să aducă o contribuţie deplină în cunoaşterea adevăratelor preocupări ale tineretului studios, să organizeze şi să desfăşoare o astfel de activitate care să aibă drept rezultat formarea unor oameni cu o matură răspundere personală faţă de pregătirea profesională şi dragoste faţă de profesiunea aleasă, hotărîţi ca în activitatea practică pe care o vor desfăşura să promoveze acel spirit novator, ce se impune în vederea dezvoltării impetuoase a societăţii noastre.

Folosind cadrul pe care Directivele C.C. al P.C.R. şi noua lege l-au creat pentru învăţămîntul superior, văzînd în aceasta grija şi preţuirea de care se bucură studenţimea din patria noastră, organizaţiile U.T.C. şi A.S. trebuie să-şi îmbunătăţească permanent stilul de muncă, să devină într-adevăr un factor care să-şi exercite un rol activ în viaţa universitară. Reprezentarea studenţilor în consiliile profesorale şi senatele universitare, de cele mai multe ori realizată prin secretarul U.T.C. şi preşedintele A.S., trebuie înţeleasă ca o expresie a dezvoltării democraţiei universitare, ca o nouă încredere acordată studenţimii. Adică, în faţa organelor de decizie din facultăţi şi institute, reprezentanţii studenţilor să exprime punctul de vedere al acestora, privind îndeplinirea în cele mai bune condiţii a sarcinii principale — **pregătirea profesională**, să facă cunoscute propunerile studenţilor pentru continua îmbunătăţire a procesului de învăţămînt şi să informeze pe studenţi de felul cum au fost primite şi rezolvate propunerile făcute de ei.

In contextul acestor preocupări generale, voi căuta să arăt cum organizaţiile U.T.C. şi A.S. din A.S.E., prin reprezentanţii lor în consilii şi senat, au căutat să-şi exercite acest rol activ.

De la început s-a plecat de la considerentul că, pentru a putea într-adevăr ca problemele ridicate în faţa consiliilor şi senatului, să fie probleme impuse de caracteristicile dominante ale procesului de învăţămînt şi ale vieţii universitare în general, trebuie asigurate o bună consultare a studenţilor, o cunoaştere judicioasă a realităţii. Astfel. Comitetul U.T.C. şi C.U.A.S. din A.S.E. au procedat la efectuarea unui sondaj în rîndul studenţilor pe baza unor fişe individuale de opinii, prin care aceştia erau solicitaţi să-şi exprime părerile personale în legătură cu o serie de aspecte privind pregătirea profesională, munca politico-ideologică, culturală şi alte domenii de activitate din institut şi facultăţi. Pe baza rezultatelor obţinute din prelucrarea acestor fişe au fost desprinse, la început pe facultăţi, şi apoi la nivel de Academie, problemele caracteristice, care prin reprezentanţii aleşi au fost aduse la cunoştinţa consiliilor profesorale şi senatului.

Problemele ridicate de procesul de învăţămînt, în desfăşurarea sa, au fost şi sînt cunoscute prin consultarea colectivelor de studenţi, precum şi prin întîlniri cu birourile de ani, respectiv comitetele de facultăţi.

Aceste consultări şi întîlniri au loc înainte de a se ţine şedinţa de consiliu sau senat, făcîndu-se cunoscută colectivului ordinea de zi a dezbaterilor şi solicitîndu-se, dacă cumva există şi alte probleme care ar putea fi introduse pe ordinea de zi sau modul cum ar vedea ei dezbaterea şi susţinerea unei probleme de reprezentantul lor. Sintetizarea problemelor şi propunerilor făcute, cu ocazia adunărilor generale privind procesul instructiv-educativ, probleme cu caracter specific unei facultăţi sau general, au constituit şi constituie o altă formă de prezentare în consiliu şi senat a realităţilor vieţii universitare. Aceste sintetizări se aduc la cunoştinţa consiliilor şi senatelor, solicitîndu-se acestora luarea lor în consideraţie în desfăşurarea viitoare a procesului de învăţămînt.

Trebuie arătat că o bună parte din problemele ridicate s-au bucurat de o maximă solicitudine în rezolvare, mai ales cele privitoare la definitivarea planurilor de învăţămînt, munca politico-educativă în rîndul studenţilor etc. Arătăm totuşi că unele probleme ca acelea privind litografierea cursurilor, revederea conţinutului unor cursuri, precum şi unele probleme sociale continuă să nu-şi găsească ecoul dorit la organele de conducere ale facultăţilor şi institutului.

În informarea studenţilor privind modul cum reprezentanţii lor îşi desfăşoară activitatea, cum îşi găsesc rezolvarea problemele ridicate de ei, trebuie arătat că nu au fost găsite cele mai potrivite forme. Informarea studenţilor s-a făcut de multe ori greoi, fără continuitate, dînd uneori impresia că eforturile făcute pentru a cunoaşte părerea lor nu au fost răsplătite cu concretizarea faptică. Secretarii de ani sau de facultăţi nu întotdeauna au adus la cunoştinţă măsurile adoptate, informarea realizîndu-se sporadic numai prin participarea reprezentantului la unele adunări generale. Conferinţele A.S. de dări de seamă şi alegeri au constituit recent un bun prilej de raportare şi informare în faţa studenţilor. Cred că o bună informare a secretarilor şi birourilor de an asupra problemelor discutate şi soluţionării lor în consilii şi senat, conjugată cu realizarea aceluiaşi lucru de către aceştia în anii de studiu, garantează o mai bună reuşită a acestei activităţi.

Revista studenţească „F. A.", Forum Academiae, prin apariţia ei lunară, poate deveni şi ea un mijloc de informare dacă periodic reprezentanţii vor face cunoscută în paginile ei activitatea pe care o depun în consilii şi senat.

Toate aceste forme bazate pe cunoaşterea profundă a părerilor colectivului de studenţi, a obiectivelor majore care stau în faţa pregătirii studenţimii, asigurarea unei bune informări a studenţilor despre activitatea reprezentanţilor, precum şi luarea în consideraţie a experienţei acumulate pe un semestru vor conferi un rol şi mai activ organizaţiilor U.T.C. şi A.S. în viaţa institutului nostru.

Susţin şi pe această cale ideea unor întîlniri cu caracter permanent la nivelul centrului universitar între reprezentanţii în consilii şi senate şi Ministerul Învăţămîntului, lucru realizat pînă în prezent de două ori, precum şi participarea reprezentanţilor studenţilor inclusiv la rezolvarea unor probleme care ţin de birourile consiliilor sau senatului, fapt care ar spori şi mai mult contribuţia organizaţiilor de tineret în desfăşurarea vieţii universitare.

Fără îndoială, însă, că **contribuţia esenţială a organizaţiilor noastre de tineret la buna desfăşurare a procesului instructiv-educativ trebuie să se manifeste pe planul muncii educative în rîndurile studenţilor.**

Acum, cînd reprezentanţii desemnaţi de înşişi studenţii în senatele universitare şi în consiliile profesorale ale facultăţilor au posibilitatea să cunoască nemijlocit angrenajul intim al tuturor problemelor educative, cînd aceşti reprezentanţi au, de asemenea, multiple posibilităţi reale de a interveni concret şi oportun în rezolvarea unor astfel de probleme, **sînt create premisele unei intervenţii tot mai eficace a organizaţiilor noastre, în definirea profilului etic al studenţilor.**

Adunările generale ale anilor de studii, care au avut loc în A.S.E., au demonstrat cu prisosinţă infinitatea valenţelor organizatorice de care dispune masa studenţilor, viu preocupaţi de propria lor pregătire, de propria lor formare, de finalitatea procesului instructiv-educativ în care sînt cuprinşi. Rezidă în această efervescenţă premisa sigură a eficienţei muncii educative a organizaţiilor noastre de tineret, eficienţă pe care vor dovedi-o cît de curînd faptele!

Constantin BOŞTINĂ
secretarul Comitetului U.T.C. — Academia de studii economice

O ORĂ „H" ÎN CONCURSUL CĂMINELOR ŞI CANTINELOR

RAID-ANCHETĂ PRIN CĂMINELE STUDENŢEŞTI BUCUREŞTENE

Prilejuit de concursul iniţiat de Ministerul Învăţămîntului şi U.A.S.R. pentru desemnarea căminelor şi cantinelor studenţeşti fruntaşe pe ţară, ne-am orientat raidul prin cîteva cămine ale centrului universitar Bucureşti. Am urmărit ... grija cu care este privit fiecare dintre cele şapte obiective ale concursului, cu predilecţie pentru două: 1. păstrarea ordinii şi curăţeniei în camere şi în spaţiile de uz comun şi 2. preocuparea comitetului studenţesc şi a administraţiei pentru înfrumuseţarea căminului.

CE NE FACEM, FETELOR?

Fără a avea măcar intenţia de a face vre-o discriminare după criteriul sexului, am considerat întotdeauna că fetele, mai mult decît băieţii, au mai dezvoltat simţul esteticului, al frumosului, al fanteziei. Poate din această cauză, înainte de a păşi pragul căminelor locuite de studente, mi-am propus să fiu mai exigent. Numai că în clipa de faţă, cînd transcriu însemnările din bloc-notes, fac un îndurător apel la ... indulgenţă! În biroul administratoarei Maria Angelescu de la blocul O din Complexul studenţesc „Regie II", cămin aparţinînd Academiei de studii economice, am purtat o scurtă discuţie cu domnia-sa şi cu studenta ILEANA CRIŞAN din anul IV, Facultatea de economia producţiei, preşedintă a comitetului de cămin. Se părea că întrecerea e „floare la ureche" pe lîngă ce se munceşte în acest cămin. Numai că o cît de fugară vizită prin camere a avut menirea dacă nu să aducă la realitate, cel puţin să constituie un semnal. O golciune perpetuă a pereţilor de la un capăt la altul al coridoarelor ne-a însoţit pretutindeni la intrarea în camere. În nici o cameră administraţia nu a distribuit măcar un tablou. Tovarăşa Angelescu reproşează serviciului social al A.S.E. că nu îi trimite tablouri, serviciul social te trimite la contabilitate, care răspunde că nu are fonduri, deocamdată, pentru aşa ceva. Dacă aportul administraţiei la îndeplinirea acestui obiectiv al întrecerii se lasă aşteptat, să vedem cum este el compensat de înseşi locatarele blocului. În marea majoritate a căminelor, din ceea ce ar fi trebuit să însemne înfrumuseţarea interioarelor, nu exista decît... cuiele care îşi aşteaptă tablourile. La 138 s-a făcut un pas: pe pereţi există vizibile urme de lipituri de poze din reviste. Doar în cîteva camere, dintre care remarcăm în mod deosebit 324 şi 404, studentele s-au gîndit că nişte aplice cumpărate cu cîţiva lei de la artizanat sau aduse de acasă pot schimba fundamental aspectul camerei. Deschidem la întîmplare uşa camerei 340: pe etajere, cărţile aruncate în dezordine, destul praf pe dulap, iar pe pereţi expoziţie de îmbrăcăminte. Pătrunzînd în intimitatea camerei 303 am dedus fără prea multă greutate că locatarele avuseseră „program administrativ" (expresie uzitată pentru spălat şi intrată în folclorul studenţesc). La camera 326 n-am avut îndrăzneala să insistăm din cauza unui pătrunzător miros de tutun care ne-a dat afară. Surprins de „lapsusul" de fantezie întîlnit aici, era să uit că la ora 14,30, din cele patruzeci de camere de la etajul III, doar 6 (şase) erau măturate.

PE DRUM ÎN „DRUMUL TABEREI"

La blocul A din Complexul studenţesc „Drumul Taberei", febra concursului i-a cuprins pe toţi, de la directorul educativ MIHAI DUMITRESCU, administratoarea ILEANA NEACŞU şi pînă la ultima cameră a căminului. „Băieţii" preşedintelui comitetului de cămin, studentul I. MIHALI din anul III de la Facultatea de drept, sînt deja deţinători ai locului prim în concursul pe universitate, iniţiat de comisia socială a Universităţii Bucureşti încă din luna noiembrie 1968. Un cămin vechi, cu camere care ar putea fi folosite drept săli de dans şi în care numărul paturilor e destul de mare, a cunoscut din plin simţul gospodăresc al băieţilor. Colaborînd cu administraţia şi beneficiind în egală măsură cu celelalte cămine ale Universităţii de sprijinul şefului serviciului probleme studenţeşti ION STĂNCULESCU, aceşti locatari au demonstrat din plin veridicitatea proverbului „Omul sfinţeşte locul". Camerele aranjate cu grijă, dotate cu cîte două-trei reproduceri de artă frumos înrămate, covoare, fotolii în unele camere, curăţenia desăvîrşită în tot timpul zilei au înviorat aspectul monoton de altădată.

UN DIFUZOR ÎN CUI TĂCEA...

Consider că un mijloc eficient de popularizare a rezultatelor întrecerii, ca să nu mai vorbim de ceea ce înseamnă alungarea monotoniei, îl poate constitui difuzorul. Numai că prin cîteva cămine vizitate (blocurile N şi O din Complexul studenţesc „Regie II", ca şi în alte cămine) difuzoarele constituie de la o vreme obiect de decor. Stau cuminţi în cuiele lor ... şi tac. Folosindu-ne de acest prilej, noi dăm tonul. Să cînte muzica!

NOI NU CONCURĂM!

Camere ordonate, perdele curate, o atmosferă plăcută pentru studiu şi odihnă am întîlnit la căminele studenţilor hidrotehnicieni de la Institutul de construcţii. Şaizeci şi două de covoare au „umplut" aspectul interioarelor. Nici o urmă de praf, nici un zgomot pe coridoare. Semnalăm prezenţa zilnică a directorului educativ. Un colţ al presei, în care revista noastră ocupă loc de frunte, două gazete de perete (una cu aspecte fotografice din cămine, alături de obiectivele concursului) întregesc această atmosferă. Sînt două cămine identice în ceea ce priveşte preocuparea studenţilor pentru îmbunătăţirea vieţii lor de căminişti, unul locuit de băieţi şi altul de fete. Ar putea concura serios cămine nou construite, în care fiorul concursului abia a început. Numai că — aşa cum ne relata administratoarea S. POPESCU — nici pînă acum institutul nu a comunicat dacă a înscris în întrecere şi căminul hidrotehnicienilor. Dacă nu au făcut-o pînă acum, nu ne îndoim că o vor face cît mai curînd.

Raidul nostru continuă. Obiectivele pe care le vom urmări sperăm să ne prezinte aspecte mult mai plăcute decît cele întîlnite pînă acum. Ne vom întîlni, aşadar, pe teren şi în paginile revistei. Şi cum cantinele sînt şi ele în concurs, le dedicăm reportajul viitor.

Lucreţia IANCULESCU

SIBIUL LA ORA SOCIALISMULUI...

Pentru călătorul grăbit, descins din acceleratul de dimineață și aflat în trecere prin Sibiul asaltat de iarnă, orașul ce-l întîmpină cu turnurile estompate în clar-obscurul dimineții, cu vasta piață din fața gării, pustie la acea oră, cu aerul tăios și ceața densă aduse de vînt din văile adînci ale munților din apropiere, nu pare deloc o gazdă primitoare și bucuroasă de oaspeți. Purtîndu-ți pașii pe sub bolte arcuite ce susțin veacuri, intrat în vorbă cu localnicii, oameni de o cuceritoare politețe, începi însă să simți dorința de a mai rămîne o zi aici și apoi una și încă una. Vei pune astfel singur, încet-încet, la îndoială autenticitatea dictonului ce afirmă că prima impresie este și cea mai puternică. Și dacă te vei hotărî să cunoști cu adevărat orașul, va trebui să începi mai întîi prin a-i cunoaște oamenii!

Înainte de toate, orașul acesta, ce-și trage vigoarea din secole trecute și unde la tot pasul istoria te trage de mînecă spre a-ți da noi știri despre vremuri de mult apuse, trăiește prin înalta amplitudine a muncii care conferă activității cotidiene valoarea actului de civilizație și cultură.

Orele începutului de program sînt la Sibiu orele unor desfășurări spectaculoase, conduse de un regizor nevăzut. În sunetul acordat al sirenelor uzinale ce-și cheamă actorii în scena muncii, sute de oameni grăbesc spre locurile de muncă, atrași în mod miraculos de liniile de forță ale triunghiului de „stele" de primă mărime ale industriei sibiene — Independența, Balanța și Automatica. Acestora li se adaugă, de o parte și de alta a Cibinului, alte zeci de întreprinderi, unde, ca și în primele, pulsul muncii este în continuă creștere, măsurîndu-se în metri de stofă, pantofi, garnituri de mobilă peste plan.

Își găsesc în aceste întreprinderi, în laboratoarele lor uzinale, cîmp larg de activitate mulțime de oameni preocupați continuu de autodepășire, autodepășire ce în limbaj economic poartă numele de creștere a productivității muncii, îmbunătățirea parametrilor de producție ai instalațiilor existente, valorificarea superioară a materiilor prime etc. An de an, efortul intelectual, ce se concretizează în numărul mare de propuneri de inovații și raționalizări, își găsește cu multă rapiditate în practică finalitatea dorită, aceea a dezvoltării continue, a perfecționării economice.

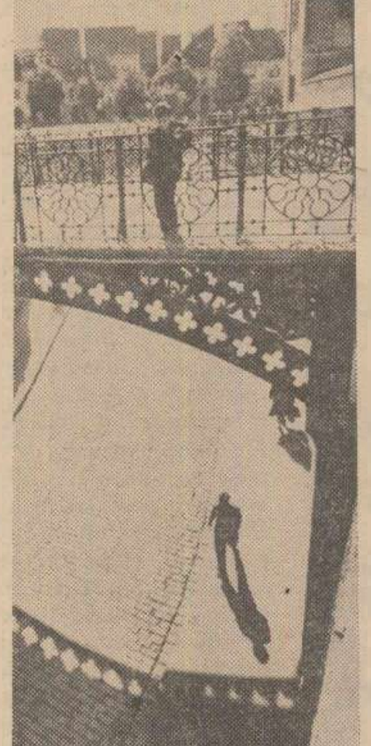
Și dacă ai prilejul să-i găsești pe sibieni în sărbătoare, vei înțelege că bucuria lor, care își găsește izvorul mai întîi de toate în satisfacția de a ști că munca lor de zi cu zi și-a găsit în sfîrșit prețuirea, este bucuria creatorului în fața operei de o viață menită să înfrunte uzura timpului!

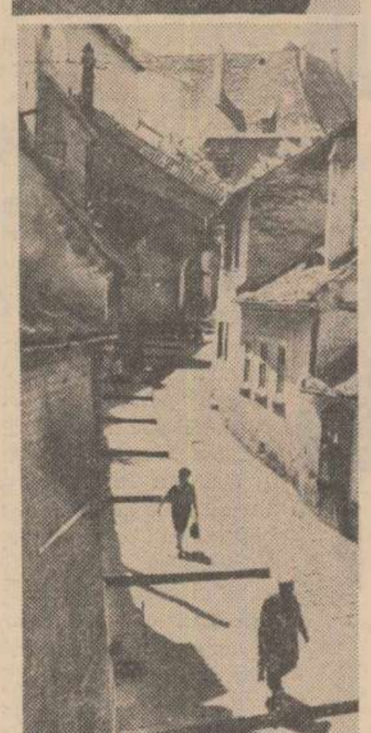
Oamenii aceștia au descoperit astfel prin muncă sentimentul tonifiant al victoriei, muzicalitatea chemării de izbîndă.

★

Vorbind despre intelectualii orașului, gîndul nu poate să nu mă poarte la liceul cu numele transilvăneanului pribeag dincoace de munți ce a făcut din scoala de la Sf. Sava primul lăcaș de învățămînt în limba română — Gheorghe Lazăr — liceu de tradiție, izvor a multe din cunoștințele ce le am și le au zeci de generații și unde o mînă de oameni mai vîrstnici sau mai tineri, îndrăgostiți de nobila lor profesiune, modelează cu atenție și pricepere în plămada receptivă a minții și a sufletului învățăceilor lor.

Și nu pot să nu-mi amintesc cu emoție de omul care de-a lungul a cîțiva ani mi-a deschis încet, cu grijă, spre a nu mă speria de profunzimi, poarta ce-nchide drumul spre înțelesurile adînci, amețitoare, ascunse-n slova marilor condeie... Și-am cunoscut pe Eminescu, Blaga, Bacovia... Îl revăd cu ochii minții intrînd în clasă cu pasul sprinten ce-i dezmințea vîrsta aflată-n părul alb. Tot vîrsta era cea învinsă cînd vioiciunea și vigoarea spiritului îi scînteiau în privirea ce răzbătea prin noi spre alte lumi neînțelese atunci. Și eram, prin înalta ținută a lecțiilor predate, universitari fără să o știm. Învăluiți de vraja vorbelor dască-

lului nostru, urmărindu-i gîndurile, aveam sentimentul înălțării spre înțelegere, iar sunetul clopoțelului ce anunța sfîrșitul orei era și pentru clasa aceea de zurbagii vestiți pentru șotiile lor, prinsă în voalul vorbelor magului de la catedră, momentul de neplăcută surpriză, de vorbe rele la adresa timpului ce fățarnic se autocomprima.

Bucuria sărbătoririi începutului celor 275 de ani de istorie a liceului a fost și mai mare cînd în mijlocul profesorilor mei de altădată l-am regăsit la fel cum îl știam. Și ca un bun gospodar, profesorul meu de română nu a venit cu mîna goală la marea sărbătoare, și a adus, spre cinstea sa și în cinstea înaintașilor săi profesori, o monografie a liceului, lucrare erudită ce înmănunchează strădania mai multor ani și care prin contribuțiile originale va intra fără îndoială în istoriografia învățămîntului românesc.

Și dacă răsfoiești cartea de aur în care stau înscrise numele celor ce cu devotament și lungi strădanii au slujit învățăturii de carte vei găsi la loc de cinste, aflat în stima și respectul generațiilor ce le-au petrecut, numele drag — Petre Munteanu.

★

Noua lege a împărțirii administrativ-teritoriale a țării a adus sibienilor satisfacția de a vedea recunoscută valoarea orașului lor în peisajul întregii țări. Stabilirea la Sibiu a reședinței uneia dintre județe i-a stimulat și i-a obligat în același timp la dovada priceperii lor de gospodari, a renumelui de oameni înzestrați cu simțul frumosului și confirmările nu au întîrziat să se arate.

Sînt pline de semnificație dovezile aduse de economia județului care, înscrisă pe curba ascendentă a întregii economii naționale, a cunoscut o frumoasă creștere, ajungînd să contribuie la volumul total al producției naționale cu aproape opt la sută. Și, ca și cum aceasta nu ar ajunge, se adaugă înnoirile edilitare ce scot de sub povara anilor frumusețea vechii arhitecturi bogat reprezentate sau adaugă aspecte de ultimă oră înfățișării orașului.

În Sibiul în care preocuparea de cultură a constituit una din dominantele permanente nu miră pe nimeni intensa activitate culturală, concretizată în acțiuni de mică sau mare amploare. Teii ce străjuiesc statuia poetului național sînt martorii emoției din glasul celor ce-l evocă prin versurile sale, arcadele medievale vibrează aerian intrate în rezonanță cu fugile lui Bach, Sala albastră ascultă vrăjită menuete.

Vestiții fluierași din Marginea Sibiului, fetele frumoase cu pasul sprinten din Săliște, rășinărenii aprigi prinși în neostoite învîrtite aduc în cadrul manifestărilor anuale de artă populară — Cibinium — trilul păsării libere în zbor spre cer, vigoarea și bucuria sinceră a omului prieten cu florile, pădurea, cîmpul.

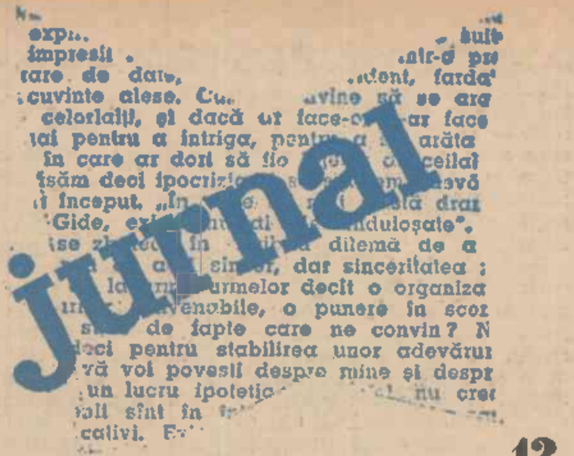
Am fost în zilele premergătoare alegerilor la Sibiu, am participat la multe adunări electorale. O propunere ce revenea cu valoare de laitmotiv în cuvîntul a foarte mulți vorbitori era aceea a înființării în oraș a unui institut de învățămînt superior, care prin tezaurul cultural al orașului, prin industria sa ar avea posibilități foarte bune de desfășurare a activității științifice și didactice. Este și aceasta o dovadă a preocupărilor de cultură ale oamenilor din orașul muzeului Bruckenthal și al prețioasei biblioteci „Astra".

Sperăm, și există un început de certitudine în acest sens, că în anii următori Gaudeamus se va simți la el acasă și la Sibiu.

★

Ridicată de sfertul de veac din urmă la incandescența trăirilor plenare, cetatea Sibiului, aflată la ora socialismului, cu bastioanele-uzine și apărătorii — pricepuți mînuitori ai forțelor mecanice și ai inteligenței, se îndreaptă în ritmul trepidant al muncii, asemeni tuturor plaiurilor aflate la Dunăre și Carpați, spre ora Comunei.

Ovid MĂRGĂRIT

12

Dacă notațiile făcute de literați ar fi exercitate asupra unor persoane anonime n-ar avea nici un haz, dar avînd în vedere că ne aflăm în fața unor personalități consacrate, judecățile de valoare consemnate capătă o savoare specială. Nu o să insist numai pe bîrfeală, fie ea de o natură specială, dar mi se pare că jocul acesta al spiritului nu e lipsit de un farmec pe care literatura propriu-zisă nu-l conține. Dar nu sînt Jurnalele, ele însele, niște pagini literare trucate?

Iată portretul lui Maeterlinck, în reluare. Fața lui, scrie Gide, exprimă mult neinteres, un neinteres total. Materialitatea trăsăturilor sale, om din nord, foarte pozitiv, foarte practic e sporită de misticismul său, pe care observatorul îl consideră o manieră de exotism psihic.

Pe Anatole France, Gide l-ar iubi mai mult dacă anumiți indivizi nu ar vrea să facă din el un scriitor considerabil... El este curgător, fin, elegant, e *triumful eufemismului, dar e lipsit de neliniște.* Îl epuizezi dintr-odată. *Eu nu cred în supraviețuirea acelora despre care toată lumea e de acord. Și tot pe tonul acesta îl îndeasă într-un sac imaginar ca pe un cadavru de care vrei să scapi, tăindu-l în bucăți:* „De aceea lectorii săi *(ai lui Anatole France, n.r.)* îi sînt recunoscători, pentru că el îi flatează. Fiecare dintre ei poate să gîndească: în definitiv, nici eu nu sînt atît de prost, tocmai așa gîndeam!... El e, tot, în conversație și în raporturi cu ceilalți. Cei care-l frecventează sînt mulțumiți de a fi introduși direct în salonul și în cabinetul său de lucru".

Acidulatul autor al Pivnițelor Vaticanului *trece prin Muzeul Louvre și constată încă în 1902 că nu-i plăceau Fragonard și Chardin. Asta n-ar fi nimic, dar acasă la el, recitind* Madame Bovary, *notează:* „Crește numărul acelor lucruri la care-mi permit să mă gîndesc; pe care-mi permit mai puțin să le spun și pe care eu nu permit deloc altora să le spună: de exemplu, că începutul Doamnei Bovary e prost scris!"

Iată-l acum pe Barrès la Academie, descris de Gide: e îmbrăcat într-un costum îngrozitor, ține un discurs plat, plin de lașități și flaterii, omagiind opinia adunării, lucru poate firesc, dar care-i aduce aplauze facile. Nici acesta (Barrès, n.r.) nu se lasă și, solemnitate, solemnitate, îi trage sub acoperișul înaltului for o copită lui Zola.

Dar pentru că tot ne aflăm la capitolul Barrès, să ne întoarcem la Jules Renard. La 4 noiembrie 1859, ce scria el despre amicul său? Barrès se stăpînește prea mult. Intr-o zi o să cadă bolnav. *Pîn' aici ai zice că-l compătimește, dar să vedem mai departe:* „Sinceritatea lui continuă n-o să-i mai încapă în piele. Va muri de o convingere înăbușită, se va sufoca de civilizație, cum se sufocă alții de lipsă de aer. Barrès, prietenul meu, descheie-ți nasturii: miroși a concentrat. În casa dumitale, omul se sufocă. Aerisește!"

Dar iată-ne în fața unor cunoștințe comune: Maeterlinck. Cum îl vede mușcătorul Renard? Un lucrător belgian care și-a cumpărat o pălărie prea mică și pantaloni prea largi Cînd îi este prezentat cineva, Maeterlinck holbează deodată ochii și se leagănă, ceea ce fără îndoială înseamnă: Ah, minunat!

La 24 martie 1894, Jules Renard îl cunoaște pe Anatole France. Ce notează autorul lui Morcoveață, după o discuție amicală, în care primul îi vorbește despre Parazitul *său?* „E totuși plăcut să auzi oamenii lăudîndu-te prost".

Pe alt amic, pe Schwob, îl bănuiește că începîndu-și Jurnalul *propriu va nota acolo lucruri deja notate de el. Dar asta n-ar fi nimic, pentru că nu cruță pe nimeni. Iată un portret al lui Verlaine din 9 martie 1892:* „Ieri, masa revistei LA PLUME. Rar chipuri inteligente, de oameni inteligenți. Îngrozitorul Verlaine: un Socrate posomorît și un Diogene murdărit: amestec de cîine și hienă. Tremură tot, se lasă să cadă pe un scaun pe care lumea are grijă să-l așeze în spatele lui. Oh, acest rîs fîrnîit, pe nas, un nas exact ca o trompă de elefant! Cînd a intrat Verlaine, un domn, care s-a dovedit peste cîteva clipe a fi un imbecil, spune: „Glorie geniului! Nu-l cunosc, dar glorie geniului!" Si aplaudă. Avocatul revistei LA PLUME exclamă: „Dovadă că are geniu e că puțin îi pasă de asta!" Apoi i se aduc vreo cîteva mezeluri lui Verlaine, pe care acesta le rumegă.

Nu se poate scrie ceva mai rău și mai plin de ură. Mai tîrziu, pe aceeași pagină: „La cafenea *(Verlaine, n.r.)* e tratat cu „maestre", scumpe maestre, dar el e neliniștit și întreabă ce s-a făcut cu pălăria sa. Seamănă cu un zeu bețiv. Nu rămîne din el decît venerația noastră. Peste o zdreanță de frac — cravată galbenă, pardesiu care în multe locuri trebuie să fie lipit de trup — un cap de piatră ca dintr-o demolare". *Forța portretului este salvată de această ultimă frază.*

La 10 octombrie a aceluiași an, iar Verlaine: Socrate, soios, de data asta, căruia Vautier îi dă 5 franci, contra chitanță, duhnește a absint, borborosește, face gesturi de bețiv, se încruntă și are o gură în care *(extraordinară imagine!)* ar putea să trăiască niște mistreți. Vorbește despre Racine și Corneille și exclamă: — Am talent, am geniu. Sînt un om șic și nu sînt un om șic! *Cînd i se plătește absintul spune că azi e sărac, dar mîine o să aibă bani!*

La un astfel de crepuscul, notația este zguduitoare...

Eugen BARBU

REPERE NOI PENTRU CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ STUDENȚEASCĂ

(Sugestii pentru un nou regulament)

Cercurile științifice studențești au menirea să-l introducă pe viitorul cercetător, și nu numai pe el — ci și pe viitorul inginer, profesor, economist — în tainele meseriei pe care o va profesa peste puțin timp, să-l familiarizeze cu metodele tehnicii de investigație, să-l facă să iubească cercetarea.

Pornind de la necesitatea realizării acestor deziderate semnatarul rîndurilor de mai jos a pledat, încă de anul trecut (a se vedea articolul „Cadran științific" din „Cronica", august 1968) pentru modificarea regulamentului de funcționare a cercurilor științifice studențești, pentru adoptarea unui regulament corespunzător noii etape de dezvoltare a învățămîntului superior.

În primul rînd aș vrea să menționez că în condițiile în care nu se asigură participarea tuturor studenților cu medii peste 7 (acest lucru continuă să rămînă de cîțiva ani un deziderat neîmplinit) însăși recrutarea acestora pentru activitatea de cercetare nu are o bază reală. Folosirea studenților cu medii foarte mari și începînd din anul III ni se pare anormală și iată de ce: a) o mare parte a studenților cu note foarte bune nu dau rezultatele scontate în cercetare. (Exemple se pot găsi la Institutul medico-farmaceutic sau Universitatea din Iași, ca și oriunde în alt institut); b) îndrumați cu grijă de cadrele didactice, studenții pot aborda cu succes diferite teme încă din anul III sau chiar din anul II. Cîteva exemple de la Institutul politehnic Iași: M. Parnia, III, Hidrotehnică, Ilinca Mircea, III, Electro, Mircea Dragoș, Maria Gagea, III, Industrie ușoară, Radu Botez, Dan Loghin, II, Hidrotehnică; c) există în facultăți studenți veniți din producție care pe baza pregătirii acumulate încă din primii doi ani de studii și a experienței din producție pot aborda cu șanse mari de reușită o serie de teme cu aplicativitate practică imediată. Cîteva rezultate obținute la același institut de studenți din categoria sus-amintită: Gheorghe Olaru și Mihai Satala, III, Electro — „Autotransformator cu reglaj fin"; Petru Oancea, III, Hidrotehnică — „Particularități în calculul tasărilor în construcții hidrotehnice"; Nicolae Antonescu, IV, Industrie ușoară — „Studiu tehnico-economic comparativ al tehnologiei de fabricare a tricoturilor".

Interferențele ce s-au produs în ultimele decenii între diferitele științe oferă posibilitatea unei colaborări fecunde între studenți de la facultăți cu profil apropiat sau chiar diferit. Vagi încercări s-au schițat anul trecut între studenții de la Electrotehnică pe de o parte și cei de la Mecanică sau Chimie industrială pe de altă parte, dar nu înțelegem de ce eforturile studenților de la Institutul politehnic sau Institutul agronomic, care au studiat probleme legate de organizarea producției și a muncii, n-au fost conjugate cu cele ale studenților de la Studii economice, care studiau de fapt probleme asemănătoare.

Am lăsat la urmă finalitatea cercetării științifice studențești, pentru că acesta este nodul gordian al problemei. Motivul este bine cunoscut: **studentul consumă talent și energie un an sau chiar doi, primește felicitări și premii și cu aceasta totul s-a terminat. Cel mult, mai poate spera într-o pagină rezervată în caietul selectiv pe care-l scoate, dacă-l scoate, institutul respectiv sau în buletinul editat de U.A.S.R. Dar multe din cercetări aveau aplicativitate în producție!** Cîteva teme: „Cercetări asupra răsucirii bumbacului prelucrat la întreprinderea «Țesătura» Iași", „Optimizarea schemei de alimentare cu energie electrică a orașului Iași", „Proiectarea unui reactor pentru oxidarea bioxidului de sulf la Uzina chimico-metalurgică Copșa Mică", „Protecția anticorozivă a unui schimbător de căldură la C.I.A. Piatra Neamț" — a căror aplicare practică a rămas un vis pentru cei care au muncit atîta timp. Unii studenți, înzestrați cu încăpățînarea oamenilor ce nu se dau bătuți (cazul studentului gălățean Matei Kiraly, prezentat în paginile „Vieții studențești", este doar un exemplu!) încearcă să discute singuri cu cei care au nevoie de realizările lor, dar în majoritatea cazurilor factorii răspunzători de progresul tehnic al unor întreprinderi (Uzina de aluminiu Slatina, Șantierul naval Galați, Întreprinderea județeană de electricitate Iași) manifestă încă rezerve nu totdeauna justificate.

Alți studenți, autori de inovații sau raționalizări — pentru că nu toate lucrările studenților cu aplicativitate practică sînt invenții — se consolează cu premiile pe care le obțin la sesiunea de comunicări și atît.

Acestea sînt considerentele care demonstrează necesitatea înființării la nivelul Consiliului U.A.S.R. a unei comisii care să aibă o arie de preocupări mai restrînsă decît actuala comisie profesională, care să fie un for tutelar pentru studenții cercetători, un intermediar, dacă termenul e potrivit, între aceștia și C.N.C.S. și O.S.I.

Acestui for ar trebui, după părerea noastră, să-i revină următoarele atribuțiuni:

a) susținerea creațiilor științifice studențești, implicit a drepturilor de autor;

b) facilitarea obținerii de la diferite instituții specializate a documentației bibliografice necesare realizării lucrării științifice respective;

c) stimularea activității de cercetare științifică studențească cu aplicații imediate în producție, prin diferite premii, excursii de documentare în țară și (de ce nu?) în străinătate, crearea posibilității ca studenții cu rezultate excepționale să facă practica în institute de proiectări și cercetări etc.;

d) procurarea unor materiale necesare finalizării cercetării, dar care nu se găsesc decît la diferitele instituții specializate sau trebuie aduse din import;

e) oferirea de fonduri pentru realizarea prototipurilor unor invenții (la ora actuală institutele de învățămînt superior nu pot sau ezită a oferi asemenea fonduri);

f) urmărirea repartiției studenților care s-au evidențiat în cercetare, după absolvire, în institute de cercetări, chiar dacă nu au medii foarte mari.

Înființarea acestei comisii ca și adoptarea unor alte măsuri eficiente în întocmirea noului regulament vor facilita munca de creație a studenților, vor aduce o îmbunătățire a calității acestei activități, care cere pasiune și răbdare, vor spori în ultimă instanță aportul studenților la propășirea economică a patriei, la creșterea prestigiului său tehnic pe plan internațional.

Bazil SCARLAT
membru în Comisia profesională a Consiliului U.A.S. pe centrul universitar Iași

AUREA MEDIOCRITAS SAU CRIZA DE VOINȚĂ

— comentarii pe marginea unei anchete sociologice —

Conștienți de necesitatea cercetărilor sociologice concrete, noi ne-am propus să realizăm, în cadrul cercului științific studențesc de sociologie, o anchetă asupra studenților Universității „Alexandru I. Cuza" din Iași, prin care să urmărim cunoașterea opiniei studenților față de conținutul, cauzele și diversitatea formelor de manifestare a mediocrității, față de soluțiile variate și multiple ce se impun pentru combaterea sa.

Chestionarul a fost aplicat unui eșantion aleator stratificat tristadial, însumînd 150 de studenți. „Stricto sensu" noi am folosit metoda chestionarului, dar, „largo sensu", pentru documentarea generală am folosit izvoare informative în legătură cu tema propusă și problemele aferente, de asemenea observația, interviul sociologic cu chestionar, discuțiile libere.

O primă problemă asupra căreia am vrea să ne oprim este următoarea: mediocritatea este o stare naturală, o carență nativă sau o criză de voință, o abulie? *Majoritatea studenților chestionați, 77 la sută, consideră mediocritatea o criză de voință manifestată prin nereceptivitate față de nou, față de valori, prin lipsa intereselor și idealului, și numai o minoritate de 20 la sută din studenți consideră mediocritatea drept ceva dat de la natură. Noi considerăm că mediocritatea care se manifestă la oamenii sănătoși, normali din punct de vedere psihic, ca stare de mijloc, fără strălucire și importanță deosebită, își găsește izvorul într-o serie de cauze ce țin de compartimentul volitiv al personalității umane, de multiplele aspecte ale realității obiective, precum și de interacțiunea dintre obiect și subiect, și nu în cauze de ordin natural. Orice individ normal, sănătos, este capabil de rezultate pozitive, supramediocre cel puțin într-un anumit domeniu de activitate. Personalitatea umană concretă, aflată între coordonatele lui „hic et nunc", avînd o structură atît de complexă, dispusă în straturi sau învelișuri între care se stabilesc cele mai complicate și multilaterale relații, oferă o multitudine de fațete, precum un poliedru în mișcare rectilinie, de rotație sau de rostogolire, aspecte mereu noi pentru cercetător, dar de multe ori noi chiar pentru persoana ca atare. Avînd această viziune asupra personalității umane normale, este inacceptabil pentru noi să etichetăm operativ și tranșant un individ ca mediocru de la natură.*

Admițînd că mediocritatea nu este un dat fatal, implacabil al naturii, și convinși de adevărul că cercetarea unui fenomen se realizează prin aflarea și analiza cauzelor inerente acestuia, vom încerca în continuare să prezentăm cîteva aspecte legate de unele cauze ale mediocrității, și, astfel, cunoscîndu-le și analizîndu-le, vom putea aduce în mod explicit sau implicit anumite soluții de combatere și depășire a mediocrității.

Ancheta noastră a arătat că 73,33 la sută din studenții eșantionului consideră că supraaprecierea, exagerarea capacităților individului, atît din partea acestuia, cît și din partea celor din jur, supraapreciere neînsoțită continuu de o profundă pregătire profesională și de cultură generală conduce la plafonare și la obținerea unor rezultate mediocre. Pe de altă parte, reversul medaliei, adică autosubaprecierea, trăirea complexelor de inferioritate, timiditatea excesivă, chiar însoțite de o pregătire serioasă pot conduce și ele, în funcție de particularitățile de sex, voință, temperament și caracter, de la caz la caz, la rezultate mediocre sau chiar submediocre. *În acest sens se declară 77,66 la sută din studenții chestionați, cu precădere studentele, precum și studentele și studenții din anii mici, I și II. Dar munca asiduă, efortul de voință, înțelegerea, curajul și încurajarea, încrederea în forțele proprii, optimismul robust sînt căile prin care orice personalitate poate depăși timiditatea, frica, mediocritatea, se poate produce activ, își poate aduce contribuția sa personală în domeniul de activitate pe care și l-a ales.*

Dar, dacă tineretul studios acordă un loc important timidității, complexelor de inferioritate, structurii psihice lăuntrice a subiectului însuși în explicarea rezultatelor mediocre ale acestuia, nu același lucru îl putem spune despre opiniile studenților în privința unui alt complex de cauze ce se pot manifesta în cadrul mediocrității, și anume: rutina, birocratismul, invidia, neaprecierea, nerecunoașterea valorii autentice a unui individ de către mediul social în care trăiește, dezamăgirile și necazurile pe care individul le suferă. Studenții chestionați consideră că prin perseverență, tact, muncă, piedicile de mai sus pot fi depășite, astfel putîndu-se declanșa toate potențele personalității umane.

Fenomenele negative regretabile care, din păcate, se manifestă încă uneori, fiind cauzate de interese înguste, personale, de conștiințe înapoiate, sînt tot mai mult înfierate de opinia publică socialistă, sînt tot mai mult îngrădite prin măsurile eficiente luate de organele de partid și de stat.

Rezultate mediocre se obțin și atunci cînd oamenii îmbrățișează concepții filozofice de viață mic-burgheze, filistine, atunci cînd ei nu-și pun probleme majore, nu cer mult de la viață pentru că nici nu dau mult, ci se complac să trăiască într-un „taedium vitae", se complac să trăiască în universul cenușiu și călduț al cotidianului banal. Din păcate se manifestă asemenea cazuri la unii studenți, capabili de altfel, dar care obțin rezultate mediocre datorită crezului, concepției lor asupra studenției, profesiunii și sensului vieții în genere. Fără a subestima alte motive, considerăm că principala cauză a mediocrității se găsește în individul însuși, în criza sa de voință, în inerția și dezinteresul ce-l manifestă, iar principala cale de luptă contra rezultatelor mediocre este efortul continuu, perseverent, munca aspră, obositoare, dar care, în final, conduce la inestimabile satisfacții. Este vorba aici de tendința continuă a omului de depășire și autodepășire, care, credem noi, este principala cale de a desăvîrși fiecare student, de a face din fiecare student un adevărat „civis academicus".

Anton CARPINSCHI

ALEGERILE ÎN ASOCIAȚII

RĂSPUNDERILE — ARIPI, NU PIETRE DE MOARĂ

Maturitatea și responsabilitatea lucidă, conștientă față de problemele majore ale procesului instructiv-educativ au fost coordonatele caracteristice ale Conferinței Asociației studenților din Institutul de medicină și farmacie din Tg. Mureș.

Viața organizației studențești a căpătat valențe noi prin intervenția sa tot mai activă, prin oportunitatea și insistența cu care a participat la aplicarea prevederilor cuprinse în Directivele Plenarei C.C. al P.C.R. din aprilie 1968 și în Legea învățămîntului.

Un rol foarte activ a avut asociația studenților și în mobilizarea masei de studenți la îndeplinirea sarcinilor profesionale. În colaborare cu decanatele, cu cadrele didactice îndrumătoare de ani și grupe, consiliul U.A.S. din institut s-a preocupat îndeosebi de acele facultăți, ani și grupe în care rezultatele profesionale indicau necesitatea unei intervenții decise, hotărîte.

Astfel, datorită acestor preocupări procentul de promovați la Facultatea de stomatologie a crescut de la 76 la sută în 1966/1967 la 86 la sută în 1967/1968, iar după sesiunea din ianuarie-februarie 1969 această facultate a devenit fruntașă pe institut în ce privește situația la învățătură.

De altfel întreg institutul s-a angajat ferm în acest proces de perfecționare profesională, statistica indicînd în dreptul ultimei sesiuni un procentaj de 89 la sută integraliști.

Așa cum sublinia, metaforic, unul dintre studenții care au luat cuvîntul la conferință, „Am devenit conștienți și simțim, ca atare, că răspunderile, marile răspunderi pe care ni le-au încredintat **Poporul și Partidul** nu reprezintă niște pietre de moară care să ne împiedice mersul, ci, dimpotrivă, aripile care ne vor purta spre viitorul luminos al comunismului".

Luciditatea responsabilă cu care studenții medicinişti și-au analizat toate aspectele vieții de organizație, toate atribuțiile profesionale și politice a fost prezentă cu atît mai mult în sesizarea unor aspecte critice din activitatea universitară.

S-a arătat, bunăoară, că frecvența la activitățile didactice manifestă o îngrijorătoare tendință de scădere, în special la anii mari. 75 la sută din absențe au fost „operate" în condicile grupelor din anii V și VI ai Facultății de medicină. Se mențin încă defecțiuni în modul de programare a examenelor, ceea ce a influențat negativ asupra rezultatelor profesionale. A fost criticat, de asemenea, modul în care unii, destul de mulți studenți, au înțeles să-și respecte obligațiile pe care singuri și le-au asumat în privința examenelor parțiale.

Nemulțumiri îndreptățite și-au exprimat mai mulți vorbitori cu privire la organizarea activităților politico-ideologice în trecut, criticînd neglijența manifestată atît în alegerea tematicii informărilor politice cît și în mobilizarea studenților la aceste acțiuni.

Și aici s-a manifestat în mod lăudabil simțul de responsabilitate al studenților care nu s-au mulțumit să se plîngă sau să sesizeze niște lipsuri, ci au făcut propuneri concrete, curajoase, inteligente pentru remedierea rapidă și eficace a deficiențelor semnalate. Au fost propuse, spre exemplu, numeroase teme atractive, actuale, capabile să stîrnească interesul studenților pentru informările politice.

S-a semnalat necesitatea înlăturării unor rigidități care au deformat activitatea de pînă acum a U.A.S. din I.M.F. Tg. Mureș, s-a cerut mobilizarea studentelor la o participare mai activă la viața organizației. Toate acestea dovedesc plenar personalitatea politică a organizației noastre studențești, personalitatea și maturitatea ideologică cu care fiecare din studenții institutului nostru înțelege să poarte aripile răspunderii istorice cu care ne-a investit partidul.

Mircea TÎRNOVEAN
student, anul II, I.M.F. Tg. Mureș

Lucru îmbucurător — preocuparea studenților pentru calitatea studiului

Spiritul de perfecționare care animă întregul învățămînt superior a caracterizat și conținutul analizei făcute în darea de seamă și în dezbaterile ce au avut loc în Conferința Uniunii Asociațiilor Studenților de la Institutul politehnic bucureștean. În condițiile aplicării noii Legi a învățămîntului, ale îmbunătățirii și perfecționării planului de învățămînt și programului de cursuri, se apreciază în raportul prezentat de Consiliul U.A.S., reprezentanții organizației U.T.C. și A.S. participă în consiliile profesorale și în senat cu o contribuție efectivă la conducerea vieții universitare. Deși s-a apreciat că „marea majoritate a studenților din institut, avînd conștiința înaltelor îndatoriri ce le revin, învață cu seriozitate și pasiune, se străduiesc să-și însușească temeinice cunoștințe de specialitate", un larg orizont cultural, exigențele față de calitatea pregătirii și prezentării unor studenți la examene n-au fost exprimate și analizate suficient ; discuțiile și propunerile concrete nu s-au referit în primul rînd la cei 50,5 la sută restanțieri la una sau mai multe discipline în sesiunea din iarnă, ci mai ales la cei 79 la sută din numărul promovaților care au obținut medii între 7 și 10. Adică interesul pozitiv pentru ridicarea continuă și stimularea studenților buni și foarte buni capătă prioritate, în defavoarea preocupării pentru masa acelor studenți care trebuie să-și sporească răspunderea față de însușirea temeinică și sistematică a cunoștințelor, în primul rînd prin studiul individual ritmic și aprofundat. Față de această ultimă categorie, A.S. trebuie să investigheze noi căi și mijloace, întrucît s-au dovedit ineficiente astfel de măsuri exprimate frumos, dar mult prea general, prin „a nu tolera dezinteresul față de învățătură... a lua pe loc poziție la neajunsurile colectivului etc". Sîntem îndreptățiți să exprimăm față de asociații noi exigențe, întrucît de la an la an îmbunătățirile în acest sens se fac cu greu remarcate ; conferințele U.A.S. și U.T.C. din ultimii doi ani și jumătate de la I.P.B. au reînnoit de fiecare dată unele angajamente, unele observații și propuneri pentru îmbunătățirea activității profesionale și obștești a studenților și de fiecare dată sîntem martorii reluării lor cam de la același nivel.

Este pozitiv faptul că atît în darea de seamă cît și în dezbateri s-au făcut referiri privind : calitatea unor prelegeri, modul de stabilire a temelor proiectelor de diplomă, necesitatea îmbunătățirii sistemului de repartizare a absolvenților. În legătură cu asigurarea de cursuri și manuale considerăm că multiplicarea și difuzarea notițelor model întocmite de către studenți reprezintă, pe de o parte, un mare efort care nici nu poate asigura rigurozitatea științifică necesară, iar pe de altă parte, o concesie făcută aminării repetate cerute de unele cadre didactice în legătură cu tipărirea sau multiplicarea propriilor lor cursuri. Menționăm de asemenea că pe drept cuvînt unii participanți la discuții s-au referit la necesitatea îmbunătățirii unor condiții de studiu, cum ar fi : gospodărirea mai judicioasă a spațiului pentru studiu și lucru la planșetă, folosirea sălilor de lectură și accesul la bibliotecile de specialitate. De asemenea, discuțiile în legătură cu însușirea limbilor străine, condițiile stabilirii examenelor parțiale, folosirea mai eficientă a seminariilor și lucrărilor practice, inclusiv a stagiului de practică, pentru a cunoaște cerințele viitoarelor locuri de muncă și pentru a contrabalansa dotarea deficitară a unor laboratoare ale institutului ; creșterea contribuției la activitatea de cercetare științifică ilustrează interesul larg al studenților și cadrelor de asociație din Politehnica bucureșteană pentru însușirea temeinică a profesiunii.

Pe linia îmbunătățirii și modernizării învățămîntului s-au exprimat unele propuneri demne de a fi luate în studiu, cum ar fi : înființarea unui cinematograf al studenților politehniști, pentru prezentarea unor filme și documentare de specialitate, în parte realizate de membrii cineclubului institutului (Bican Corneliu, anul III, Mecanică) ; organizarea în centrul universitar București a unui cerc de teoria și practica conducerii științifice (Simion Virgil, anul V, Electronică).

Un spațiu larg a fost acordat și problemelor social-gospodărești, sector de importanță vitală pentru asigurarea cadrului corespunzător unei bune desfășurări a activității profesionale. Succesele înregistrate global în acest domeniu de Consiliul A.S. n-au putut, însă, absolvi de criticile întemeiate ale vorbitorilor activitatea inconsistentă a unor organe de asociație, ale căror preocupări obștești ar putea fi marcate de o curbă deosebit de sinuoasă, cu nivelul minim situat, în ciuda tuturor așteptărilor, exact la mijlocul perioadei dintre cele două conferințe de dare de seamă și alegeri. Interesul scăzut al acestora pentru problemele spre rezolvarea cărora au fost alese, cît și activizarea lor, cu îmbunătățirea substanțială a rezultatelor muncii în preajma actualelor alegeri, sînt aspecte care dovedesc adoptarea nedeclarată a principiului activității în salturi lipsite de continuitate, cu efecte dăunătoare în însăși realizarea programului de activități propus și aprobat. Așa se explică scăderea varietății și calității meniurilor la cantinele Regie I și II, prin „liberul arbitraj" al administratorilor și bucătarilor șefi, cu toate că majorarea de anul trecut a alocației pentru hrană este de natură să sporească sub toate aspectele calitatea tuturor celor trei mese zilnice.

De asemenea, în cămine se manifestă lipsă de interes pentru păstrarea avutului obștesc, cît și unele abateri de la normele de conviețuire socială (înregistrate, în special, de studenți ai Facultății de electrotehnică) care creează un climat defavorabil odihnei și studiului.

Darea de seamă a remarcat o mare inerție a comitetelor de cămin în rezolvarea propunerilor de sancționare pentru abateri în cămin, cît și filiera complicată pe care o urmează rarele sancționări, deși noul regulament elaborat de Comitetul Executiv al U.A.S.R. în colaborare cu Ministerul Învățămîntului conferă drepturi clare în acest sens atît comitetului de cămin cît și directorilor educativi. Este pe deplin sesizabilă, în acest context, contribuția insuficientă a factorilor amintiți la activitatea educativă a studenților căminiști, fapt la care mai contribuie, după cum au arătat unii dintre vorbitori, amînarea nejustificată a cadrelor didactice de a aplica prevederile nu tocmai recente ale Ministerului Învățămîntului, referitoare la obligativitatea prestării unei activități educative susținute, prevăzută în planul de muncă al fiecărui cadru didactic universitar.

O apreciere pozitivă au dat delegații la Conferință modului în care studenții institutului au participat în timpul verii la acțiunile de muncă voluntar-patriotică. Pentru acțiunile similare de viitor se impune totuși o planificare întocmită cu mai mult simț de răspundere, la care să se adauge luarea din timp a legăturii cu unitățile de stat în raza cărora se va desfășura munca voluntar-patriotică a studenților.

Conferința a mai reliefat, prin intervențiile delegaților și invitaților înscriși la cuvînt, succesele obținute în comun de asociația studenților și organizația U.T.C. în activitățile cultural-sportive și turistice. De asemenea, a fost confirmat rolul asociației studenților în bunul mers al activității programate în cadrul Ateneului studențesc, care și-a cîștigat în institut un prestigiu pe deplin meritat, ca și activitățile organizate la clubul institutului, al căror conținut s-a îmbunătățit.

S-a observat, însă, că mai persistă în activitatea organizației U.T.C. și a asociației studenților din institut un paralelism nejustificat, chiar suprapuneri de activități, care nu numai că în unele cazuri creează nedumerire și dezorientare, dar rețin o mare parte din activiști de la alte acțiuni care-și cer dreptul la existență. Se impune, așadar, evitarea oricărui paralelism, printr-o legătură permanentă între comitetul U.T.C. pe institut și consiliul A.S. și, de asemenea, prin coordonarea planurilor lor de activități. Singurul paralelism care este admisibil și necesar — a reliefat conferința — stă în preocuparea tuturor factorilor motori ai vieții complexe a institutului pentru crearea unui climat studențesc de înaltă ținută.

Pe parcursul întregii conferințe, delegații înscriși la cuvînt și-au manifestat adeziunea la Chemarea studenților Facultății de filozofie a Universității din București către toți studenții țării, în vederea întîmpinării celei de a 25-a aniversări a Eliberării și a Congresului al X-lea al partidului. Răspunzînd cu entuziasm Chemării, participanții la conferință s-au angajat să transpună în fapt toate angajamentele, să contribuie cu forțe sporite la buna desfășurare a vieții universitare, în toată complexitatea sa, atît în institut cît și în afara lui. În încheierea conferinței, studenții Politehnicii bucureștene au adresat Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului Nicolae Ceaușescu, o telegramă în care se spune : „Trăind era descătușării energiilor atomice, a pătrunderii largi în viață a automatizării, ciberneticii și electronicii avem conștiința clară a înaltelor îndatoriri ce ne revin, de a fi la înălțimea cerințelor dezvoltării societății, de a contribui la valorificarea plenară a inteligenței românești.

Asigurăm Comitetul Central al Partidului Comunist Român, pe dumneavoastră, tovarășe Nicolae Ceaușescu, că vom mobiliza tot avîntul și entuziasmul nostru tineresc pentru a răspunde grijii și atenției părintești, încrederii ce ni se acordă, întîmpinînd cea de a 25-a aniversare a eliberării patriei și al X-lea Congres al partidului cu noi și importante succese pe tărîmul pregătirii profesionale și politice, pentru a deveni militanți activi ai cauzei socialismului în scumpa noastră patrie — Republica Socialistă România".

Georgeta RUȚĂ
Dragomir HOROMNEA

MARTURII DIN ANII ÎMPOTRIVIRII

Anii dictaturii militaro-fasciste (6 septembrie 1940—23 August 1944) au însemnat cea mai neagră perioadă din istoria modernă a României. Regimul antonescian a lichidat toate drepturile și libertățile democratice, a instaurat în România un regim de cruntă teroare fascistă. Promovînd o politică externă alături de Germania, infeudînd țara intereselor hitlerismului, guvernul de dictatură militaro-fascistă a angrenat România — la 22 iunie 1941 — în războiul antisovietic.

Partidul comunist, conducătorul și organizatorul maselor de oameni ai muncii, a elaborat în anii 1941—1944 documente de mare importanță teoretică și practică, care au orientat lupta de rezistență a poporului, au dat o bază programatică, principială, în vederea unirii tuturor forțelor democratice într-un larg front antihitlerist.

Mișcarea de rezistență s-a născut și dezvoltat în condițiile în care situația materială a maselor a cunoscut o continuă înrăutățire, în care războiul aducea doliul în mii și mii de familii, iar teroarea fascistă guvernamentală se abătea cu furie și disperare asupra poporului român.

În anii 1940—1944, situația materială a maselor a cunoscut o continuă și accentuată înrăutățire: durata zilei de lucru a fost oficial mărită, s-au adoptat măsuri de intensificarea muncii prin legiferarea regimului muncii în timp de război și militarizarea întreprinderilor, prin introducerea pedepsei corporale și a carcerei. Condițiile sanitare erau cu totul necorespunzătoare, securitatea muncii lipsea, bolile și accidentele de muncă făceau adevărate ravagii în rîndurile muncitorilor.

Dictatura antonesciană a introdus o legislație fascistă de reprimare a mișcării muncitorești, a suprimat cele mai elementare libertăți ale clasei muncitoare, dreptul de organizare profesională a fost interzis, orice manifestație de protest era înăbușită cu violență.

Decalajul dintre prețurile produselor de larg consum și salarii s-a mărit permanent, ceea ce a dus la o accelerată scădere a nivelului de trai al clasei muncitoare. Un document oficial — raportul Subsecretariatului de Stat al Muncii asupra perioadei 6 septembrie 1940 — 6 septembrie 1943 — recunoaște că s-a înregistrat o „scumpire treptată a vieții, scumpire care a făcut ca salariile să devină insuficiente".

Dacă adăugăm la acestea faptul că, mai ales în anii 1943—1944, din cauza lipsei de materii prime, un mare număr de întreprinderi și-au redus sau și-au încetat activitatea, muncitorii respectivi fiind aruncați pe drumuri, vom avea o imagine clară asupra situației triste în care se afla clasa muncitoare.

Situația materială deosebit de grea, teroarea fascistă instaurată, împingerea României într-un război nedrept, ruinător pentru țară, au determinat o stare de puternică nemulțumire în rîndul maselor. Baza programatică a mișcării de rezistență a constituit-o platforma P.C.R. din 6 septembrie 1941. La îndemnul comuniștilor, clasa muncitoare din România s-a ridicat la luptă curajoasă împotriva regimului antonescian, înscriind în istoria sa o pagină glorioasă. În jurul clasei muncitoare s-au strîns țărănimea, intelectualitatea progresistă, elementele patriotice din armată, care au constituit principalele forțe ale rezistenței antifasciste din România.

Lupta clasei muncitoare împotriva dictaturii militaro-fasciste a îmbrăcat forme variate ca: proteste în fața administrației întreprinderilor, trimiterea de delegații și de memorii la Camerele de muncă, încetarea parțială a lucrului, greve, demonstrații politice etc. Deosebit de numeroase au fost conflictele de muncă. Raportul Subsecretariatului de Stat al Muncii, mai sus citat, arată că în 1940 s-au înregistrat 3 408 conflicte individuale de muncă, iar în 1943 s-au produs 10 750 de asemenea conflicte.

O formă principală a luptei împotriva dictaturii militaro-fasciste a constituit-o împiedicarea prin forme multiple a creșterii producției de război. Practicate cu precădere în întreprinderile producătoare de armament și echipament militar, aceste acțiuni erau nu numai o formă de luptă economică, ci mai ales una de luptă politică. La îndemnul Partidului Comunist Român mii de muncitori au participat la acțiunea de boicotare a războiului antisovietic. Un raport întocmit de „corpul detectivilor" — acești ochi și urechi ai dictatorului Antonescu — semnala că, în cursul anului 1942, Partidul Comunist „și-a intensificat propaganda", mai ales la întreprinderile „cu caracter militar... pentru a paraliza producția".

Nedorind să lase nepedepsit nici un act de rezistență față de regim și încercînd să dea o aparență de legalitate măsurilor teroriste tribunalele și Curțile Marțiale nu mai pridideau cu judecarea proceselor intentate oamenilor muncii. Numai în perioada 1—14 ianuarie 1942 au fost judecați de tribunalul din București 120 muncitori. Dintre aceștia, 89 au fost amendați, 27 au fost trimiși în lagăre de muncă și 4 au fost condamnați la 4 ani închisoare.

Acțiunile de paralizare a producției de război s-au înmulțit în anii 1943—1944, îngrijorînd profund regimul antonescian, care nu a ezitat luarea celor mai drastice măsuri. Primind un raport asupra acestor acțiuni de la întreprinderile Titan, Rogifer și Vulcan din București dictatorul I. Antonescu punea următoarea rezoluție: „La primul act de sabotaj vor fi toți executați". Încercînd să înspăimînte pe cei ce participau la mișcarea de rezistență, dictatura militaro-fascistă a condamnat la moarte și executat luptători neînfricați ca Filimon Sîrbu, Francisc și Cily Paneth, Ada Marinescu, Justin Georgescu, Petre Gheorghe și mulți alții.

În flagrantă contradicție cu realitatea, încercînd să nege crimele săvîrșite în timpul dictaturii sale și din ordinul său, I. Antonescu declara cu cinism: „În viața mea n-am luat nici o măsură de exterminare contra unei persoane. În casa mea nu s-a tăiat niciodată un pui de găină".

O altă formă de luptă a constituit-o încetinirea sau întreruperea lucrului. Muncitorii zăboveau fabricarea materialelor de război sau produceau armament cu defecțiuni, care să nu poată fi folosit. Asemenea forme de luptă s-au înregistrat în aproape toate întreprinderile producătoare de armament și echipament de război. Fiind informat despre faptul că mai mulți muncitori de la „Uzinele Române" din Ploiești au părăsit lucrul, I. Antonescu ordona ca aceștia „să fie puși în lanțuri".

Multe conflicte de muncă au luat amploarea grevelor. Deși grevele erau interzise prin lege, iar în octombrie 1941 s-a decretat că orice încetare a lucrului era pedepsită cu 5—20 ani temniță grea, această formă superioară de luptă a fost adesea utilizată de muncitori în perioada dictaturii militaro-fasciste. În anii 1940—1944 s-au înregistrat un mare număr de greve în Valea Jiului și Valea Prahovei, la Reșița, București, Arad și în alte centre industriale. Greve au avut loc, de asemenea, în principalele întreprinderi producătoare de armament și materiale de război.

Regimul a recurs la măsuri dure împotriva greviștilor. În urma grevei din Valea Jiului, de la începutul anului 1942, au fost arestați 796 de muncitori, dintre care 345 au fost trimiși în fața Curții Marțiale.

Văzînd că lupta de rezistență ia amploare, guvernul antonescian a creat nenumărate lagăre de concentrare și de muncă. Mii de militanți antifasciști au fost internați în lagărele de la Miercurea Ciuc, Tg. Jiu, Caracal și altele, unde deținuții erau supuși unui regim de distrugere fizică și morală. La început, în lagăre au fost internați comuniști, dar apoi ele au fost tixite, fără alegere, cu cei ce participau, într-o formă sau alta, la lupta antifascistă. Ce însemnau aceste lagăre se poate vedea și din următoarea rezoluție pusă de I. Antonescu la 27 noiembrie 1942 pe un raport informativ privind manifestările de nemulțumire ale muncitorilor de la S.T.B.: „Cei de la S.T.B. să fie tratați conform cu principiile de ordine ce am pus pentru comuniști. Cîteva exemple de trimitere în lagăr îi va calma".

O forță importantă a mișcării de rezistență din România a constituit-o țărănimea. Avînd de făcut față unor mari greutăți materiale, impilată de regimul fascist, țărănimea și-a manifestat în forme variate împotrivirea față de dictatura militaro-fascistă și de războiul dus alături de Germania hitleristă. Numeroase documente vorbesc despre împiedicarea livrărilor forțate de produse agricole, ascunderea cerealelor și a vitelor, refuzul de a plăti impozite, sprijinirea dezertorilor.

Ca urmare a activității comuniștilor, a evoluției situației de pe front și a propriei lor experiențe de viață, tot mai mulți militari își dădeau seama de caracterul nedrept al războiului, de necesitatea întoarcerii armelor împotriva Germaniei hitleriste și a eliberării patriei de sub jugul fascist.

Cadre de comandă din armată, generali și ofițeri patrioți își exprimau deschis împotrivirea față de hitleriști și de dictatura militaro-fascistă. În anii 1943—1944 se constată o importantă creștere a numărului dezertorilor din armată. În această stare de spirit, jigniți în sentimentele lor naționale, dornici de a-și aduce contribuția la redobîndirea independenței, militarii români s-au alăturat forțelor patriotice în lupta pentru răsturnarea dictaturii antonesciene și pentru întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste.

Un detașament activ al mișcării de rezistență din România l-a constituit intelectualitatea. Nutrind o aversiune lucidă, patetică față de ideologia și practica fascistă, cei mai reprezentativi intelectuali ai țării au condamnat răspicat în public, de nenumărate ori, politica regimului antonescian, mulți dintre ei angajîndu-se direct în rîndurile militanților antifasciști conduși și organizați de Partidul Comunist Român.

Înființarea, în vara anului 1942, a Uniunii patrioților, organizație de luptă a intelectualității democratice și aderarea acesteia la Frontul Patriotic Antihitlerist, creat un an mai tîrziu, a constituit o expresie a participării oamenilor de cultură români la lupta pentru răsturnarea dictaturii militaro-fasciste.

În aprilie 1944, un grup de 66 intelectuali, oameni de știință, cadre didactice de la universitățile din București și Iași — printre care C.I. Parhon, R. Cernătescu, M. Ralea, Al. Rosetti, C. Daicoviciu, A. Oțetea — au adresat dictatorului I. Antonescu un memoriu prin care-i arătau: „Interesele vitale ale statului și poporului cer imediata încetare a războiului, oricare ar fi greutățile acestui pas".

Victoriile trupelor sovietice și ale puterilor aliate au constituit un imbold pentru mișcarea de rezistență din România. Oamenii muncii din țara noastră erau deosebit de receptivi la desfășurarea operațiunilor militare, își manifestau convingerile că Germania hitleristă va fi înfrîntă. Un document din 21 ianuarie 1943 consemnează faptul că victoria Armatei Roșii de la Stalingrad „se discută și se comentează" de către muncitori, care-și ar...au bucuria pentru acest eveniment, deoarece vedeau apropiindu-se ziua înlăturării dictaturii militaro-fasciste. Poporul român urmărea cu interes și speranță tratativele dintre U.R.S.S., Anglia și S.U.A. pentru deschiderea celui de-al doilea front. O notă a Serviciului Secret de Informații, din 29 iulie 1943, scria că în rîndul muncitorilor „se observă un optimism crescînd de la debarcarea în Sicilia a Puterilor Aliate. Acest fenomen — continuă nota — este semnalat de mai mulți patroni ai diferitelor întreprinderi, care se arată îngrijorați, dat fiind faptul că de cîtva timp muncitorimea angajată se manifestă tot mai coalizată, ori de cîte ori este vorba de a-și apăra interesele".

Mișcarea de rezistență cuprindea astfel oameni de diferite convingeri politice, indiferent de apartenență socială sau naționalitate. Forța de șoc a acestei mișcări a constituit-o clasa muncitoare în frunte cu comuniștii, care au dat cele mai grele jertfe în lupta antifascistă.

În vara anului 1944, ca urmare a acțiunii crizei politice și militare a regimului antonescian, a creșterii stării de spirit antifasciste a maselor, s-au creat condițiile trecerii mișcării de rezistență la o fază calitativ-superioară — aceea a ridicării cu arma în mînă împotriva dictaturii militaro-fasciste și a ocupanților hitleriști. Pe baza planului elaborat de partidul comunist s-a trecut, în după-amiaza zilei de 23 August, la înfăptuirea insurecției armate.

Se poate conchide că, în anii 1940—1944, ani ai împotrivirii, s-a accentuat continuu spiritul de nemulțumire a maselor împotriva regimului de dictatură militaro-fascistă și a războiului antisovietic. Această stare de spirit caracteriza mase largi ale poporului: muncitori, țărani, intelectuali, tineri și bătrîni, femei și bărbați. Pe măsură ce efectele politicii dezastruoase, promovate de dictatura antonesciană, erau resimțite tot mai dureros de mase, mișcarea de rezistență a îmbrăcat forme mai înalte și un caracter tot mai organizat.

Revine Partidului Comunist Român meritul istoric de a fi organizat lupta poporului român pentru doborîrea dictaturii militaro-fasciste, pentru încetarea războiului antisovietic și întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste, pentru redobîndirea independenței și suveranității naționale a României. Această luptă a culminat cu insurecția armată din 23 August 1944, care a marcat o etapă nouă, superioară, în dezvoltarea poporului român pe drumul civilizației și progresului, eveniment de la înfăptuirea căruia vom sărbători în curînd un sfert de veac.

Asist. univ. Ion SCURTU

expertize:

„VERSURI“

de Al. ANDRIŢOIU

Fireşte, poetul e un parnasian. Dar este, într-adevăr, unul ce se alătură lui Radu Stanca, Romulus Vulpescu, Tudor George (vezi Cuvîntul înainte *de I. Negoiţescu)? Unul de stil, de concepţie, de cultură? Adică unul programatic? Noi credem dimpotrivă. Al. Andriţoiu e un parnasian nativ, unul de vocaţie, de viziune organică propulsată de un definibil tipar inconştient. Relevarea acestuia ne dă diferenţa dintre parnasianismul de limbaj al celor trei şi parnasianismul spaţial, iluminat, al lui Andriţoiu.*

Poemele lui se alcătuiesc statuar, într-un orizont deschis, ca într-o zare de plai. Sentimentele poetului sînt transcrise figurativ în volume cu o suprafaţă respirînd veşnicia. E mult aer, azur montan, lumină sonoră, de aur, limpezime de iezer — mişcare rituală, monumentală — în versurile sale. Cu alte cuvinte, în viziunea sa plastică, cromatică şi sculpturală respiră un „infinit ondulat“, un anume spaţiu de Nord, ce absoarbe „cîntarea-n munţi, dinspre cîmpii“. E ceea ce-l diferenţiază de formula parnasiană tradiţională, statică, academistă, cu verbul calchiind obiectul. Să se observe că în nici un citat din cele ce urmează percepţia poetului nu devine obiectuală ca în tiparul parnasian curent, ponderabil, ori ca în acela care transformă însăşi materia cuvîntului în obiect fix, ci e deschisă unui spaţiu imens, infuz, prea puţin exterior. Iată ora liniştii cosmice: „Acum e huma aptă pentru cupe / şi pentru amfore. E pragul rar, / cînd steaua, renunţînd la cer, se rupe / şi oceane nasc mărgăritar. / ... / Pămîntul, cu legende, ca la sud e / frumos şi magic, trist şi absolut / Şi numai timpul, respirînd, se-aude / şi numai spaţii în declin se-aud“. *Armonia euforică dintre Eu şi lucruri:* „Prin clara clipelor euritmie / e ca un dans şi-un murmur al colorii. / Pămîntul cald respiră prin toţi porii / suflat în linişti şi-n aurărie“. *Aceeaşi oră a preaplinului sufletesc şi optic:* „Vibra în jur ceva melodios, / umbla prin toate o mişcare lină. / Obiectele dublate de lumină / aveau, ca fructa, sevă de prinos / căci era totul sfînt şi de prisos“. *Burgul transilvan în noapte, văzut policrom ca-ntr-o icoană pe sticlă:* „E seara dulce ca un elixir / şi arborii par turnuri lungi de pace, / iar cerul, ca hlamida de emir, / mai străluceşte vrînd să ne împace“. *Sau „transcendentul care coboară“ în citadin:* „Adesea la lumina cea de seară, / cînd clopote se tînguie egal, / jur împrejurul se topea, de ceară, / şi totul se făcea transcendental“. *Sau* iarna, *cu aceeaşi linişte nevăzută, cerească, molatecă, în care poetul se cufundă cu Horaţiu la gura sobei bătrîneşti:* „Trec linii dulci, naturii dîndu-i sfere / şi cercuri şi elipse. Ca un ou / de păsări — liră / fiecare piatră / se rotunjeşte-n haine translucide“. *Sau* Ajun de iarnă *(p. 94). Sau* toamna *tratată parnasian, cu termeni de comparaţie livreşti:* „Împrejmuitoarele lucruri capătă-o aură rece, / ca-ntr-un desen bizantin. Cerul se mută mai sus. / Frunzele vin din copaci, murmurînd, către umerii noştri, / frunze de pică, de cupă, de treflă, saluturi cereşti ne-au adus. / ... / Toamnă mai galbenă ca Palia de la Orăştie, / zile cu scoarţă de ceară înstemate miraculos, / de parcă-şi pierdură, pe jos, paftalele-n scurta lor trecere / toţi voievozii din Ţara de Sus şi din Ţara de Jos“. *Viziunea unor cărţi ce par o bibliotecă extraterestră, suspendată într-un gigantic spaţiu:* „Voi, cărţi, cu lungi patine de timp şi de strătimp; / caligrafii de mînă de fum şi nelumească, / cu A suit pe linii de scară spre Olimp / de parcă înşişi zeii porniră să citească, voi, cărţi cuprinse-n aripi de vagi argintării, / cu pagini zugrăvite cu nişte vechi argile, / în mers către începuturi de lumi. Calofilii / cu steme şi paftale, cu pasări şi zambile“. *Danţul iubitei, proiectat statuar, în spaţiu:* „Apoi coboară iar pe paşi de plută / şi împietreşte-a sarcofag etrusc. / Privirea-i dilatată mă sărută / şi-argila mea se luminează brusc. //Ci iarăşi se desprinde, caldă, briza ivită dintr-al trupului contur. / Piezişă-n danţ ca turnul vechi din Pisa / stă oblică-ntre humă şi azur“. *Sau, în aceeaşi manieră, o nostalgie:* „M-au rîs, din jur, arinii reci şi-alunii văzînd că-mi stai şi astăzi, Ano, turn / în desfătarea soarelui şi-a lunii / la ceas de aur şi la ceas nocturn“. *Iată şi motivul clasic al parnasienilor, piesa sculpturală şi arhitecturală, încărcată de fabulos mitologic:* „Zac zeităţi de piatră cu pleoapa / ursuză aplecată spre fîntînă, / privind din timpuri cum îngenunche apa / în faţa lor, la ciutura bătrînă, / ... / În preajmă, sălcii galbene ca ceara / şi pietre simple şi pămînturi ude / se-mbracă în lumina cea de seara / în care apa mai sonor s-aude“. *În fine, iată categoria timpului eroziv realizată în corespondenţe tipic parnasiene, dar cu note specifice lui Andriţoiu:* „Beţii de opiu, moleşeli de-absinth, / nirvane, sul jucat greşit pe deget, / brăţări ce cîntă în mişcări şi mint, / arvune date morţii, fără preget, // culoare vie-a băuturii dulci, / beţia timpului, lingoarea mării, / e clipa, veac poros, să mi te culci / la ora strictă a dezagregării. // O pilă fină, vîrf de diamant, / tot subţiind verigi, mîhneşte lanţul. / Sub chiparos mai stă un loc vacant, / cu os pe os se scrie mort bilanţul. // Alt veac în roşu urcă la nadir, / cu ochiu deschis spre alte spaţii, vaste, / şi creşte ca un fir de trandafir / din lutul pur al înălţimii noastre“.

După cum reiese din succesiunea citatelor, prea puţine faţă de varietatea aspectelor lirice din carte, clasificarea poetului nu suferă îndoială: e un parnasian. Nu însă unul programatic. Deşi i se pot găsi multe afinităţi cu formula consacrată, modalitatea lui Andriţoiu porneşte dintr-un impuls abisal, autentic, şi nu dintr-unul teoretic.

E de observat că, în poezia lui, pictarea ori sculptarea parnasiană a stărilor afective şi cognitive se face parcă într-un peisaj, într-un orizont deschis, străluminat de aştri. Ea nu e statică, închisă, ca o piesă de muzeu. Peste tot simţi că obiectul (ori subiectul) e tratat în spaţiu, în lumină, uneori de icoană cu vechi aurării, alteori în lumina infinitului ondulat. De unde această geneză subsidiară? De unde această viziune sculpturală, geometrică, în contururi de stampă ori desen, de statuă ori cetate? Cred că ea se datorează peisajului ancestral ferecat în subconştient. E vorba de o matcă geografică precisă care modelează parnasian percepţia sa poetică.

Andriţoiu e un ţăran „de sus“, ce s-a „născut vegheat de creste, / fără vestitori şi veste / ca aburi de poveste“, un ţăran „vagabondînd prin pajişti şi ţinuturi“, ţăran care, oriunde se află, simte cum „Bogate cad din ceruri linişti parcă-întîia oară“. *E un sentiment pururi mioritic. Îl obsedează munţii natali, încremenirea lor, apropierea de astre.*

Aşadar, toate aceste elemente naturiste ori domestice (icoane, ceramică etc.) au împrumutat poetului o viziune lirică parnasiană, geometrică în linii clare, detaşate într-un spaţiu luminos şi, în acelaşi timp, absorbindu-l, o viziune vecină cu sentimentul latin al existenţei, „în clasica haină solară“. Aşadar, parnasianismul lui Andriţoiu e spaţial şi iluminat, cu totul diferit de cel livresc al lui Radu Stanca, Romulus Vulpescu, Tudor George ş.a.

În esenţă, Alexandru Andriţoiu e un horaţian care, în armonii de diamant şi aur, arome şi lumini, melancolizează plăceri crepusculare specifice spaţiului rural de Nord, determinat de acesta.

M. N. RUSU

7 arte

7 zile

„Mult zgomot pentru nimic“ de W. Shakespeare la studioul I. A. T. C.

„Mult zgomot pentru nimic“, scrisă după 1590, încheie o perioadă după care Shakespeare nu va mai scrie comedii, fiind preocupat de destinul uman şi de probleme mult mai complexe, ce vor depăşi realitatea cotidiană şi vor genera tragicul în stare pură.

Mobilul piesei îl constituie o dublă intrigă de dragoste între Hero şi Claudio — Benedetto şi Beatrice, dragoste care poate provoca în aceeaşi măsură nenorocire sau fericire. Nu lipsesc — ca în toate comediile shakespeariene — gelozia şi eternele intrigi care provoacă încurcături şi tensiune dramatică. Situaţiile încep să capete coloraturi grave, evoluînd spre un deznodămînt tragic, fără să-l atingă. Totul se va termina cu bine, pentru că adevărul va ieşi triumfător, iar răul va fi pedepsit. Valoarea piesei nu rezidă în ţesătura dramatică, ci în modalitatea de realizare a comicului, provocat de calambur, la modă în acel timp renascentist. Conversaţia rafinată a personajelor (Benedetto-Beatrice) este plină de vervă şi umor. Comedia place datorită limbajului şi conţinutului ideatic. Piesa şi-ar pierde savoarea dacă am exclude acest cuplu, care nu este cel în jurul căruia se încheagă acţiunea nudă a piesei. Caracterizările comice ale personajelor sînt multiple şi apropiate de adevărul tipologiei, dar niciodată îngroşate sau vulgarizate. Subtil nuanţate, ele nu pot fi valorificate în spectacol decît printr-o interpretare tot atît de bogată în nuanţe. Şi tocmai în interpretare — cheia spectacolului — constă reuşita doar meritorie a studenţilor anului IV, clasa prof. **Ion Finteşteanu—Gh. Popovici-Poenaru.**

Modalitatea punerii în scenă este cea clasică şi, desigur, cea mai potrivită. O viziune regizorală înnoitoare ar fi pus pe tinerii interpreţi la o prea grea încercare, şi aşa destul de dificilă. Din păcate, însă, spectacolul este lipsit de gradaţie şi de ritmul viu atît de propriu textului shakespearean. Actorii nu fac altceva decît să intre şi să iasă din scenă, rostindu-şi mai bine sau mai rău partitura, cu mai multă sau mai puţină corectitudine. Iar situaţiile dramatice — e adevărat puţine — necesitau o mai intensă punctare. Momentul în care Claudio **(Radu Popescu)** plînge moartea logodnicei sale, în afară de frumuseţea lirică a versului, nu are în el nimic grav. Scena frizează puţin ridicolul, prin prezenţa celor două personaje comice, străjerii Dagberry şi Verges, în discrepanţă cu episodul amintit.

Sînt de menţionat şi cîteva interpretări: Benedetto **(Radu Basarab)** şi Beatrice **(Mihaela Buta)** joacă natural şi îşi nuanţează destul de bine replicile. Dar şi lor le lipsesc o mai accentuată gradare a sentimentelor proprii, o sugerare mai subtilă a metamorfozărilor interioare, de la cinism şi naivitate exacerbată, pînă la sentimentul pur al dragostei.

Cuplul comic Coarnă **(Petre Lupu)** şi Aguridă **(Gelu Zaharia)** a realizat cea mai reuşită partitură actoricească. Fiecare apariţie scenică constituie o sursă inepuizantă de rîs bine dozat şi fără a cădea în grotesc. Cu obiecţia că Petre Lupu ar cîştiga mult dacă ar renunţa la pastişa unui cunoscut actor bucureştean.

De amintit sînt şi interpretările studenţilor **Cornel Constantiniu** (Don Pedro), **Ion Lemnaru** (Leonato) şi **Anton Filip** (Antonio), care au conferit personajelor sobrietatea şi prestanţa cuvenită, dar care păcătuiesc prin puţină rigiditate şi stîngăcie a mişcării în scenă.

Decorurile studentei **Diana Ioan**, simple, sugestive şi realizate cu o mare economie, nu se armonizează suficient cu costumele frumoase ale **Vioricăi Zainal**, prea puţin stilizate. Simplistă este poate şi rezolvarea prin culoarea neagră a costumului personajului de intrigant Don Juan bastardul, pentru a sugera latura negativă — destul de clară de altfel — a personajului.

Medeea IONESCU

„VISUL“ lui D. R. Popescu şi „GUERNICA“ de Fernando Arrabal, pe scena studioului I. A. T. C.

Ca impresie cromatică, cearşafurile albe, întinse la uscat, realizează un fundal odihnitor pentru pata de culoare, albastră, a rochiei unicului personaj: spălătoreasa Silvia. **Visul**, piesa într-un act a lui D.R. Popescu, constituie o tentativă—pe alocuri izbutită—de poposire şi pe meleagurile noastre a formulei universale — teatrul absurd. Că acţiunea se petrece la noi ne-o demonstrează nu atît zgomotul unui tramvai, cît momentul în care eroina fredonează o frază din „Somnoroase păsărele!“.

Aşa cum spun medicii că trebuie să fie un vis, o stranie înlănţuire de fapte şi gînduri şi dorinţi care au avut o logică firească în starea de veghe şi care, în starea de repaus a scoarţei, se asociază paradoxal, aşa se întîmplă şi în cazul nostru dramaturgic. D.R. Popescu pare a voi ca, prin mijlocirea absurdului oniric, să ilustreze absurdul existenţei umane reale.

Viaţa muncită şi tristă a Silviei o face ca, într-un vis, să aibă ideea, absurdă, că moartea surorii bolnave îi va permite, în sfîrşit, întîlnirea, în alt oraş poate, cu propria fericire. Iar drama piesei o constituie tocmai trecerea succesivă din absurdul existenţial într-unul ireal şi din nou în cel real, cînd vestea morţii efective a Melaniei o condamnă definitiv pe eroină la nesfîrşita zbatere în gol.

Analizînd spectacolul ca atare, în regia studentului **Gh. Teascâ**, (clasa conf. **I. Olteanu**) constatăm atmosfera de vis, creată prin fericitul contrast sonor al apelurilor de telefon. Nu tot atît de fericite ni se par şi intonaţiile, uneori prea acute, ale interpretei — studenta **Marta Savciuc**. Chiar dacă, în realitate, stări sufleteşti ca acelea despre care e vorba necesită o exteriorizare mai dramatică, credem că ipostaza unui vis impune o surdină, care să dea impresia subconştientului ieşit în vîrful picioarelor prin încăpere. Cu toate acestea, ţinem să subliniem calităţile artistice ale Martei Savciuc: forţă dramatică, sensibilitate, voce şi prestanţă scenică, bunii auguri ai unui viitor actor.

★

Partitură interesantă, alimentîndu-se tot timpul din generoasa tematică a incomunicabilităţii şi absurdului condiţiei umane, plasate de data aceasta în contextul istoric al războiului, **Guernica** lui Fernando Arrabal e departe de a fi o vehementă condamnare a atrocităţilor acestuia. Poate doar o explicaţie contrapunctică să facă din război pandantul dinamic al inerţiei spirituale a personajelor.

Unei lipse de comunicări sufleteşti, care de fapt n-a avut loc niciodată între bătrînii soţi Fonchin şi Lira, i se adaugă o despărţire fizică, prin imobilizarea femeii, după un bombardament, în camera de toaletă, unde obişnuiau să o întîrzie lecturile particulare. De semnalat aici factura comicului,

dus pînă la grotesc, de unde o pantă coboară direct spre tragic. Tot dialogul ilustrează decrepitudine morală şi fizică, iar zgomotele bombardamentelor aeriene sînt exterioare, undeva dincolo de această existenţă concretă. Ele nu fac decît să dărîme ceea ce era de mult dărîmat, surpă un interior moral dintotdeauna surpat. Pentru acest lucru este de subliniat intuiţia regizorală a studentului **Cătălin Naum**, care a instaurat acea atmosferă neutră şi voit neutilizînd recuzita decît minimal, în care bătrînul Fonchin se mişcă inutil de mult şi în direcţii inutil diferite. Astfel că drumul de la absurd la inutil este sinonim cu cel de la cauză la efectul logic. Studentul **Liviu Rozorea**, interpretul acestui rol, oferă o realizare actoricească îngrijită, consecventă pe linia compoziţiei de vîrstă şi o inteligenţă a frazării.

Marta Savciuc, în rolul Lirei, este foarte prezentă în scenă, tocmai prin absenţa din ea. Cu atît apare mai meritorie realizarea unei compoziţii, dincolo de un perete, utilizînd doar sursele dramatice — e drept, de astă dată multiple — ale glasului.

Prea la-ndemînă şi oferită didactic ni se pare imaginea copacului

salvat de la dezastru. Simbol al permanenţei cosmice, apariţia lui în scenă — după moartea bătrînilor care se temeau pentru el — poetic ederat şi sonor înconjurat de greieri pe bandă de magnetofon, lasă impresia, în cel mai bun caz, a unei morale de fabulă, sau, mai exact, pare să facă parte a priori dintr-un spectacol următor, eventual cu **„Visul unei nopţi de vară“...**

L. POPIŢA

SINTAGME

D. D. Roşca — EXISTENŢA TRAGICĂ, Editura ştiinţifică:

Ediţie definitivă a unei notorii opere filozofice apărută între cele două războale.

I. Creţu — MIHAIL EMINESCU, E.P.L.:

Un Eminescu autentic, relevat de o vastă investigaţie documentară.

Dan Zamfirescu — ROMÂNIA — PAMÎNT DE CIVILIZAŢIE ŞI SINTEZĂ, E.P.L.:

Articole şi reportaje ce converg în alcătuirea unei definiţii a culturii româneşti actuale.

Savin Bratu — ION CREANGĂ, Editura tineretului, colecţia „Oameni de seamă“:

O încercare de apropiere interioară a marelui povestitor.

Pirandello — RĂPOSATUL MATTIA PASCAL, E.L.U.:

O nouă, remarcabilă traducere a poetului Taşcu Gheorghiu, autorul Ghepardului în româneşte.

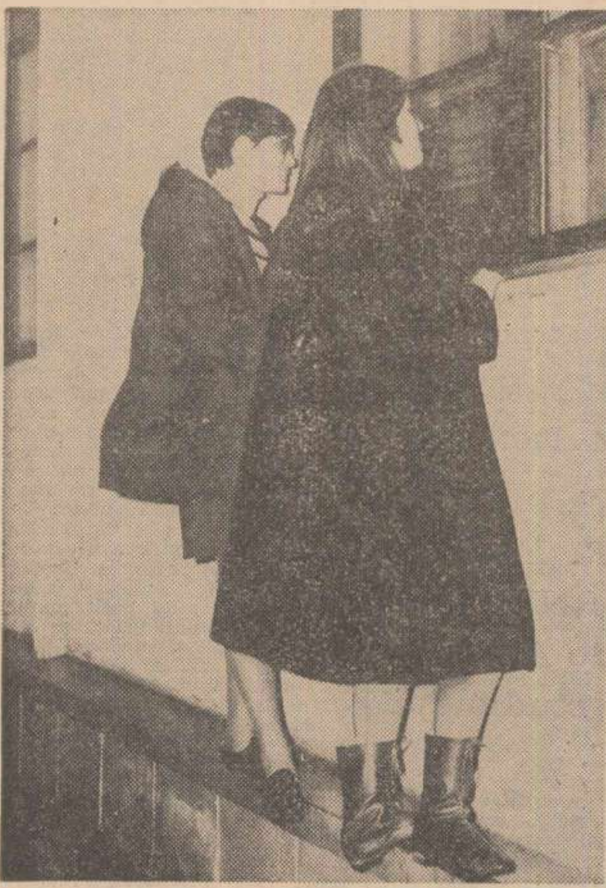
Ion Bîrlea — LITERATURA POPULARĂ DIN MARAMUREŞ, 2 vol., E.P.L.:

Cea mai reprezentativă colecţie de folclor din Maramureş. Ediţie reeditată şi adăugită.

Mircea Mâciu — SOCIOLOGIA LUI PETRU ANDREI, Editura politică:

Amplă prezentare a personalităţii filozofice şi sociologice care a fost Petru Andrei.

TRAVELLING

Clubul studențesc
DRUMUL TABEREI
vă invită sîmbătă seara
LA DANS
cîntă orchestra „Valahii"
Intrarea 3 lei și legitimațiile de student

Problema organizatorică a fost rezolvată. Afișe, orchestră, bilete, pavoazare. Pentru o atmosferă cît mai intimă, sînt scoase becurile și reflectoarele. O singură ușă rămîne deschisă, iar cei doi cerberi o păzesc.

Apar primii, adică primele :

— Ce sus sînt, tu, ferestrele ! Or fi venit băieții ?

Încet, încet, sala se umple.

Pentru început, cîteva minute de studiu.

— Ce naiba, măi, nici una mai drăguță !

În tabăra adversă :

— Ah, fetelor, nici Gicu, nici Marian, nici Sandu, ce ne facem ?

Pînă la urmă, fiecare își găsește un partener, iar „Keep on running" îi face să uite că afară plouă și luni au trei seminarii.

În pauze — mici retușuri ale coafurii. Intr-un colț Lia bîrfește :

— Îl vezi pe Mircea, ce berbant e ? A lăsat-o pe Lili și acum flirtează cu „aia" de la Filologie.

În alt colț, Lili e singură și tristă. Acum e momentul să mă apropii și să încerc să o consolez.

Și așa mai trece o sîmbătă, apoi alta...

Fotoreportaj de Mihai PREDESCU

... ELECT

— pledoarie pentru spiritul de echipă —

La Timişoara au fost cîteva zile de primăvară. Melodramatice zile de primăvară. Nici un seism din capriciile meteorologice ale vremii nu va influența atmosfera reportajului nostru !

FIECARE CU LATITUDINILE ȘI LONGITUDINILE SALE

Acum patru ani, în octombrie, eroii de azi se cunoșteau în împrejurări de solstițiu. Fiecare, venind din diferite colțuri de țară, din orașe, din comune, din sate, din familii al căror univers etic și moral, de civilizație era sensibil diferit, contrastant, cu anumite trăsături de caracter, mai ferme, subliniate prin manifestări spontane sau, dimpotrivă, laborioase, cu obiceiuri și uneori chiar tabieturi premature. Și, dintr-odată, toți acești tineri trebuiau să constituie un echipaj sau o echipă, să coexiste armonios, frust, calm, să străbată împreună etape importante de viață, în care se desăvîrșesc profiluri umane și se însușesc structuri profesionale definitive, categorice. Absolvenţi de liceu din Oradea, din Baia Mare, din Turda, din Alba Iulia, din Chișineu Criș, din Măgura, din Cenei, cu sensibile diferențe de nivel profesional, populînd amfiteatrele și sălile de seminar și laboratoarele, la început stînjeniți, învățîndu-și unul altuia numele și prenumele, strîngîndu-și mîna la întîlniri și despărțiri, vorbindu-și în scurtele pauze în răstimpul unei țigări, aveau să întregească sentimental o ciudată hartă a patriei, în care reperele geografice se confundă cu latitudinea și longitudinea spiritualității fiecăruia. La toate acestea s-ar mai putea adăuga diferențele de vîrstă, ca un ultim argument oarecum contradictoriu la celebrarea acelei comuniuni sincere, profunde, bărbătești, care s-a realizat între membrii unui colectiv, întruniți întîmplător, dar necesar, pe băncile Institutului politehnic timișorean, în primul an (1965), ca să alcătuiască grupa 11 (pe atunci) din anul I al Facultății de electroenergetică.

CE ANUME NE LEAGĂ ? M-AȚI LUAT PRIN SURPRINDERE, NU M-AM GÎNDIT

Se aclamă de mult expresia de „grupă fruntașă", mărturisesc ; o formulă destul de banală, de birocratică, preluată forțat din alte zone de activitate, strict delimitate de ritmul social și economic al producției. Dar dacă totuși formula există, e citată în rapoarte și referate, comentată în consilii profesorale și în senate, dezbătută la punctul de pe ordinea de zi sinonim cu **discuțiile**, popularizată prin revistele de institute și prin stațiile de radio-amplificare din cămine, ce-ar fi să o umanizăm, să-i înlăturăm straturile artificiale de suprafață, beletristice, și să-i redăm candoarea, adevărata ei esență, caracterizată de fapt printr-un splendid spirit de echipă. Ei bine, grupa 7 (de astăzi) din anul IV Electroenergetică este ceea ce în limbajul diurn se definește prin „grupă fruntașă", dar asta nu afectează cu nimic relațiile dintre membrii ei și nu derutează nici o sensibilitate. Mă adresez lui Ion Marin, student eminent, component al echipei nr. 7, cu întrebarea : **Ce anume vă leagă ? Ce substanță de sentimente, de evenimente, de întîmplări constituie memoria grupei ?** „Ce ne leagă ? (spațiu matur, prelung de gîndire). Ceva nedefinit. Mă luați prin surprindere. Nu m-am gîndit. Sentimentul colectivului nostru există pur și simplu. El s-a născut treptat. Poate pentru că am stat atîta vreme împreună în cămin, pentru că mergem la cursuri, la teatru, la film, la dans împreună. Timpul ne-a sudat prieteniile. A, da ! Am găsit. Cred că ne-a unit **seriozitatea** ; atît în probleme de viață cît și în cele profesionale. Marele cîștig al fiecăruia dintre noi este că oriunde : în facultate, în cămin, pe stradă, departe de centrul universitar, **nu se simte singur, izolat.** Trăim fiecare ca într-o splendidă coeziune moleculară".

SPIRITUL DE ECHIPĂ ȘI RIGLA DE CALCUL

Evident, la început s-a instaurat, neoficial, o perioadă de studiu reciproc. E tot un mod sportiv de a aborda viața. Lui Eduard Wurm, fost electrotehnician, cel mai în vîrstă dintre membrii echipei, i-au spus de la început „BĂTRÎNUL". Nu neapărat pentru că adăuga mai mulți ani sobrietății celorlalți, ci pentru maturitatea și clarviziunea sa în problemele de viață și profesionale. Prin ordinea și prin echilibrul său, Bătrînul a devenit cu timpul unitatea de măsură etalon în manifestările colegilor de grupă. Marin Ion s-a impus prin aceeași maturitate și luciditate, dar și printr-o intransigență de fier. Nu admite manifestările necontrolate, în derivă, ale colegilor și mai presus de orice nu admite superficialitatea. Marin Ion e un tip profund, sever, frămîntat de perspectivele profesiunii sale viitoare, tulburător în judecățile și în proverbele sale. Besoiu Ion (care îmi declară că, odată, în fața unei fete, a îndrăznit să abuzeze fără succes de coincidența de nume cu celebrul actor bucureștean) adaugă calităților scumpe ale celorlalți o complexă

pregătire politică și spirituală, un entuziasm bă
tesc, dar și o candoare juvenilă. Iacob Ion este e
gicul, stăruitorul, încăpățînatul, neliniștitul, dist
Einstein al grupei. Rusu Traian este timiditate
generozitatea împinsă pînă la sublim. Se tem
atragă atenția prin prezența sa și, ascuns în sp
ochelarilor săi cuminți, își cere parcă scuze cîn
calcă din greșeală umbra. Furca Ludovic e butoiu
pulbere al grupei, hipersensibil și irascibil pîn
explozie. Barz Aurel e furiosul, nemulțumitul „
teribil", altruist și mai puțin subtil, care nu are n
de ascuns și care face din cuvinte „bumerange".

Așa s-au cunoscut și s-au înțeles fiecare e
evaluîndu-și defectele și calitățile, prețuindu-se pe
înalta exigență profesională și morală care îi caract
ca un numitor comun. Dar, sintetic, incandescen
strîns, i-a legat cu acea coeziune magnetică, molecu
mai ales scopul unic, vizionar, de a deveni ing
electroenergeticieni, și nu numai simpli ingineri
cartea de vizită în portmoneu, ci oameni cap

să preia cele mai complicate sarcini de producție
le îndeplinească exemplar. Pentru fiecare din
socialismul e un orizont atît de concret și de
că se poate măsura cu rigla de calcul.

DE LA AUSTERITATE APARENTĂ LA ZILELE ONOMASTICE ALE PRIETENILO

Cunoscîndu-se, însușindu-se, adoptîndu-se unii
alții, respirație lîngă respirație, tîmplă lîngă tîm
în amfiteatrul și în laboratorul de mașini elect
în bibliotecă și în căminul nr. 11, consultîndu-se
proc în problemele abstracte ale ecuațiilor și în
concrete ale hidrocentralelor, timpul a cimentat re
trainice de vecinătate și de comuniune spirit
Acest fenomen, evident, nu trebuie înțeles meca
fragil, ci într-o perspectivă psihologică intimă — c
adevăratele mișcări geologice subtile sau în muta
cosmice incandescente. Dintr-un grav și respons
spirit de colegialitate, în grupa 7 Electroenergetică
se trădează, nu se deconspiră soluțiile de pe hîrti
calc. Fiecare, din respect pentru colegul de proiect
de cameră, gîndește și lucrează singur, caută și de
peră singur, animat de o nobilă demnitate față de
Consultațiile reciproce sau colective au aerul de
terilor din cercurile științifice sau lucrărilor de
torat. Soluțiile greșite în rezolvarea proiectelor
sancționate prompt. Cu toții își dau seama că tre
să se obișnuiască să gîndească și să rezolve oper
și singuri sarcinile de producție ce le vor re
Și, aparent, aceste relații profesionale, de o auster
bărbătească, superioară, derutează spiritele slabe,
fluențabile.

**Dar vin serile cînd acești tineri, „încărcați de ele
citate", plini de „tensiuni înalte", devin sentiment**
Cineva propune vizionarea unui film. Barz Aurel,

rezit de dimineață și a cumpărat 10 bilete la o premieră, scoate biletele ca pe un mandat ial de A.S. și le împarte bucuros că s-a făcut Gusturile lor variază între western și filmul logic. cu preferință pentru cel dintîi, din nevoie conectare de sedativ după nopțile albe de pro- În ce privește pasiunea pentru teatru, ea osci- între Eschil, Sofocle, Euripide și Jean Paul e sau Albert Camus, cu un deosebit respect u actorii Teatrului „Matei Millo", pe care îi cunosc ori personal și îi consideră prieteni intimi. Mu- este poate cel mai tonic element catalizator al i. Ea a irizat sufletele. seri la rînd. prin sălile ncert și de operă. Mulți dintre ei cunosc pe de fragmente din opere și noaptea cînd se întorc min fluieră arii din Verdi sau Puccini. cu o ătoare nostalgie boemă. Altfel, boema e un feno- total străin pentru acești tineri antecalculați și Asta nu înseamnă că scapă prilejul de a-și tori colegii care împlinesc, în fiecare an, vîrste

fesionale, în dispute privind „etica elementară a studentului", fiecare administrîndu-și cîte un curs de „bună cuviință". Colegii de cameră nu se mai salutau. refuzau să lucreze alături în laborator și, mai mult, refuzau ajutorul colegilor care încercau să elucideze cauza disensiunilor. Atunci, membrii grupei au hotărît. după îndelungi consultări, să-i schimbe din cameră și să-i repartizeze un timp cu alți colegi. maturi. responsabili. demni să aplaneze inteligent orice conflict, cu putere de înțelegere și de convingere. Iacob s-a topit treptat în țesătura de relații prietenești, camaraderești din grupă și puterea lui imensă de studiu, cunoștințele lui complexe și multilaterale au devenit un punct de reper și de referință în munca laborioasă, tenace, de desăvîrșire profesională a membrilor grupei.

Ion Iacob se explică : „Pentru mine, care am venit din mica celulă a familiei, întîlnirea cu acest colectiv a fost, chiar dacă la început dramatică, hotărîtoare

A ȘAPTEA – OENERGETICA

acțiunii : Acel aer dintre noi, albastru ca sin- ntea, plin de tensiune dar și de încredere, în ne mișcăm limpede și precis.

acțiunii : Ciclul unei existențe universitare e, în care anii, lunile, săptămînile, zilele, orele, minutele reprezintă teatrul unor profunde operațiuni de investigație și cunoaștere.

Personajele : În ordinea intrării în scenă, sau după alfabet, oricum imposibil de caracterizat în cîteva cuvinte și denumite fără a comite imprudențe și sancțiuni.

e maturitate și frumusețe, la restaurantele din prilejul de a cînta „Mulți ani trăiască", de a toasta d și chiar de a întîrzia, la zilele onomastice ale nilor, de la cămin.

COLEGII DE CAMERĂ NU SE MAI SALUTĂ

cumva să se creadă că grupa 7 Electroenergetică ncorporat membrii diurn, fără procese contradic- fără traumatisme și explozii. Membrii grupei au ntotdeauna împreună în cămin, cameră lîngă ă, doi cîte doi, nu dintr-un obicei scolastic, ci tă acelui splendid confort și acelei demne civili- ntelectuale pe care le oferă complexul de cămine rean. Într-una din camere, între Ion Iacob și ic Furca a izbucnit o dată un conflict care ame- cu dezagregarea. Furca e irascibil și monocord, e preocupat și interiorizat. Amîndoi vin din fa- care i-au ocrotit tactil, disperat, și nici unul, ltul nu suportă imixtiunea în treburile lor in- sentimentale și profesionale. Colectivul grupei vremea aceea în etapa splendidă a galvanizăr- a electrolizelor sufletești. Iacob rămînea singurul ent, singurul „fiu rătăcitor", izolat, taciturn, și stîngaci, cu ochelarii mijind pe nas ca un u cu lentile Zeiss. Avansurile colegiale făcute Marin, de Ion Besoiu, de Eduard Wurm, de a se a, de a coopera demn, civilizat, nu haotic, erau retate de Iacob ca manifestări de sentimenta- au, și mai grav, ca breșe în perimetrul personali- le. Pe deasupra, colegul său de cameră, Furca, nu a lumina aprinsă pînă noaptea tîrziu, nu ad- stîngăcia lui Iacob în gesturile zilnice, faptul că ușa, uita robinetul deschis, răsturna eșeală un scaun etc. Discuțiile aprinse de ase- întîmplări minore degenerau în invective pro-

pentru tot restul vieții. Am fost un tip retras din nenumărate motive, care mi-e greu să le divulg acum, dar pe care colegii în sfîrșit le cunosc și am învățat să cred în colegi, în prieteni. De unde nu aveam nici un prieten, acum mă simt treptat social și util. Cred că n-am să uit niciodată acest colectiv. Cred că lecția de viață a acestui colectiv îmi va servi întotdeauna, mai ales în profesiunea mea, atît de adînc legată de colectivitate, de oameni".

★

Manifestările forței de șoc a colectivului studențesc sînt în general mai puțin spectaculoase. Spiritul de echipă studențesc are multe din trăsăturile celui sportiv declanșat pe terenurile de fotbal, baschet, volei, handbal doar atunci cînd reprezintă un simptom de sănătate și de vitalitate. Coeziunea dintre membrii grupei 7 are la bază rațiuni profund umane, intelectuale, anii de studiu constituind un proces continuu de rodare a temperamentelor, caracterelor și sensibilităților diferite în angrenajul social. Ceea ce menține o temperatură ridicată și o spiritualitate profundă este scopul suprem al acțiunii în facultate : acela al desăvîrșirii profesionale și etice pentru marea investitură socială de comandanți ai destinelor industriei electroenergetice.

Fiecare din membrii echipei nr. 7 este conștient că peste un an și jumătate, susținînd lucrarea de diplomă din vara viitoare, se va putea declara, după preferință și necesități, inginer în hidrocentrale și termocentrale, la stații de transformare, la întreprinderi electrice județene sau municipale etc., răspunzînd de liniile de înaltă tensiune ale României socialiste. Aceasta este rațiunea care îi unește și-i înnobilează.

Adrian DOHOTARU

confidențe

Pornind de la dilema lui D. S. ȘTEFAN

Uită-te bine în jur...

Confesiunea dumitale m-a mișcat mult, fapt pentru care voi încerca, în cîteva rînduri (pentru că îți vine greu și te înțeleg), să răspund eu în locul dumitale la întrebările care te frămîntă atît și să-mi dau părerea cu privire la felul în care ai putea ieși din „dilemă".

Mărturisești singur că îți este greu să înlături amintirea prieteniei voastre ; desigur, chipul celei care ți-a inspirat sentimente atît de frumoase este și mai greu de uitat. Privită cu ochii dumitale (de om care iubește) imaginea ei este perfectă. Dar, acum, după ce ai suferit lovitura, trebuie să fii realist și să alungi himera care pentru o vreme ți-a dat iluzia fericirii. Știu, iubirea este oarbă, dar depinde de noi s-o facem altfel. Iată de ce dumneata trebuie să-ți dai seama că omul care-ți făcea jurăminte de iubire atunci cînd erai fericit, dar care într-un impas a fost capabil să te părăsească (deși numai el, știind nenorocirea, fiind alături, îți putea reda echilibrul sufletesc), ei bine, un astfel de om nu-ți garantează nimic sigur pentru viitor.

Apoi dumneata nu mai ești la vîrsta la care să exclami : „Dar poate că totuși se schimbă" sau „Nu se poate". Viitorul îți stă în față și pentru ca el să fie fericit trebuie să aibă ca temelie o dragoste neîndoielnică. Uită-te bine în jurul dumitale și vei întîlni chipuri poate mai puțin drăguțe, dar sincere și sensibile. Unul dintre ele îți va oferi o dată ceea ce acum îți lipsește. Pentru asta trebuie să te apropii de oameni, să înveți să-i cunoști așa cum sînt : cu calitățile și defectele lor. Personal, îți doresc numai fericire și dacă vrei să-mi răspunzi, aștept vești de la dumneata pe adresa redacției.

LENUȚA GRIPCA — elevă în clasa a XII-a — București

De ce ceea ce-i frumos e așa de trecător ?

În numărul 11 din 12 martie 1969 al revistei noastre „Viața studențească", la rubrica „Confidențe" am citit două articole realiste și destul de plăcute. De fapt, noi, fetele de la Filologie, urmărim cu mult interes articolele acestei rubrici.

Din cele citite, am dedus că unele fete sînt nerecunoscătoare, nestatornice, umblă după titluri... etc. Nu zic că nu există asemenea cazuri, dar să știți că există și excepții. Despre una dintre acestea voi căuta să vă relatez și eu. Dar, mai întîi, cîte ceva despre mine. Sînt studentă în anul I la Filologie, la Universitatea din Timișoara. Deci, e primul an de studenție, an pe care l-am visat de ani de zile, primul an de basm ! Dar nu despre aceasta intenționam să vă vorbesc.

Locuiesc la cămin. În căminul nostru întîlnești fete simpatice, fete vesele și pline de viață, dar și fete... visătoare, liniștite, melancolice...

De una dintre aceste fete m-am apropiat mai mult, fiindu-mi colegă de cameră. Să nu credeți însă că e o romantică de pe la începutul secolului...! Nu. E și ea o fată veselă, dar în aparență numai. Am cunoscut-o la începutul anului universitar. Îmi place de ea. E potrivit de înaltă, șatenă, știe să danseze, se poartă modern... totuși uneori e tristă... Am căutat să dezleg misterul acestei melancolii. Am aflat. E vorba de un băiat !

Să vă relatez și dumneavoastră ceea ce am aflat (chiar de nu mă considerați o confidentă discretă — îmi asum totuși riscul !). Ea e la secția engleză-română, în același an. Cu cîteva luni în urmă, în timpul admiterii, pe malul însorit al Begăi, a întîlnit un băiat. Era student în anul al III-lea la Politehnică. S-au cunoscut, s-au plimbat, s-au împrietenit. Dar timpul zboară. S-au terminat emoțiile admiterii, succesul a încununat munca ei temeinică. Nu erau timișoreni. Fata a plecat bucuroasă la părinții ei, bucuroasă pentru cuceririle făcute. Băiatul a plecat și el în vacanță. Despărțirea a fost inevitabilă. În timpul așa-zisei vacanțe au corespondat. Se pare că inimile lor băteau în același ritm. Toamna, ... cînd se numără bobocii... băiatul i-a ieșit din nou în cale. Iarăși plimbări, dans, vizionări de filme, teatre, împreună. Fata a început să-l iubească cu adevărat. Dar, vedeți dumneavoastră, acum a descoperit el... că-i mai frumos... ca un Făt-Frumos. A pornit să cucerească inima altei Ilene Cosînzene, cu mai multe raze-n plete... De la un timp (după vreo două luni — deci de prin decembrie), băiatul cumsecade, respectuos, prietenul ideal, a încetat s-o mai invite la plimbări împreună. De acum, și-a făcut loc suferința în inima colegei mele, iar melancolia o copleșește.

Știe el despre asemenea stări ? Mă întreb și vă întreb și pe dumneavoastră, dragi cititori : de ce ceea ce-i frumos în viață este așa de trecător ? De ce n-a încercat totuși să-i explice ceva, ci a plecat ca un laș din viața ei ?! Dumneavoastră ce credeți : merită acest băiat ca fata să se mai gîndească la el ?

Dar cum să te joci cu inima ? „Dacă știe cineva, cum să fac... să-l pot uita ?"

SIMONA ILIE — Timișoara

EVRIKA!

ÎNCEPUT DE AN PROMIȚĂTOR!

Anul 1969 se anunță de pe acum ca un an bogat în realizări cosmice. Activitățile desfășurate în primele luni îndreptățesc convingerea că acest an ocupă o poziție cu totul deosebită în agenda evenimentelor cosmonautice, reprezentînd o etapă de sporire a eforturilor de cucerire a spațiului cosmic și de orientare a acestora spre obiective din ce în ce mai îndrăznețe.

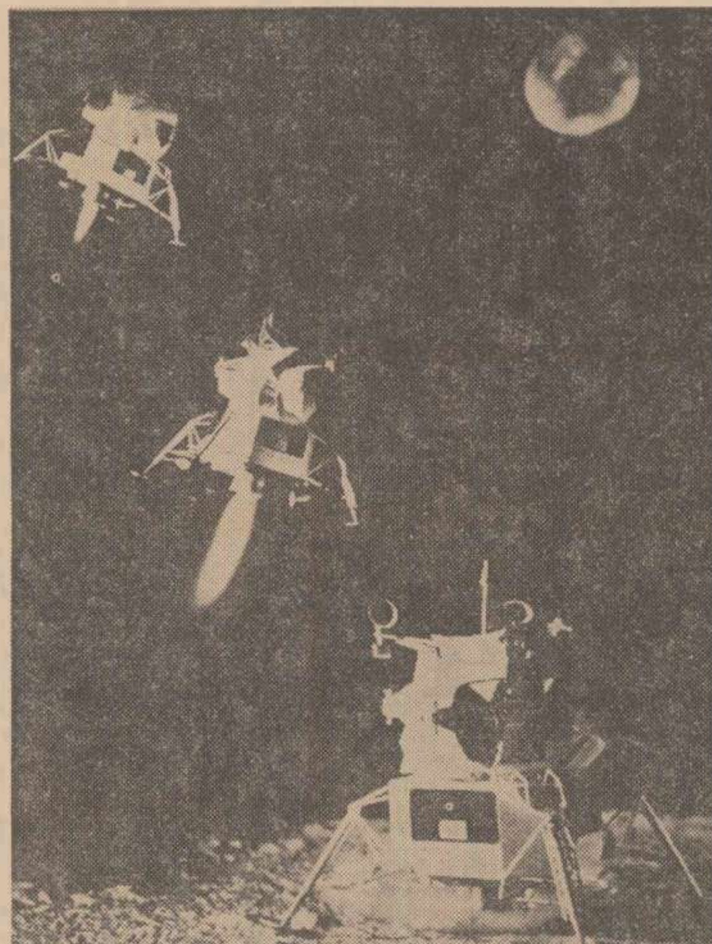
Situația este firească dacă avem în vedere vasta experiență științifică și tehnică acumulată în cei 12 ani de eră cosmică, ritmul extrem de rapid în care s-au succedat etapele cuceririi spațiului extraterestru.

Primele zile ale acestui an au fost consacrate programului de cercetare a spațiului cosmic îndepărtat. La 5 ianuarie a fost lansată stația interplanetară „Venus—5", care va efectua, la mijlocul lunii mai, o coborîre lentă pe suprafața planetei Venus, avînd ca obiectiv principal cercetarea atmosferei planetei. Cinci zile mai tîrziu, în vederea obținerii unui număr mai mare de informații științifice, este plasată pe același traseu interplanetar stația automată „Venus-6". Programul de cercetări, ce urmează să fie efectuat de cele două stații, prevede determinarea compoziției, temperaturii, densității și presiunii atmosferei planetei, eventual chiar obținerea unor date referitoare la suprafața acesteia, cît și studierea spațiului extraterestru pe traseul celor 250 milioane de kilometri care vor fi parcurși în aproape patru luni de zbor.

Desigur, realizarea întîlnirii stațiilor cu planeta implică exigențe deosebite cu privire la precizia plasării acestora pe traseul stabilit. Efectuarea în bune condiții a măsurătorilor prevăzute necesită o precizie tot atît de mare în funcționarea sistemului care asigură desprinderea stației de pe orbita interplanetară și coborîrea frînată pe suprafața planetei.

Importanța științifică a acestor două acțiuni, care inaugurează anul cosmonautic 1969, este evidentă dacă avem în vedere că planeta Venus, învăluită în permanență într-un strat gros de nori, este greu de studiat de pe Pămînt cu mijloacele astronautice clasice. Cercetarea complexă ce va fi efectuată de cele două laboratoare spațiale va aduce fără îndoială o serie de elemente noi care vor contribui la elucidarea multor probleme științifice ce privesc sistemul nostru solar.

Dar evenimentul spațial cel mai important al primei luni din acest an îl constituie programul complex înfăptuit de navele cosmice din seria „Soiuz". Cîteva date cronologice: la 14 ianuarie a fost lansată nava cosmică „Soiuz-4", pilotată de cosmonautul sovietic Vladimir Șatalov. După aproape 24 ore, de pe cosmodromul Baikonur, decolează nava cosmică „Soiuz-5" avînd la bord pe cosmonauții Boris Volînov, Evgheni Hrunov și Alexei Eliseev.

Față de tipurile precedente de nave sovietice pilotate, vehiculele cosmice lansate în luna ianuarie prezintă particularitatea că pe lîngă cabina principală și sistemul de propulsie, acestea sînt prevăzute cu încă un compartiment. Cabina orbitală — cum a fost denumit de constructor acest compartiment suplimentar — are forma unei sfere, fiind situată în partea frontală a navei. În această secțiune a vehiculului se află instrumente științifice, aparate de radio și TV, aparate de filmat și fotografiat. În timpul zborului, echipajele celor două nave au trecut din cabina principală în cabina orbitală și au efectuat experiențele stabilite. După terminarea programului de cercetări, cosmonauții se înapoiază în cabina principală, la bordul căreia efectuează reîntoarcerea pe Pămînt după desprinderea de compartimentul suplimentar, care este lăsat să evolueze în continuare pe orbită.

Între cele două nave, plasate pe orbite aproape identice — cu apogeul la înălțimea de aproximativ 230 kilometri și perigeul la o distanță în jur de 200 kilometri față de suprafața Pămîntului —, au fost stabilite legături radio imediat după înscrierea lor pe orbită.

Zborul în această formație al celor două nave a durat aproape o zi, timp în care cosmonauții au efectuat diverse experiențe și cercetări. Astfel, s-a experimentat sistemul de comandă a orientării navei față de Soare, pentru crearea condițiilor optime de funcționare a bateriilor solare, s-au făcut fotografii ale stratului de nori care învăluie Pămîntul, s-au efectuat observații asupra aștrilor și particulelor luminoase, s-au făcut unele cercetări de medicină spațială etc.

După aproximativ 25 ore de la plasarea celei de a doua nave cosmice pe traseul circumterestru s-a petrecut evenimentul cel mai important al programului de zbor: joncțiunea navelor prin manevre comandate de piloții cosmonauți. După o ultimă verificare a sistemelor de bord, a început funcționarea sistemului automat de apropiere a navelor pînă la o distanță de circa 100 metri. Apoi, Vladimir Șatalov a preluat comanda navei „Soiuz-4", executînd întîlnirea și abordarea vehiculului cosmic „Soiuz-5", realizîndu-se astfel o stație cosmică experimentală cu patru compartimente pentru echipaj, fapt care a asigurat realizarea în continuare a unor experiențe și cercetări complexe.

Apoi, cosmonauții Evgheni Hrunov și Alexei Eliseev au îmbrăcat costumele de „scafandru cosmic" și au ieșit în spațiu prin ecluza compartimentului orbital al navei „Soiuz-5". După ce au efectuat timp de aproape o oră o serie de experiențe și observații în spațiul cosmic, cei doi cosmonauți au trecut în cabina orbitală a celeilalte nave.

În ziua de 17 ianuarie, nava „Soiuz-4", avînd acum la bord trei cosmonauți, a aterizat în locul stabilit. Ulterior, a avut loc și aterizarea navei „Soiuz-5".

Cele trei faze ale acestei remarcabile experiențe spațiale — apropierea și cuplarea navelor, ieșirea cosmonauților în spațiu și trecerea lor dintr-o navă într-alta — au însemnat rezolvarea unui complex de operațiuni destinate creării și exploatării stațiilor orbitale locuite, salvării echipajelor navelor avariate etc. S-a demonstrat astfel posibilitatea realizării unor gigantice stații pilotate orbitale, asamblate din compartimente transportate treptat pe orbită. Personalul acestor stații va putea efectua timp îndelungat experiențe și cercetări dintre cele mai variate, în domeniul astronomiei, fizicii Soarelui, oceanografiei, meteorologiei, geologiei etc.

În sfîrșit, evenimentul cosmonautic petrecut în ultimele zile ale perioadei la care ne referim: zborul navei spațiale „Apollo-9".

După succesul strălucit înregistrat în luna decembrie, specialiștii de la NASA au trecut la îndeplinirea etapei următoare a programului „Apollo" prevăzut să fie finalizat în acest an prin trimiterea unei nave cosmice locuite pe suprafața Lunii.

Pentru a ilustra importanța recentei experiențe spațiale americane, să anticipăm cu cîteva luni etapa finală a programului „Apollo": ca și în decembrie anul trecut, vehiculul spațial cu cei trei cosmonauți la bord va fi plasat pe o orbită de satelit artificial al Lunii. Ansamblul spațial este apoi divizat în două componente: una formată din modulul de serviciu și cel de comandă, care rămîne pe orbita circumlunară, avînd un cosmonaut la bord, iar cealaltă — modulul lunar — cu ceilalți doi cosmonauți efectuează debarcarea pe suprafața Lunii. După terminarea activităților prevăzute pe suprafața astrului nopții, modulul lunar decolează, se înscrie pe o orbită de satelit lunar, efectuează manevrele de apropiere și cuplare cu nava lăsată în așteptare pe orbită. Cei doi cosmonauți trec apoi în modulul de comandă, după care începe faza apropierii de Pămînt și revenirii la sol.

În vederea realizării acestui obiectiv, în etapa „Apollo-9" s-a urmărit în principal verificarea modulului lunar sub raportul manevrabilității sale în spațiu, al condițiilor oferite cosmonauților pentru efectuarea diferitelor activități etc.

La bordul vehiculului spațial lansat la 3 martie de la Cape Kennedy se aflau de această dată cosmonauții americani James McDivitt, David Scott și Russell Schweickart, primii doi cunoscuți prin zborul efectuat la bordul unei nave „Gemini" în 1965 și, respectiv, în 1966.

La aproape trei ore de la lansare a avut loc prima manevră prevăzută în program. Modulul de serviciu și comandă s-a desprins de racheta purtătoare, îndepărtîndu-se cu cîțiva metri, s-a rotit apoi cu 180 grade și, apropiindu-se din nou de rachetă, s-a cuplat cu modulul lunar aflat în interiorul acesteia. În sfîrșit, ansamblul modul de comandă-modul de serviciu-modul lunar s-a desprins de racheta purtătoare, după care cosmonauții au trecut la îndeplinirea misiunilor specifice acestei etape. Astfel, după verificarea sistemului de propulsie al modulului de serviciu, cosmonauții McDivitt și Schweickart au trecut printr-un tunel de legătură din modulul de comandă, în care se aflau de la începutul zborului, în cabina modulului lunar. După acomodarea cu noua cabină și verificarea instalațiilor acesteia, cosmonautul Schweickart a ieșit în spațiul cosmic, unde a îndeplinit un program de activități complexe: a făcut un control exterior al întregului ansamblu, a fotografiat și filmat diferite elemente ale navei, a luat unele probe ale depunerilor pe învelișul acesteia etc., după care a revenit în cabina modulului lunar.

Etapa cea mai palpitantă a acestei experiențe a avut loc în a cincea zi de zbor, cînd modulul lunar s-a desprins de compartimentul principal și a efectuat o serie de evoluții, anticipîndu-se într-o anumită măsură unele manevre pe care acesta va trebui să le efectueze în operația de coborîre pe Lună. În acest scop, au fost puse în funcțiune sistemul propriu de propulsie și sistemele de conducere manuală și automată a vehiculului, realizîndu-se îndepărtarea acestuia pînă la o distanță de circa 160 kilometri față de modulul de serviciu-comandă.

Sînt momente de mare tensiune, în Cosmos ca și la sol, determinate de faptul că modulul lunar nu dispune de mijloace proprii de aterizare.

După joncțiune, cosmonauții au revenit în cabina modulului de comandă, care s-a separat apoi de modulul lunar, acesta din urmă urmînd să evolueze solitar în spațiu.

După efectuarea unor manevre care simulează operațiile de desprindere din orbita lunară, încep operațiile pregătitoare revenirii pe Pămînt. Cum se știe, cu o mică modificare a programului, determinată de furtuna existentă în regiunea stabilită inițial pentru amerizare, cabina „Apollo-9" a atins apele Oceanului Atlantic, moment cu care se încheie încă un episod al epopeii viitoarei călătorii a omului spre Lună.

În sfîrșit, agenda cosmonautică mai consemnează în primele două luni ale acestui an continuarea programului de cercetări cu sateliții artificiali din seria „Cosmos", pentru explorarea spațiului cosmic din jurul planetei noastre, prin lansarea a doi sateliți artificiali, unul în luna ianuarie și celălalt în februarie.

Nu putem încheia această scurtă cronică a activităților spațiale desfășurate de la începutul anului pînă în prezent fără a menționa și experimentarea la Centrul de cercetări din insula Tanegașhima a rachetei japoneze „SB-3", care se încadrează în pregătirile pentru lansarea unui satelit artificial al Pămîntului, precum și experimentarea rachetei „Centaur", construită în India după licență franceză, în cadrul unui program de cercetări meteorologice cu rachete.

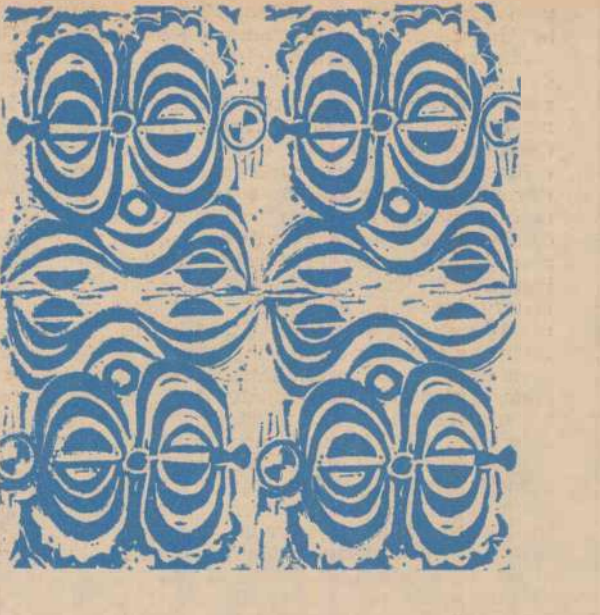
Așadar, un început de an rodnic în realizări cosmonautice de prestigiu, cu perspective dintre cele mai strălucite.

Conf. ing. M. NIȚĂ
secretar adjunct științific al Comisiei de astronautică a Academiei Republicii Socialiste România

O NOUĂ EXPOZIȚIE INDUSTRIALA

La 20 martie s-a deschis Expoziția industrială daneză, ce cuprinde o bogată gamă de aparataj științific și tehnic. Standurile expoziției prezintă instalații complete de uscare și evaporare în vid, aparatură modernă de reanimare și material didactic pentru chirurgia cardiacă, instrumente de precizie pentru măsurarea sunetelor și vibrațiilor mecanice folosite în cercetările din domeniul industrial, cît și în universități, echipament electronic pentru măsurători în diverse domenii, calculatoare electronice etc. Utilă pentru specialiști, dar și pentru studenți și cadre didactice, expoziția poate fi vizitată pînă la 29 martie, între orele 10—18.

Personalitate „impusă“ și „propusă“ la CAMUS și MARCUSE (II)

— Analogii și disocieri —

MARCUSE: DE LA „OMUL UNIDIMENSIONAL“ LA „OMUL CONTESTATAR“

În filozofia lui Herbert Marcuse — deși diferită ca domeniu de cercetare (societatea industrială dezvoltată), ca unghi de analiză (filozofie socială) și ca premise teoretice (H. M. se afirmă singur drept „critic al neofreudismului“) — găsim, totuși, un corespondent deosebit de semnificativ (atît prin asemănări, cît și prin deosebiri și opoziții) al meditației camusiene despre om. „Omului absurd“ *ni se pare a-i corespunde în opera lui Marcuse* „omul unidimensional“, *după cum* „omului revoltat“ *i s-ar alătura* „omul contestatar“.

Există — în construcția marcusiană — o „structură psihologică“ *a acestei personalități a „omului unidimensional“ analizată, în termenii (și limitele) freudismului, în* „Eros și civilizație“. *Societatea represivă este „interiorizată“, obligînd individul să accepte subordonarea „principiului plăcerii“ față de cel „al realității“. Analiza lui Marcuse, urmînd îndeaproape pe cea a lui Freud, examinează acest proces atît în dezvoltarea individului, cît și în istoria societății: „substituirea principiului realității principiului plăcerii constituie marele episod traumatic al dezvoltării omului — atît al dezvoltării speciei (filogenetic), cît și al individului (ontogenetic)“. (III, 62).*

După Freud, autonomia individului, personalitatea concretă constituie o existență reală, dar care ascunde *în loc să releve natura personalității. Aceasta — afirmă Marcuse — este rezultatul final al unor lungi procese istorice* congelate *în acel amestec de entități umane și instituționale care constituie societatea și tocmai aceste procese determină personalitatea și relațiile ei. Dar — continuă el — pentru a le înțelege în realitatea lor, psihologia* trebuie să le decongeleze, *descoperind originile lor ascunse. „Făcînd aceasta, psihologia descoperă că experiențele esențiale ale copilăriei sînt legate de experiențele speciei — că individul trăiește destinul universal al omenirii. Trecutul determină prezentul, pentru că omenirea n-a reușit să-și domine propria istorie“ (III, 98).*

Personalitatea autonomă apare astfel ca manifestarea congelată a represiunii generale a umanității.

Individul capătă astfel o substanță reacționară tinzînd la menținerea unui status quo ante, transformînd practic reacțiile conștiente *de împotrivire față de cerințele realității în* atitudini inconștiente *de supunere față de acestea.*

Analiza marcusiană a omului unidimensional se menține astfel, cu tot efortul unei descifrări a articulațiilor acestuia cu societatea, la nivelul abstract al „esenței“ omului: nu un anumit om, *determinat social-istoric, este reacționar, apărător al ordinei stabilite, a establishment-ului, ca urmare a poziției lui sociale și ideologice, ci Omul în general este manipulat și integrat de societatea represivă.*

Mai mult, cu toată adîncirea laturii sociale a freudismului și critica îndreptățită pe care autorul o face neofreudiștilor (dornici să elaboreze o „terapeutică socială“ care să salveze capitalismul prin eliberarea oamenilor de nevroze), Marcuse rămîne în mare măsură prizonierul punctului de vedere al lui Freud despre caracterul predeterminat al omului și destinului său.

Un moment de depășire a acestor poziții ale autorului îl marchează studiul său „Omul unidimensional“. Structurii predominant instinctuale, *determinismului esențialmente* biologic *al personalității — prezente în etapa anterioară — li se contrapun acum analiza* structurii sociale *a personalității, determinismul esențialmente* economic, istoric; *preocupările de adîncire a analizei sociale freudiste din „Eros și civilizație“ devin în „Omul unidimensional“ preocupări de analiză socială, depășind (deși nu în întregime) limitele freudismului, dar continuînd să se refere la un înțeles limitat, specific lui Marcuse, al noțiunii de social. Ne vom referi doar la cîteva aspecte ale continuării construcției modelului personalității produse de această lume, a „omului unidimensional“.*

Societatea industrială avansată — acest „univers de contradicții manipulate“ — raționalizează iraționalul: productivitatea înaltă care înlocuiește lipsa de eficiență a vechii economii, unită cu abundența de bunuri, care înlocuiește penuria, dau dominației și manipulației represive nu numai caracterul de necesitate, ci și pe acela de utilitate și legitimitate. „În stadiul cel mai înalt, dominația funcționează ca administrație, iar în zonele supradezvoltate ale consumului de masă viața administrată devine viață bună a întregului în apărarea căreia se unesc opușii. Aceasta este forma pură a dominației“. (IV. 263—264). Astfel, după Marcuse, s-ar manifesta condiția ambiguă a progresului societății moderne care satisface nevoile în timp ce exercită puterea represivă și reprimă în timp ce satisface.

Pe planul etosului, aceasta s-ar traduce prin difuzarea și instăpînirea generalizată în societate (atît printre cei ce domină, cît și printre cei dominați — crede Marcuse, dovedindu-și o dată mai mult predilecția pentru o analiză „socială“ care ignoră criteriul fundamental al unei asemenea analize — criteriul de clasă) a conștiinței false, a conștiinței fericite. Conștiința mutilată, neadevărată a rațiunii tehnologice și a logicii dominației este propusă și acceptată, afirmă autorul, drept conștiință adevărată, gîndirea negativă, bidimensională devine gîndire pozitivă, unidimensională. Dominația se menține și se consolidează nu numai prin intermediul atotputerniciei tehnologiei, ci ca *tehnologie. În acest univers, tehnologia realizează o raționalizare a nonlibertății omului și demonstrează imposibilitatea „tehnică“ de a fi autonom, de a decide personal asupra propriei vieți.*

Proiecția umană a acestei lumi este personalitatea unidimensională, *omul al cărui atribut fundamental* este comportamentul tehnologic, *caracterul instrumental* constînd *în* acceptarea dominației. *Acceptarea este, la „omul absurd“, ca și la „omul unidimensional“, veriga determinării personalității de către, în primul caz, condiția sa metafizică, în al doilea, condiția sa biologică și socială.*

Corelația dintre societatea represivă *și* acceptare, *dintre* lumea unidimensională *și* comportamentul tehnologic *care admite și chiar susține integrarea — reflectă, fără îndoială, o tendință reală manifestată în lumea capitalismului contemporan. Dar* ignoră întreaga complexitate a acestei societăți *în care* tendinței integratoare și mentalității conformiste *li se opun — în variate modalități, grade, tensiuni —* tendințe contradictorii, dezintegratoare *și* comportamente nonconformiste, *de opoziție. Neanalizînd contradicțiile* obiective, *în primul rînd economice, existente în universul „societății de consum“ Marcuse nu ține seama de prezența unor* forțe antagonice reale *a căror acțiune motivează și caracterizează gravele seisme sociale ce se produc în cadrul acesteia. Și, în același timp, considerînd tendința integrării opușilor ca realitate el neglijează existența forțelor de opoziție care nu se împacă nici cu societatea capitalistă dezvoltată, nici cu „unidimensionalitatea“ gîndirii și, în general, a omului. Prezența activă, combativă a mișcării comuniste și democratice, marile acțiuni sociale ale proletariatului și maselor muncitoare, grevele și mișcările revendicative, lărgirea cadrului acțiunii protestatare prin includerea unor noi pături ale intelectualității, contestația studențească etc. sînt realități care infirmă pretenția lui Marcuse că societatea de azi ar fi devenit o „lume integrată“.*

În aceste limite, Marcuse propune o alternativă și, corespunzător, un alt tip de personalitate, nu doar depășind, ci opunîndu-se „omului unidimensional“. Este drept, conturarea acestuia este încă mai dificilă, nu numai fiindcă el nu e definit ca atare sub nici un concept, dar și pentru că elementele din care îl putem recompune prezintă nu puține neclarități și contradicții. Credem însă că, metodologic, acest tip se poate desprinde nu doar din elementele direct exprimate, ci și în mod indirect, prin opunere față de celălalt tip. Alternativa „omului unidimensional“ ar constitui-o astfel contrariul acestuia. O ipoteză sugerată de acest fapt ar consta în prezența în realitate și în reflectarea personalității morale a entipului *ca model pozitiv și a* ectipului *ca model negativ, corespunzător. Cinstitului Otello i s-ar opune intrigantul Iago...*

Ectipului *„omul unidimensional“ i s-ar opune* **entipul** *„omul contestatar“.*

Societatea industrială avansată (cum denumește Marcuse capitalismul contemporan) este o **limită**: *pe de-o parte ea și-a dovedit necesitatea dispariției prin gravele caracteristici ce-i sînt proprii: iraționalitatea crescîndă a întregului, avatarurile productivității, tendințele agresive, amenințarea permanentă de război, asuprirea și exploatarea intensificată, dezumanizarea; pe de altă parte, ea a ajuns* la pragul în care *penuria poate ceda locul abundenței, iar represiunea — libertății. Totul revendică* alternativa istorică *menită să asigure o autentică autodeterminare și realizare umană prin controlul social efectiv asupra producției și distribuirii bunurilor necesare.*

Referindu-se la căile istorice ale alternativei, Marcuse scrie: „societatea industrial-avansată se apropie de stadiul în care continuarea progresului ar cere o răsturnare radicală a modului de conducere și de organizare a progresului care este azi predominant“. (VI — 36). Este drept însă că Marcuse preferă — în mod greșit — analiza lumii „consumației“ față de cea a „producției“, iar alternativele sale se referă mai ales la transformări ale conștiinței și nu ale existenței omului. (De aici neajunsurile grave ale analizei sale și caracterul utopic al proiectelor sale).

Modificarea lumii unidimensionale ar impune astfel sarcina istorică a contestației, în sensul redobîndirii dimensiunii bipolare a gîndirii și acțiunii umane. Înfăptuitorul ei, „omul contestatar“, *ar anula și depăși unidimensionalitatea în însuși procesul negației. „Revoltatul“ marcusian se definește așadar, oarecum similar celui camusian, prin contrapunerea conștientă și activă față de lumea absurdă a unidimensionalității. Negativitatea este și acum adevărata pozitivitate dar ea rămîne tot în planul conștiinței, ca simplu protest intelectual sau moral, ca simplă opunere abstractă.*

„Omul contestatar“ *ar fi acela care își redefinește nevoile eliberindu-se de manipularea integrativă a civilizației de consum și a culturii publicitare și care astfel își redobîndește autonomia prin capacitatea de a se elibera din consimțire. El redevine om prin bidimensionalitate, prin recucerirea simțului valorilor, prin redobîndirea capacității de a alege între bine și rău, de a distinge normele și de a se supune sau opune lor. Imperativul categoric al comportamentului său etic redevine un act al relaționării conștiente, active a subiectivității față de lumea obiectivă și nu un simplu mimesis.*

Căci „omul contestatar“ nu reprezintă în ideea lui Marcuse o reîntoarcere la omul dinaintea societății tehnologice, ci o depășire a unidimensionalității prin apariția unui sublect istoric nou, *prin abstracta „cucerire a omului de către om“ și nu așa cum o înțelege marxismul, prin cucerirea societății de către om și pentru om.*

În diferite lucrări ale autorului găsim însă nu puține caracterizări ale personalității, menite să depășească unidimensionalitatea, caracterizări care se dovedesc contradictorii profilului „omului contestatar“ la care ne-am referit.

Se înscriu astfel, în datele acestei personalități, elemente distincte care depășesc sau vin chiar în contradicție cu tipul „omului contestatar“. Esențială pare a fi în această considerare dimensiunea afirmării *instinctelor vitale, cucerirea libertății erosului, dar și remodelarea acestuia prin depășirea sexualității, plămădirea unui om al armoniei dorințelor și manifestărilor, a omului pentru care necesitatea și satisfacția coincid.* În inima acestei personalități, negația creatoare ar deveni din nou posibilă, datorită însă nu integrării impuse, ci integrării dorite. *Nu numai lumea viitoare, lume în care — după Marcuse — realitatea însăși va fi organizată după cerințele erosului, vădește caracterul utopic abstract al concepțiilor sale. Dar și această viziune a omului de mîine, a acestui Narcis, viețuind într-o societate — imposibilă, de altfel — reprezentînd un „ansamblu de singularități“.*

Marcuse însuși are sentimentul utopiei acestor alternative: el consideră însă inevitabil acest caracter al perspectivei în condițiile „societății integrate“, în care orice alternativă ar fi utopică. În fond însă, cu tot adevărul unor aspecte importante, nu numai ale analizei sale privind capitalismul dezvoltat, ci și raporturile etice caracteristice acestuia și tipul personalității morale „impuse“ sau „propuse“, teoriile lui Marcuse rămîn utopice mai ales prin insuficienta lor bază social-istorică, prin încercarea de a fundamenta idei sociale și morale deasupra diferențelor de sisteme sociale, în afara claselor sociale, ca și prin greșita concepție ce rezultă din aceasta privitor la forțele sociale contemporane.

Teoriile lui Marcuse au și întîmpinat din această cauză numeroase critici atît în cîmpul teoreticienilor și investigatorilor din domeniul științelor sociale cît și din partea unor reprezentanți ai mișcărilor extremiste studențești. Este interesant de remarcat că teoriile sale analitice la adresa societății contemporane, precum și ipotezele sale cu privire la alternativele sociale și umane au întîmpinat obiecții diametral opuse: în timp ce cercurile politice sau ideologice legate de establishment (inclusiv în S.U.A.) l-au considerat un extremist și profet revoluționar periculos, un agitator și tulburător al conștiințelor, chiar un instigator — reprezentanți ai mișcărilor anarhiste studențești au deplîns conformismul „idolului“ lor de-o clipă, i-au reproșat inconsecvența, spiritul insuficient de utopic.

Singura cale de valorizare critică a aspectelor pozitive ale concepției marcusiene o poate constitui analiza marxistă creatoare. Și este îmbucurător să constatăm prezența în paginile publicațiilor noastre a unor contribuții de valoare în acest sens. După articole publicate în „Contemporanul“, „Scînteia tineretului“ și „Viața studențească“ numai în ultimul timp pot fi semnalate studiile „Avatarele omului unidimensional“ de Nicolae Bellu („Revista de filozofie“, nr. 11/1968) și „Herbert Marcuse — între critică și utopie socială“ de Eugen Iacob („Lupta de clasă“ nr. 2/1969). Schimbul de opinii, bazat pe cunoașterea și analiza la obiect, scoate în relief prezența de prestigiu a cercetătorilor români în ampla confruntare ce s-a desfășurat și continuă a avea loc pe plan internațional cu privire la opera complexă, nu lipsită de contradicții și limite, dar în multe privințe valoroasă a lui Herbert Marcuse.

Fred MAHLER

(în numărul viitor, ultima parte a articolului)

dialectica ideilor

ERRATĂ: În prima parte a articolului publicat în numărul trecut se va citi: prima coloană, paragraful 5, rîndul 5: „Absurdul camusian este o realitate fundamentală“; în coloana a treia, paragraful 10, rîndul 10: „pasiunea drogurilor, nevoia de ludicitate prin joc“.

Europa occidentală:

A fi integrat sau a nu fi în conflict cu partenerii

Nixon a părăsit Europa, s-a reîntors pe solul american şi poate urmăreşte scurgerea lentă a timpului pe pendula Louis XVI. în marmură albă şi bronz, pe care generalul de Gaulle i-a oferit-o la Paris.

La o diferenţă de trei fuse orare. o altă pendulă, tot „stil". înregistrează în Champs Elysées avalanşa unei activităţi diplomatice comprimate sever pe unitatea de timp. Nixon a întîlnit şi a părăsit o Europă cu articulaţiile dereglate, iar Europa l-a primit şi după 8 zile l-a condus, pentru a reveni grăbită şi plină de nervi la întrebarea : **a fi integrată sau a nu menţine conflictul între parteneri ?**

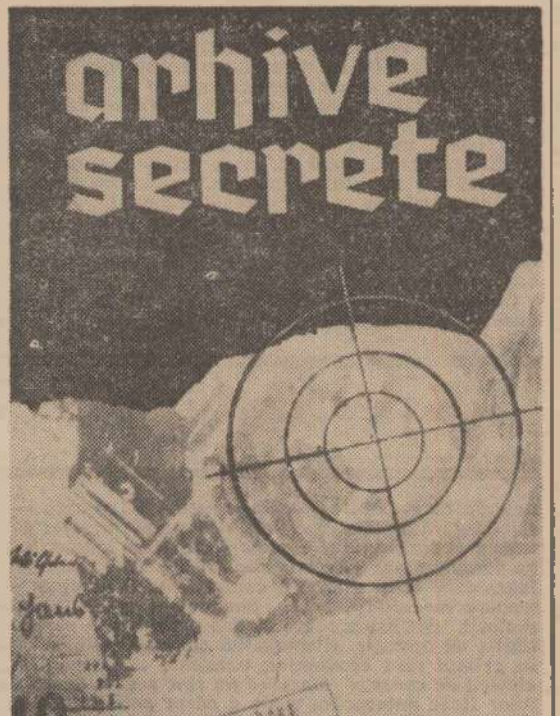
Relaţiile franco-britanice, care suportă la „scenă deschisă" accentele unei crize voluminoase, recentul salt al cotei aurului, ajunsă la Paris la 47 dolari uncia. iar la Londra 43.60 (remarcăm în acest context tendinţele tot mai ferme ale unor parteneri occidentali de a găsi o soluţie de anvergură seismelor monetare, o soluţie care să „acopere" o stabilitate de perspectivă a monedelor, prin ridicarea preţului aurului — după cum susţine „liderul" bancar elveţian Samuel Schweizer şi ministrul sud-african de finanţe, Nicholas Diederichs, acompaniaţi de finanţa franceză. dar contracaraţi de anglo-saxoni), dialogurile între Marea Britanie. R.F.G. şi Olanda, cele franco-vest-germane care au preparat întîlnirea la nivel înalt Kiessinger — de Gaulle de la Paris între 13 şi 14 martie. declaraţiile noului preşedinte al R.F.G., toate aceste probleme. rămase într-o suspensie cordială în perioada turneului preşedintelui american, au fost reluate după plecarea sa. cu o vivacitate diplomatică rar întîlnită în ultima vreme şi care vizează aliantele vest-europene, de la aspectele globale la cele mai de nuanţă.

Cele trei organisme occidentale intereuropene — Piaţa Comună. Uniunea Europei Occidentale şi Pactul Nord-Atlantic — deşi au reprezentat obiectivele unor calde pledoarii, compuse. teoretic. atît din punct de vedere european cît şi american, au devenit practic obiectivele unui adevărat tir concentric executat paradoxal. dar previzibil sub cortegiul evenimentelor. de înşişi partenerii care le compun.

Sub „cupola" Pieţei Comune. Franţa face eforturi să coabiteze rezonabil cu cei cinci parteneri (R.F.G., Italia, Olanda, Belgia. Luxemburg), apelînd în acelaşi timp la frecvente replieri care să-i menţină la „convingerea" că acceptarea Angliei sub acelaşi acoperămînt comunitar ar deregla axele întregii „construcţii". În acelaşi timp. cu ocazia pregătirii vizitei lui Kiessinger la Paris, Franţa şi-a formulat din nou delimitările în raport cu politica vest-germană de a acţiona împreună cu Olanda şi Marea Britanie în vederea realizării unei industrii producătoare de uraniu îmbogăţit. pasibil de a fi utilizat în fabricarea armei nucleare. În legătură cu acest aspect. Parisul şi-a subliniat răceala faţă de Bonn, accentuîndu-şi regretul faţă de politica vest-germană în cadrul U.E.O., precum şi a „elasticităţii" ei în discuţiile de la Bruxelles asupra politicii agrare.

Menţinîndu-ne în contextul tensionării relaţiilor intercomunitare. remarcăm ironia decisă a cancelarului vest-german, care a declarat înaintea plecării sale la Paris : „Aş vrea foarte mult să aflu în ce măsură generalul de Gaulle mai consideră că este un adept al Pieţei Comune..."

Deşi dorinţa de a se crea toate condiţiile pentru ca relaţiile franco-vest-germane să devină convenabile este marcată în declaraţii reciproce, totuşi o anume tenacitate în menţinerea unor puncte de vedere separate este intercalată între „capitolele" bunelor intenţii. Este cazul să cităm, în acest sens, cuvintele ministrului de externe francez, Debré, care a afirmat, cu ocazia ultimei vizite la Bonn, că „nu trebuie să cedăm noi", în cadrul unui pasaj referitor la concepţiile privind evoluţia Pieţei Comune, lăsînd deci să se înţeleagă că Franţa are convingerea fermă că timpul lucrează în sensul dezideratelor ei.

ARHIVE SECRETE

Apărută recent în Editura tineretului, cartea publicistului Sergiu Verona, purtînd acest titlu, aparţine unui gen literar constituit în ultimele două decenii. Spunem gen literar întrucît asemenea lucrări conţinînd comentarii şi interpretări politice asupra activităţilor diplomatice secrete, de spionaj şi militare din timpul celui de al doilea război mondial, bazate pe documente şi însemnări memorialistice, beneficiază în acelaşi timp de tehnica suspensului specifică romanelor de aventuri cît şi de autenticitatea reportajului gazetăresc. O carte realizată pe principiul colajului, oferind imagini inedite, reevaluate după depunerea anilor, ale „misterului morţii lui Hitler" ale „operaţiunii Crosbow" etc. O lectură pe care o recomandăm cu plăcere.

În perioada în care şefii diplomaţiei franceze şi vest-germane executau la Bonn uvertura întîlnirii de la Paris de Gaulle — Kiessinger. Michael Stewart se întîlnea cu Willy Brandt şi Joseph Luns, miniştrii de externe ai R.F.G. şi Olandei, pentru a prospecta posibilităţile unor consultări politice mai strînse între Marea Britanie şi partenerii Franţei din Piaţa Comună, ceea ce ar putea să însemne, în condiţiile refuzului Franţei de a participa la reuniunea U.E.O. (formată din membrii Pieţei Comune + Anglia) de la Luxemburg, hotărîrea britanică de a „forţa" în continuare ocuparea mult discutatului fotoliu al comunităţii europene. Prin capilarităţile fine ale dialogurilor diplomatice din U.E.O., Anglia încercase, la întîlnirea luxemburgheză din 14 februarie, punerea în practică a unei noi „tradiţii" în colaborarea interoccidentală, pe baza instituirii de consultări prealabile şi obligatorii între membrii U.E.O. în problemele politicii internaţionale, deci convertirea acestui organism într-un for supranaţional. capabil să „discute" şi să impună, printre altele, încadrarea Angliei în Piaţa Comună. Franţa nu putea accepta această formulă politică cu vaste implicaţii economice, astfel descrise de Serge şi Marry Bromberger în „Culisele Europei" (scena are loc cu 7 ani în urmă, dar este perfect valabilă şi astăzi...) : „Într-o zi de noiembrie 1962, lordul Heath scotea din servietă a şapte suta cerere de aderare a Angliei la Piaţa Comună... Delegaţii urmau să dezbată interminabil... „drepturile" pe care le-ar putea obţine carnea şi untul neozeelandez, lîna australiană, aluminiul canadian, iuta indiană, tutunul rhodesian... În această şedinţă, gemu un delegat, se va discuta, probabil, despre supa de broască ţestoasă şi carnea de cangur..." Dincolo de inventarul colorat al citatului, putem extrage motivaţiile crizei franco-britanice referitoare la Piaţa Comună : hotărîrea Parisului de a-şi menaja statutul independent, poziţia economică şi politică în plan european, în faţa Angliei. care, economic. ar interveni cu tot rezervorul Commonwealth-ului, iar politic cu tendinţa de a compune decizii în foruri supranaţionale şi de a-şi crea priorităţi. Aşadar. încă o dată. Debré putea face, în Bonn-ul atît de simultan politicos faţă de Londra şi de Paris, referiri la alte capitale, afirmînd : „Franţa nu doreşte să fie un protectorat, ci o naţiune independentă... De aceea spunem nu — integrării. nu — dispariţiei personalităţii franceze". Deziderațul francez de nealiniere şi de respectare a propriilor tendinţe naţionale, deşi este departe de a se confunda cu politica vest-germană, s-a apropiat recent şi într-un fel surprinzător, în contextul disensiunilor din N.A.T.O., de declaraţiile făcute de liderul social-democraţilor şi actualmente preşedinte ales al R.F.G., Gustav Heinneman. Acesta, la 3 zile după alegerea sa, a acordat un interviu ziarului „Stuttgarter Zeitung", în care a subliniat : „Calitatea de membru al N.A.T.O. nu trebuie să fie obiectivul final al politicii noastre. În principiu, trebuie să fim gata să părăsim acest bloc". Chiar dacă declaraţiile lui Heinneman au fost, în plan intern, puternic contracarate de Joseph Strauss, ministrul de finanţe vest-german, precum şi de alţi politicieni, adepţi ai „disciplinei" de bloc, această nouă poziţie, expusă la nivelul preşedintelui R.F.G., vine să sublinieze că existenţa unui realism în abordarea „integrării" europene. deschide alte direcţii, cu mult mai apte de a atenua conflictul intereuropean, între forţele care impun rigiditatea unor „organisme" contrazise de viaţă şi acele personalităţi politice şi ţări (cazul Franţei) care aleg să acorde concertului european o partitură în care fiecare „instrument" să fie ansamblat în „orchestră", dar oricînd capabil să execute ca solist propria partitură.

Deocamdată, între situaţia unor ţări vest-europene de a fi „integrate" şi aceea de a nu fi în conflict cu partenerii se conservă disensiuni ample, cînd zgomotoase, cînd surde...

Radu BUDEANU

ÎNTRE CRIMĂ ŞI PEDEAPSĂ

New Orleans, Los Angeles, Memphis au fost recent teatrul a trei procese criminale care au polarizat atenţia opiniei publice. Lipsiţi de un proces Oswald, apoi de un proces Ruby, americanii au aşteptat ca în cele trei instanţe amintite să se pronunţe dezvăluiri senzaţionale, au sperat că o rază de adevăr va lumina în sfîrşit epilogul a trei asasinate ale unor oameni politici de primă mărime, simboluri tragice ale unei ţări în care criminalitatea încearcă să devină tradiţie.

Şi într-adevăr, „procesele americane" n-au fost lipsite de senzaţional, de coltituri spectaculoase, dar... nu în sensul în care ne aşteptam.

MOMENTUL ADEVĂRULUI PENTRU GARRISON ?

De mai mult de doi ani de zile, ancheta intreprinsă de „District Attorney" Jim Garrison a menţinut viu „misterul" asasinării preşedintelui Kennedy. Mulţi au speculat neîncrederea în raportul Warren, dar au făcut-o în cărţi voluminoase, prin continua reapreciere şi reevaluare a faptelor de la 22 noiembrie 1963. Garrison a pornit însă la acţiune, accentuînd pe termenul de conspiraţie, pe care opinia publică, incitată de aspectele contradictorii ale cazului, îl accepta în speranţa unor noi dezvăluiri. Dar, deşi e procuror, Garrison n-a procedat ca Mark Lane, n-a acţionat ca un jurist care nu se înfierbîntă în declaraţii publice înainte de a poseda un dosar cu piese revelatoare. În cei doi ani de detenţiune a lui Clay Shaw, Garrison a alimentat din plin, prin presă şi televiziune, atmosfera născută imediat după asasinarea preşedintelui, atmosferă încărcată de bănuiala : există persoane interesate să ascundă anumite urme. În acest fel procurorul îşi asigura o portiţă de scăpare în faţa eventualului insucces, premeditată în cazul că Garrison monta de la început, în mod conştient, un bluff. „Singura cale de a fi împiedicat să transform în proces cazul lui Shaw ar fi să mă omoare. Momentul adevărului a sosit", declara el. Într-adevăr, momentul adevărului a sosit, dar nu aşa cum l-a scontat Garrison. Întreaga campanie pe care a susţinut-o e caracterizată acum drept o încercare spectaculoasă de a obţine popularitatea, procurorul e acuzat de calomnie, ilegalităţi şi abuzuri. Acum, după achitarea lui Shaw, încă există dubii. Pare puţin credibil că o asemenea acţiune judecătorească putea avea şanse de reuşită, sprijinindu-se pe un singur martor. Percy Raymond Russo, tînăr cu antecedente în dosarele psihanaliştilor, care ar fi auzit pe acuzat discutînd complotul, martor-cheie al lui Garrison, şi-a retractat în proces declaraţiile. Greşeală de calcul a procurorului, care a mizat totul pe o carte nesigură ?

Garrison, însă, nu-şi recunoaşte înfrîngerea. El şi-a anunţat intenţia de a-i deschide lui Shaw încă un proces pentru mărturie falsă. Desigur, dacă totul nu e decît un mare bluff şi bluff-ul trebuie dus pînă la capăt, atît timp cît îndoielile, alimentate de nelămuririle care persistă asupra „cazului Kennedy", rămîn. Procurorul se considera o eventuală victimă, amintind de ciudatul şir de asasinate care au precedat şi însoţit ancheta Warren. Paradoxal, singura lui şansă de a-şi dovedi afirmaţiile era ca asemenea atentate să aibă loc şi împotriva lui. Dacă Garrison

UNIVERSITATEA BERKELEY DIN NOU ÎN CRIZĂ

Una dintre cele mai celebre universități americane este fără îndoială cea de pe coastele californiene — Berkeley. Celebritatea sa provine desigur și din prestigiul profesoral, la Berkeley catedrele bucurîndu-se de prezența a 17 deținători ai premiului Nobel. Dar în creșterea celebrității instituției americane un rol însemnat l-au jucat și mișcările studențești. În ultimii ani Berkeley a fost teatrul celor mai puternice, dar, aș spune, și al celor mai semnificative acțiuni revendicative studențești, unul din mobilurile permanente de dispută, aici, constituindu-l **problema rasială.** Berkeley a fost, în 1964, leagănul acelei mișcări de amploare numită Free Speech Movement, despre care am mai scris în paginile „Vieții studențești", care a reușit să producă schimbări însemnate în orientarea liniilor revendicative studențești în direcția unei coeziuni tot mai marcate a forțelor și a programelor de grevă. Free Speech a fost o mișcare dominată de sloganul nonviolenței. Ceea ce se întîmplă zilele acestea la Berkeley, însă, pare a contrazice orice prejudecată despre persistența ideilor vechii mișcări, deoarece grevele începute în ultimele zile ale lui februarie s-au înscris sub semnul ciocnirilor fizice de o neașteptată duritate. Campus-ul Berkeley-ului este din nou în „stare de asediu". Frumoșii eucalipți care străjuiesc intrarea în Universitate au devenit locul de parcare a mașinilor poliției. Gaze lacrimogene, grenade de mînă, baricade — întregul arsenal al disputelor între greviști și autorități — și-au făcut apariția. Pe de altă parte, un număr de studenți, refuzînd să participe la grevă, încearcă să continue cursurile în mod normal. Cum să ne explicăm această contradicție?

Comparată cu acțiunile mișcării Free Speech Movement, greva din 1969 prezintă cîteva aspecte deosebite. Free Speech dispunea de o orientare unică, asigurată de personalitatea liderului ei, studentul sicilian Mario Savio, mai mult tactician decît orator, care a știut să canalizeze energiile tuturor studenților spre realizarea obiectivului-cheie al mișcării — **dreptul de a ține adunări politice în campus.** Mișcarea actuală grupează organizații diverse, fiind în fond o federație a trei uniuni: Asociația studenților afro-americani (A.A.S.U.), Conferința studenților mexicani din America (M.A.S.C.) și Asociația studenților asiatici din America (A.A.P.A.). Fără să aibă o coordonare sau o conducere unică, această mișcare **și-a propus să atragă atenția tuturor studenților asupra discriminărilor practicate față de negri sau de alte grupuri minoritare.** Începînd o acțiune revendicativă de proporții, ei n-au reușit deocamdată să găsească moduri de colaborare cu toți studenții Universității, ceea ce explică neparticiparea la grevă a celor care nu fac parte din uniunile amintite.

Principala doleanță a greviștilor este obținerea înființării în cadrul Universității a unui departament de studii etnografice consacrat populațiilor minoritare din America de Nord. La început, Cancelaria universitară a acceptat numirea unui comitet care să analizeze aceste cereri, apoi „parlamentările" s-au rupt și greva a izbucnit cu violență.

La Universitatea Berkeley din California o nouă grevă a studenților a izbucnit în primele zile ale lui martie. Cu cîteva luni în urmă, în noiembrie, Berkeley fusese de asemenea teatrul unor greve, soldate cu violente ciocniri între studenți și poliție în urma unor manifestații îndreptate împotriva discriminărilor rasiale

Comentînd situația, ziariștii au arătat de la bun început că **negrii au toate rațiunile de a proclama dreptul lor la cultură. Acțiunile de la Berkeley sînt semnificative și dintr-un alt punct de vedere, ele scoțînd la iveală faptul că discriminările sînt practicate pe o scară largă, în care baza o constituie învățămîntul secundar.** Deținînd numai școli de calitate inferioară, localizate geografic în funcție de o concepție a ghetto-urilor, **populația americană de culoare ajunge la vîrsta universitară fără să atingă nivelul de pregătire cerut de învățămîntul superior.** Inegalitatea principală se află la această treaptă a instrucției. Cerințele tinerilor negri de a avea un statut universitar sigur și chiar institute speciale, care să studieze unele probleme ale civilizațiilor minoritare, li se par unora utopice, uitînd că necesitățile acestor tineri nu sînt satisfăcute deseori nici la nivelul elementar. Și numai după satisfacerea acestor nevoi elementare s-ar putea vorbi despre rezolvarea serioasă a inegalității culturale. **Dar studenții de culoare nu vor să aștepte la infinit.** Reacțiile lor de la Berkeley au reamintit opiniei publice faptul că pe ordinea zilei problema lor e de multă vreme înscrisă fără ca nici o remediere să se întrevadă. Pentru a susține greva **au venit de altfel la Berkeley și mulți tineri negri șomeri din Oakland.**

Există deci o diferență între moderația relativă a mișcării Free Speech din 1964, care nu a atins problema discriminării rasiale decît principial, teoretic, și greva din 1969, **care condamnă cu violență discriminarea.** Desigur, evoluția evenimentelor ne va lămuri singură în legătură cu soarta acțiunii. Se știe că, după succesul mișcării Free Speech, rectoratul, alarmat, nu a reînnoit la alegeri mandatul rectorului moderat, ci a procedat la alegerea unui rector cunoscut pentru vederile sale reacționare. Mulți dintre comentatori se întreabă dacă viitoarele alegeri academice nu vor aduce în fruntea Berkeley-ului, ca măsură de represalii, un om al lui Wallace.

Remus CRISTIAN

MAPAMOND STUDENȚESC

ZIUA INTERNAȚIONALĂ PENTRU ELIMINAREA DISCRIMINĂRII RASIALE

La 26 octombrie 1966, Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite a proclamat, printr-o rezoluție, ziua de 21 martie ca Zi Internațională pentru eliminarea discriminării rasiale. Este ziua în care regimul rasist din Republica Sud-Africană a ordonat deschiderea focului împotriva unei adunări pașnice a populației africane din această țară, care protesta contra unor măsuri rasiale. Cu acest prilej au fost rănite 220 de persoane, iar peste 70 ucise.

Un prim pas esențial pe calea introducerii segregației rasiale în Republica Sud-Africană l-a constituit Decretul Nr. 30 din 1950 cu privire la înregistrarea populației. Scopul decretului a fost acela de a stabili o delimitare precisă a populației în funcție de rasa căreia îi aparținea, care să poată fi aplicată în orice situație. Conform acestui decret, populația primește la înregistrare cărți de identitate în care se specifică dacă posesorul este alb, metis sau african. Această clasificare determină existența sau absența unor drepturi, ca dreptul de proprietate, de reședință, de educație etc. Ea decide cu cine se poate căsători o persoană, cu cine se poate asocia, dacă poate să facă parte dintr-o organizație politică sau sindicală, ce profesii poate să exercite etc. În fapt, această politică de apartheid reprezintă o cruntă exploatare și oprimare a populației băștinașe, obligată să trăiască în rezervații speciale, care nu pot fi părăsite decît cu aprobări speciale.

Practici rasiale se întîlnesc nu numai în Republica Sud-Africană, ci și în Rhodesia de sud și Namibia. În Rhodesia de sud, Constituția din 1961 a statuat toate privilegiile economice și politice ale rasiștilor albi, ceea ce a dus la o intensificare a represiunilor împotriva populației indigene.

Opinia publică mondială și, în cadrul ei, studențimea progresistă, și-a manifestat de-a lungul anilor întreaga indignare pe care o provoacă persistența unor practici atît de incompatibile cu valorile civilizației contemporane.

La 21 martie a.c., studențimea română, în cadrul unor adunări de protest, și-a reafirmat solidaritatea sa și sprijinul necondiționat față de lupta popoarelor și studenților împotriva politicii de apartheid și de discriminare rasială. Condamnînd orice formă de oprimare și de discriminare, studenții români, alături de întregul popor, au dat încă o dată glas cererii de a se lichida cît mai grabnic plaga rasismului și apartheidului.

---

ar fi fost asasinat, toată lumea ar fi crezut în cuvintele lui...

DE CE A CĂZUT DE PE CAL SIRHAN?

La 1 700 mile de New Orleans, la Los Angeles, asasinul unui alt Kennedy apare în fața instanței. Aici, lucrurile păreau de la început limpezi. „Nu e nici o îndoială că Sirhan a tras loviturile de pistol care l-au ucis pe Robert Kennedy", declara, înainte de proces, unul din avocații apărării. Ce putea deci reprezenta pentru opinia publică procesul unui asasin prins asupra faptului, pornind de la recunoașterea unanimă a acestei evidențe? În primul rînd, promisiunea unor posibile clarificări asupra mobilurilor unui asasinat care a apărut de la început lumii ca o crimă politică. Dar nici la Los Angeles, nici la Memphis nu se discută despre mobiluri, problemele de procedură căpătînd de la început locul primordial. La fel s-ar fi înfățișat poate și procesul lui Oswald, dacă ar fi avut loc. Problema cea mai importantă devine clasificarea crimei. Crima e premeditată sau nu? În funcție de răspunsul juraților la întrebare, sentința va suna: moarte sau închisoare pe viață. O dilemă tragică, veți spune. Oarecum. Datorită legii M'Naghten, valabilă în California, un condamnat la închisoare pe viață poate ieși după... 5—7 ani; cît despre pedeapsa capitală, întrucît se așteaptă abrogarea ei, camera de gaz din Los Angeles a „șomat" în ultimii ani.

Chiar dacă în ambele cazuri Sirhan are șansă să rămînă în viață, disputa din fața juraților în legătură cu premeditarea ar fi putut totuși oferi subiecte interesante comentatorilor. Căci, cum poți vorbi despre premeditare fără să analizezi mobilurile crimei? Avocații lui Sirhan au răspuns: foarte simplu, caracterizînd starea psihică a criminalului. Apărarea a alcătuit o biografie de 751 pagini, în 3 volume, punctul central al ei fiind căderea de pe un cal a lui Sirhan, în 1966, pe cînd era „pilot de încercare" al herghelíilor la Granja Vista del Rio, un ranch din Corona. Respectiva căzătură ar fi dat semnalul unei dereglări psihice, urmată de injurii și persecuții, determinînd exacerbarea firii emotive, complexate, a lui Sirhan. Cu descrierea acestuia ca o ființă stăpînită de demoni, lipsită de controlul acțiunilor sale, lovind „în transă", dincolo de orice contact cu realitatea, procesul pătrunde într-o „etapă mistică" menită să demonstreze nepremeditarea. Dar se poate uita faptul că Sirhan nu este „strangulatorul din Boston" și că victima lui, Robert Kennedy, nu are nimic comun cu domnișoarele ucise de acel obsedat sexual, scăpat dintr-un ospiciu? Din păcate, în Statele Unite se cunosc precedentele unor asasini notorii scăpați de pedeapsă în urma „viciilor" de procedură, sau eliberați după un „concediu" de cîțiva ani datorită chichițelor unor legi mai mult sau mai puțin paradoxale. Dacă, pentru ciudățenia ei, legislația unor state din S.U.A. a ajuns subiect de anecdote, iată că acum aceste ciudățenii acționează într-un fel nedorit de opinia publică. Și Sirhan, conștient poate de faptul că asemenea probleme procedurale îl favorizează, își permite să glumească, în cea mai deplină stare de luciditate. După ce un martor de 18 ani, Juan Romero, care a fost foarte aproape în momentul asasinatului, la cererea judecătorului de a-l identifica pe acuzat, răspunde: „Nu cred că e el", Sirhan își chestionează avocații: „Ce-a spus?" „A spus că nu erai dumneata". „Oh, ce copilărie", replică Sirhan.

SINCERITATE DISPERATĂ SAU...

La Memphis, întreaga cohortă a viciilor procedurale a explodat într-un scandal de amploare. Nici în procesul lui Ray, asasinul lui Martin Luther King, nu s-a discutat despre mobiluri.

În general, nu s-a discutat nimic în acest proces, senzațional de... scurt. Ray, bun „cunoscător" al legislației statului Tennessee, știa că pentru a scăpa de scaunul electric trebuia să-și recunoască vina „în mod sincer". Ceea ce a și făcut, obținînd o condamnare de 99 ani. Compensație nerelevantă, la prima vedere, dacă uităm altă prevedere legală după care o condamnare de asemenea manieră se rezumă în mod practic la o detențiune de maximum o treime din cifra amintită. Și o treime din 99 nu înseamnă totuși o viață de om. La Memphis procedura a acționat rapid și precis. Dar opinia publică a reacționat și ea, aidoma.

„Porțile tribunalelor nu ar trebui niciodată să fie închise asupra faptelor, motivelor și presupunerilor care există în legătură cu oribilul asasinat de la Memphis" scria New York Times. A fost o operație scandaloasă de camuflaj, adaugă Daily News. Tot mai multe voci au cerut reanalizarea faptelor, aducerea la lumină a dedesubturilor unei crime care nu e un simplu delict de drept comun. Ministerul de justiție a promis că va continua ancheta.

Dar exemplul unor asasinate despre care se discută numai din punct de vedere formal, al unor asasini care se furișează din fața adevărului și justiției pe baza unor interpretări de texte, de asemenea formale, rămîne un trist exemplu.

Eugen PATRICHE

Doar de două ori

Nici pînă azi nu s-a descoperit originea locuitorilor de pe insula Malta. Din punct de vedere antropologic, ei se aseamănă cu locuitorii Africii de Nord: pielea de culoare închisă, ochii căprui, părul negru. Limba lor pare a fi un dialect al limbii arabe, însă în sintaxă și în vocabular se pot observa puternice influențe ale limbii italiene. Scrierea maltezilor folosește alfabetul latin. Sînt de religie catolică.

După vechile lor tradiții, femeile malteze nu au voie să apară în public decît de două ori: la propria nuntă și... la propria înmormîntare.

Potcoave sintetice

În ultima vreme, în Franța caii au început să fie potcoviți cu masă plastică. De fapt termenul „potcovit" nu este tocmai potrivit, fiindcă masa plastică turnată după forma copitei calului se lipește cu ajutorul unui clei sintetic. Pînă acum caii n-au depus nici o plîngere cu privire la noua lor încălțăminte.

O lacrimă pentru crocodil

Faptul că de obicei crocodilii nu provoacă simpatia este în general cunoscut. Totuși acesta nu este un motiv pentru a-i calomnia. M. L. Modha, de la Kenya Game Departament, care a petrecut opt luni într-una dintre cele mai mari colonii existente în Africa, îi judecă din punctul său de vedere.

Observațiile au avut loc pe insula centrală a lacului Rudolph, la hotarul dintre Etiopia și Kenya. Aici, într-un crater vulcanic de 65 de hectare, își duce viața relativ izolată o colonie de 500 de crocodili ai speciei de Nil. Cînd sînt tineri ei se hrănesc cu moluște și insecte, printre care și libelule, mai apoi prind gustul peștelui, iar spre bătrînețe își mai permit și luxul vreunui mamifer rătăcit pe la ei.

Cea mai mare parte a zilei o petrec încălzindu-se la soare. După ce au înghițit o cantitate considerabilă de pietre (ajunge pînă la 1 la sută din greutatea lor) înoată toată noaptea, astfel încît temperatura corpului lor nu scade decît cu două grade de la zi la noapte.

Cît despre organizarea „socială", ea aparține tipului feudal: 12 „Segnieuri" își repartizează controlul teritoriului și femelelor respective.

Așa stînd lucrurile, sînt foarte rare cazurile cînd crocodilii atacă omul, cu condiția să nu fie persecutați sau împiedicați să-și facă baia cotidiană de soare.

Cuvinte încrucișate în... amfiteatru

EIGOLOCENIG

Karate, Kakao, Mozer, Nica, Sonia, Zaratustra, Arleziana (desen) Cleopatra: pumnal + șarpe, Adamo, Pinckerton, Cio-Cio-San Hindus, Mongolii, Nevada, Texas, Ohio, Ontario, Farmacologie Mariano-Crigel=Chagal — Ha, Ha, Ha (Desen) Gauguin, Van Gogh, Kicsi — cici. Adi Crucița anul II Pediatrie Vin, Maricico — aricico — ricico-icico-cico, cico-icoco-o ! Mare Măgar. Eigolocenig... (?) ...Nu pricepi ?... Nu... Ginecologie, mă fată !

Ku — Klux — Klan — Ban — Ban. Bir, V.S.H.

Probe hepatice... (indescifrabil) Desen

Dilemo. Monet, Manet, Cezanne, Soutine, Picasso

Se zice, și Modigliani a fost nebun...

Ro, Rod, Rodica Barbu + Ani = Elena

Axb $C_2H_2+H=$ Hc (?) (anul IV Stoma) (Desen)

Mircea Vodă, Eu, Vera, Renata, Renata, Cafino, Adamo, Monde

Se folosește în hernia de disc, 120 guizi, Liviu Măgarul

Reculegere = soția

Materialism (?) (grupa 10. M.G. anul II)

Volga, Skizino, Elvis ăla. kxyx

Te vreau ! — Ce coincidență, eu nu te vreau !

Georgeta — Lorgeta — Morgeta — Forgeta — Geta — Eta — Urgeta — Georgeta, Dilema — care-i ?

Luci, verde închis, Scoția !

Nu știe ce e diletant ! Du-te în... Bouleeee

Ala — Bala, Coada calului !

Fotbal, Kalo, dilema= dilema + injecție.

★

Ceva... Supradada ? — Nu !

Poezia unui schizofren în delir ? — Nu !

Un banal metru de scîndură. Copiat, cuvînt cu cuvînt, de la stînga la dreapta și de sus în jos, în parcele de lățimea unei palme. Am respectat ortografia originală.

Operă inedită (încă) precum și alte exemplare de aceeași valoare se află accesibile marelui public, zilnic, în amfiteatrul de Ginecologie 1-Cluj.

Capodopera reprodusă se află în partea dreaptă a amfiteatrului, în rîndul 4.

Alpinism pe nas și chiar mai sus...

În Japonia, excursionistul întîlnește de cîteva ori pe zi statui de zeități și de oameni celebri. Aceasta n-ar fi nimic dacă statuile nu s-ar caracteriza prin dimensiuni neobișnuite, imposibil de văzut în țările Europei. Fotografia noastră, de pildă, reproduce „făptura" zeiței Kannon, la dimensiuni egale cu înălțimea unei clădiri cu nouă etaje. Ceea ce e și mai interesant e transformarea statuii, în mod cu totul ilegal, în... obiectiv sportiv. Un grup de alpiniști a cutezat să escaladeze, noaptea, bustul zeiței, străbătîn-

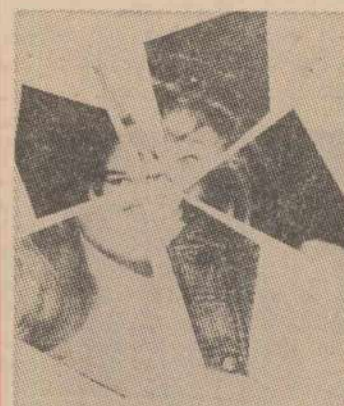
du-i pieptul, buzele nasul, fruntea și oprindu-se pe creștetul de piatră. La fel de „interesant" este că, în ciuda profeției unuia dintre alpiniști, conform căreia zeița se va răzbuna, nimeni dintre cutezători n-a pățit nimic nici pînă astăzi.

De ce nu și super-vapoare?

Ne-am obișnuit cu superproducțiile de cinema. Constructorii japonezi de nave ne obișnuiesc acum cu vase de mărimi respectabile: tancul petrolier „Universe Ireland", de 312 000 tone, manevrat, datorită automatizării, de numai 53 de oameni. În curînd va fi lansat un nou super-tanc, de 500 000 tone, iar industriile Mitsubishi vor construi un șantier pentru construirea unui super-super-tanc de 720 000 tone. Secretul goanei după uriași? Cu cît vasul este mai mare cu atît este mai mic prețul de cost la tonă. Curînd, firmele japoneze vor înfrunta concurența europeană: Marea Britanie proiectează construirea unor tancuri de 1 000 000 tone. La mai mare !

Premiul OSCAR și mașina electronică

La 14 aprilie vor fi decernate premiile Oscar. Pînă atunci, o mașină electronică a și emis un pronostic pe baza

unor complicate statistici. Ea susține că „cea mai bună actriță a anului 1968 va fi o străină — cel mai probabil o englezoaică —, va avea 31 de ani, păr castaniu, un ochi albastru și altul maro". În ceea ce privește previziunile pentru cel mai bun actor, ele sînt mai... nonelectronice și se spune că Lee Marvin și Tony Curtis ar fi candidați. Oricum, s-a zis cu infailibilitatea mașinilor electronice de calcul (cel puțin în privința profeților...).

Cum vă chemați iubita?

În unele regiuni ale Spaniei mijloacele de exprimare a simpatiei sînt variate și, mai ales, foarte ciudate.

De pildă, în Estremadura, tînărul, chemîndu-și iubita la întîlnire, se rotește în jurul ei și gîngură ca un porumbel, iar în Cantabria, băieții scot niște strigăte asemănătoare răgetului de măgar.

Pe la 9 seara, cînd fetele ies să se întîlnească cu iubiții lor, trecătorii au grijă să-și astupe urechile.

Student la 77 de ani

Revista „Moscow News" redă cazul lui Naum Andreev, cetățean al Republicii Autonome Ciuvașe (U.R.S.S.), care a susținut examenul de diplomă la vîrsta de 77 de ani. Fiu de țăran, abia după Revoluție a putut studia, dar s-a îmbolnăvit grav. Apoi a studiat individual, reintrînd mai tîrziu la Universitate. A învățat limba germană și a tradus „Faust". Interesul său pentru domeniul lingvisticii a crescut mereu. În prezent, el își dedică tot timpul studiilor lingvistice și are o importantă activitate publicistică.

Umor

Un vestit critic de artă este întrebat de un pictor începător:

— Ce impresie v-a făcut ultima mea lucrare prezentată la expoziție?

— Da, într-adevăr, posedați o oarecare tehnică...

— Și asta-i tot ce-mi puteți spune? Dacă vreți să știți, chiar ieri am vîndut-o cu 5000 de franci!

— O, asta este într-adevăr o artă!

★

Tatăl și-a dus pentru prima oară copilul la concert.

— Tată, de ce nenea acela o amenință pe tanti cu bățul?

— Nu, puișor, el nu amenință, el dirijează.

— Atunci, ea de ce urlă?

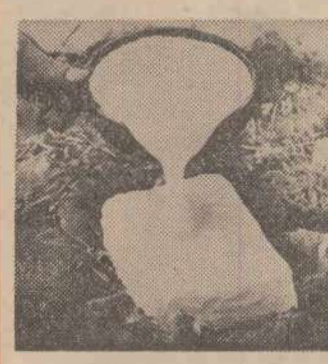
★

— Cînd vom fi mari, ne vom căsători, nu-i așa? o întrebă băiețelul pe tînăra sa amică.

— Nu cred că voi putea să mă mărit cu tine. La mine toți s-au căsătorit în familie: tata cu mama, mătușa cu unchiul, vărul cu verișoara...

O nouă veste pentru turiști

Se ia un cuțit de tăiat conserve, se deschide cutia respectivă, se clatină de două-trei ori pentru amestecarea perfectă a conținutului, apoi acesta se toarnă pe orice: pe hîrtie, în palmă, pe o frunză de salată verde ș.a.m.d. Este vorba de o nouă rețetă de... brînză italiană pentru excursioniști, denumită „Cortina". Curiozitatea nu stă nici în nume și nici în aspectul cutiei, ci în secretul compoziției. Atît timp cît brînza se află în cutie, ea e perfect lichidă. În momentul turnării se transformă într-o pastă vîscoasă, care, de

regulă, capătă o formă dreptunghiulară. Cei care o preferă, obișnuiesc s-o toarne peste un mănunchi de... iarbă bine spălată, așa încît ajung să servească un fel de „beton" de tip „Cortina", în care rolul rețelei metalice îl joacă sutele de fire verzi. Se spune că e bun și că are vitamine. În sfîrșit, așa ajungem să ne obișnuim cu finul. Deocamdată îl servim verde și numai în amestec...

Estetica fotbalului

Faima de care se bucură clubul irlandez de fotbal Portland Rovers este datorată... cravatelor. Membrii echipei nu apar la nici o întîlnire fără cravată. De altfel aceasta a fost condiția pusă de un pasionat susținător, care a investit în clubul amintit o imensă sumă de bani.

Marile lacuri în primejdie

În jurul Marilor Lacuri se situează cîteva mari orașe, în care locuiește 10 la sută din populația S.U.A. Aceste orașe dau 25 la sută din producția totală a țării. Lacurile, care l-au inspirat pe Longfellow, sînt amenințate: numai o singură mare uzină de oțel aruncă zilnic în apă peste 520 000 tone de reziduuri. În 1967, aproximativ 16 miliarde de pești au pierit din această cauză. S-a calculat că în prezent ar fi necesare 15 miliarde de dolari pentru a curăți lacurile. Se impune totuși o acțiune urgentă, întrucît, după cîțiva ani, salvarea Marilor Lacuri va fi imposibilă.

Apropo de 1 april...

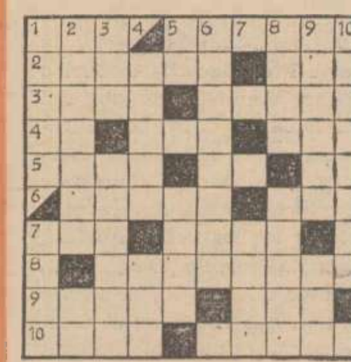
Orizontal:

1) Bun — Luminat; 2) Alandala — Clipe; 3) Treaz (apropo de muzică) — Mare; 4) Iancu Nae! — Oră! — Ei; 5) Iad — Apelativ politicos — Două din trei!; 6) Dușmană — Moartă; 7) Invers — Lipsă de respect; 8) Liniștite; 9 Neverosimilă — Caiafa; 10) A-și aminti — Codițe.

Vertical:

1) Boierie — Dulce; 2) Proprietar — Ele; 3) Uscată — Nedegajat; 4) Locuitori de la cîmpie — Asta; 5) Doi — Nume masculin; 6) Afonă; 7) Rotund, perfect; 8) În centrul tablourilor — Doage; 9) Scunzi — Oraș; 10) Bătrînețe.

D. BUJDOIU

V-ați prins, sau v-ați dus!

Orizontal:

1) Dus fără-ndoială; 2) PENTRU DUSUL PUȘTILOR!... — ARSĂ ÎNTR-UN FEL; 3) SÎNT DUSE... CU CÎNTEC — O VORBĂ SPUNE... CĂ-I BUN DE DUS; 4) SE PRIND UȘOR — Cușete!; 5) Diminutiv feminin — DUȘI CU VORBA... 6) Careu! — SE PRINDE... LA-NVÎRTEALĂ — SE ARDE IN MOD SIGUR; 7) DE TREI ORI ÎNTÎI! — Cămașă înflorată — CÎND SE PRINDE... NU-I LUCRU CURAT; 8) UN FEL DE PACALEALA — ROCHII DE 1 APRILIE; 9) SE FOLOSESC DE PĂCĂLEALĂ — TRASĂ CA PE SFOARĂ.

Vertical:

1) PRINSE... ÎNSĂ DE URECHI!; 2) PĂCĂLIȚI... ȘI LA CĂRȚI; 3) SE DUCE... LA ÎNĂLȚIME — Întreprinderea Regională de Construcții; 4) DUSE — Unu cu el!; 5) Imaginare; 6) LUNA DIN CARE A CĂZUT PĂCALĂ; 7) A TRAGE O SĂPUNEALĂ! — DUS... ÎN FUGĂ — DUȘI PÎNĂ LA URMĂ!; 8) PĂCĂLEALA CU ACEȘTI LEI! — NU SE PRINDE (inf.)... 9)... BA SE PRINDE UȘOR LA BATAIE — DE LA PACALA!; 10) PACALITA LA URMA! — S-A DUS... ÎNVÎRTINDU-SE; 11) V-AM SERVIT-O DREPT PACALEALĂ!!!

Cuvinte rare: *Ol, Iai*

Cornel M. DUMITRESCU

SOLUȚIA JOCULUI DIN NUMĂRUL TRECUT

E CEVA DE RÎS?

Orizontal: 1. Vas — Umblu; 2. Emoție — Im; 3. Suris — Uno; 4. Ez — C — D — Xr; 5. Las — Joc — I; 6. Mea — Mers; 7. Te — Spirit; 8. Unison — Si; 9. Sti — Comic.

PREUNIVERSITARIA

Azi vă prezentăm

FACULTATEA DE CHIMIE INDUSTRIALĂ DIN IAȘI

La cererea unui mare număr de elevi, colaboratorul nostru din Iași, studentul politehnist MIRON DABU, s-a adresat decanatului Facultății de chimie industrială, de unde a obținut datele pe care le redăm mai jos.

Funcționînd inițial ca secție a Universității devenită, în 1938, facultate a Institutului politehnic, Facultatea de chimie industrială a urmat drumul ascendent care caracterizează evoluția învățămîntului nostru superior în anii de după eliberare.

Prin reforma învățămîntului din 1948 s-au înființat în cadrul facultății mai multe secții de specializare, în scopul formării de ingineri capabili să rezolve sarcinile tot mai ample și mai diverse ale industriei chimice. Actualmente în facultate funcționează următoarele secții :

— Tehnologia substanțelor organice ; Tehnologia substanțelor anorganice ; Tehnologia compușilor macromoleculari ; Celuloză, hîrtie și fibre artificiale ; Tehnologia pielii, blănurilor și extractelor tanante ; Finisarea produselor textile.

În aceste secții de specialitate (dintre care secțiile de Celuloză, hîrtie și fibre artificiale, Tehnologia pielii, blănurilor și extractelor tanante și Finisarea produselor textile sînt unice în țară) sînt pregătiți ingineri chimiști pentru industria chimică din țara noastră. Prin cunoștințele acumulate, aceștia pot aborda cu competență orice probleme de cercetare, proiectare, construire, întreținere și exploatare a modernelor instalații cu care este utilată industria noastră chimică. Ei pot activa, de asemenea, în alte domenii ale economiei noastre care au tangență cu industria chimică, fiind în general pregătiți să rezolve orice problemă de inginerie chimică.

La pregătirea viitorilor ingineri chimiști contribuie în mod esențial laboratoarele bine înzestrate cu utilaje și aparatură modernă și mai ales stațiile-pilot de care dispune facultatea.

Este demn de menționat faptul că pentru Facultatea de chimie industrială se prevede a fi construit un local nou, în zona Tudor Vladimirescu a orașului Iași, în apropierea căminelor recent înălțate în această zonă.

Buna pregătire a viitorilor ingineri este garantată de prezența în facultate a unui valoros corp didactic, în frunte cu acad. prof. Cristofor Simionescu, rectorul Institutului politehnic. Mai predau aici reputați specialiști ai chimiei industriale, cum ar fi prof. dr. docent Gh. Alexa, prof. dr. docent Ilie Matei, prof. dr. docent M. Dima, prof. C. Golgoțiu, M. Grondea, O. Calistru și alții.

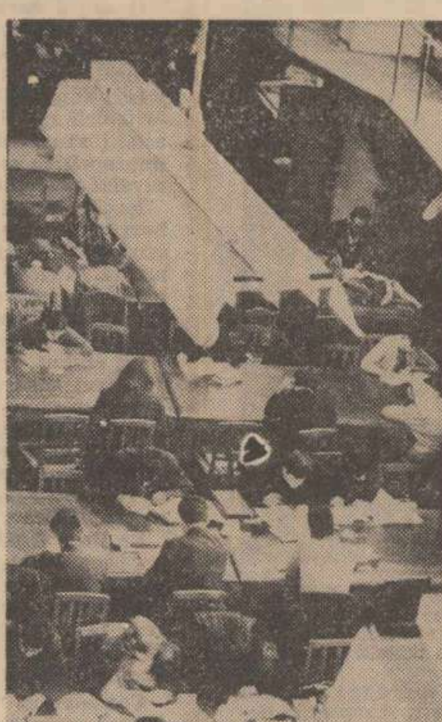
Durata studiilor este de 5 ani la cursurile de zi și 6 ani la cursurile serale. Menționăm că la cursurile serale funcționează numai secțiile de Tehnologia substanțelor anorganice și Tehnologia substanțelor organice.

Examenul de admitere cuprinde următoarele probe :

— Chimie (anorganică și organică) — scris și oral ;

— Matematică (algebră și calcul diferențial) — scris ;

Fizică (optică, fizică moleculară și căldură) — scris.

Pentru cei ce doresc să afle alte amănunte din partea facultății, menționăm că se pot adresa secretariatului acesteia din Iași, Calea 23 August nr. 22.

„ACEASTĂ DRAGOSTE DE-O VIAȚĂ..."

„Facultatea de limbă și literatură română nu este mai ușoară decît celelalte. Nu vreau să vă descurajez, ci doar să vă stimulez pentru o decizie bine gîndită și o pregătire serioasă pe voi, cei ce doriți să candidați la admiterea în facultatea noastră", *prevenea la întîlnirea ce a avut loc duminică, 16 martie, decanul Facultății de limbă și literatură română din Universitatea bucureșteană, prof. univ. D. Păcurariu.*

În fiecare an se prezintă numeroși absolvenți de liceu, care, *a continuat domnia-sa,* dovedesc un deosebit interes pentru studiul limbii și literaturii române. De asemenea, vin și oameni care nu-și propun decît să intre la o facultate oarecare și, neavînd volumul de cunoștințe necesar, nu rezistă în competiția cu ceilalți.

Această primă și inedită convorbire a tinerilor, încă elevi, cu posibilii lor dascăli, despre exigențele examenului de admitere și mai cu seamă despre răspunderea față de opțiunea asupra profesiei — această dragoste de-o viață, *cum o numea prof. dr. docent Șerban Cioculescu, a fost onorată de prezența și a altor prestigioși profesori ai facultății. Acad. prof. Al. Graur, directorul general al Editurii Academiei, își amintea :* „Sînt exact 50 de ani de cînd mă aflam în situația în care vă găsiți voi azi : trebuia să-mi aleg o carieră. Pe atunci nu exista o preocupare socială pentru orientarea profesională a tineretului ; nici nu se da examen de admitere, iar la absolvire, nimeni nu se îngrijea să ne dea un post. Știam că voi face Filologia, cu unul sau doi ani înainte. Cunoscuții voiau să mă convingă că nu-i o meserie rentabilă, dar eu contestam părerea lor, bucurîndu-mă că nici nu doream să alerg după vreun cîștig. Nu am regretat niciodată hotărîrea luată. Singurul sfat pe care vi-l pot da este să vă alegeți o muncă care vă place, pentru că mi se pare îngrozitor ca toată viața să faci ceva care nu-ți place. De asemenea, v-aș sugera să rețineți o idee : cine îmbrățișează o carieră dorește să ajungă la cea mai înaltă treaptă a meseriei. Cum spune Ovidiu — în lucrurile mari este destul de mult faptul că ai vrut, chiar dacă nu ai reușit.

„Mergeți în direcția inimii, *îi îndemna pe tinerii puțin timorați, poate și puțin nehotărîți prezenți în amfiteatrul Odobescu, prof. dr. docent Ș. Cioculescu, membru corespondent al Academiei, directorul Bibliotecii Academiei.* Dacă iubiți cartea, dacă vă place să citiți și să recitiți, dacă vă plac versurile și le învățați pe dinafară, veniți ! Dacă nu — mergeți la o facultate care poate fi mai rentabilă.

Dacă vreți să practicați dictonul „Festina lente" — pentru că limba și literatura română este un tărîm al muncii migăloase, încete ; dacă simțiți că literatura frumoasă vă îmbogățește spiritul și v-ați îndrăgostit de ea, mergeți în direcția inimii, care nu minte niciodată !".

Un proverb italian spune : „Nu-mi dați sfaturi, știu să greșesc singur". Noi — *arăta prof. dr. docent Al. Dima, directorul Institutului de literatură al Academiei și redactorul șef al Revistei de limbă și teorie literară, membru corespondent al Academiei* — sîntem în situația profesorului — de a vă da sfaturi. De aceea repet și eu — orientarea dv. nu are decît o singură cale : propria conștiință. Vă spun din propria-mi experiență că oscilațiile sînt inerente. În ultimii ani ai liceului oscilam între secția științifică și cea literară. Hotărîrea a venit însă într-o zi cînd am fost invitat la redacția unei reviste.

Pe atunci, singurul îndrumător al unui tînăr era familia, care în cele mai multe din cazuri îndemna spre cursurile de inginerie, de medicină ș.a. În cele din urmă însă tot vocația contează, așa că dacă ați auzit glasul vocației...

Voi înșivă nu aveți decît o singură misiune : să învățați, dar într-un anume fel. Este vorba de temeinicia cunoștințelor pe care le aveți și de limpezimea cu care știți să le exprimați. Nu trebuie să credeți că între universitate și liceu ar exista o prăpastie. S-a spus cîndva greșit : în liceu se învață, în facultate se apelează la spiritul creator. Unii elevi, chiar din clase mici, dau dovadă de spirit creator. În universitate se tinde mult înspre ceea ce se numește spirit creator, fără ca studentul să fie poet, prozator, critic literar.

Avem cultul tinereții — prin care înțelegem avînt, îndrăzneală, dar și prima treaptă în formarea de ansamblu a viitorului intelectual, în formarea caracterului său. Vă urez succes pentru zidirea carierei și sufletului dumneavoastră !"

„Sînt unii tentați să vadă în Facultatea de filologie numai aspectele atrăgătoare. Există într-adevăr o disciplină despre care puțini știu că devine tot mai atrăgătoare : limba română contemporană. Lingvistica este o știință pilot, iar unele discipline filologice impun o rigoare matematică", *afirma directorul Institutului de lingvistică al Academiei, prof. dr. docent I. Coteanu, membru corespondent al Academiei.* Această disciplină oferă avantajul pătrunderii literaturii prin intermediul lingvisticii : introduce în fenomenele culturii românești, dă posibilitatea de a înțelege mai aprofundat istoria, cultura, de a le înțelege *altfel* decît atunci cînd lectura nu e însoțită de această rigoare.

Parafrazînd o glumă, urmează să vă învățăm să scrieți și să citiți *altfel* decît o fac alții.

Dar la capătul tuturor aspirațiilor neîmplinite încă și al dificultăților despre care s-a discutat, așa cum conchidea *Niculae Stoian, redactorul șef al revistei „Viața studențească",* citîndu-l pe Brâncuși — lucrurile, dragi elevi, nu sînt greu de făcut, trebuie numai să vă puneți în situația de a le face !

G. R.

POȘTA ADMITERII

EMILIA VÎLCU — București : **Indiferent de motive, nu se pot organiza sesiuni individuale ale concursurilor de admitere. Așa că aveți două posibilități : prima — să faceți un efort suplimentar și să dați în vara acestui an ; a doua — să amînați un an întîlnirea cu facultatea, dar să vă pregătiți în acest an atît de bine încît să reușiți cu certitudine la concurs. În privința posibilităților de transfer nu vă putem spune nimic, ele fiind la latitudinea decanatelor și rectoratelor.**

DORIN POPESCU — Brașov: **Puteți lua parte la concursul de admitere în Facultatea de limba și literatura română chiar dacă ați absolvit secția reală a liceului teoretic. Șansele de succes sînt, practic, egale cu ale tuturor candidaților. La ce trebuie să vă pregătiți ? Firește, la Limba română și la literatura română.**

S. ONOSE — București: **Dacă, așa cum afirmați, urmăriți cu atenție revista noastră, ați fi putut observa că am răspuns de trei sau patru ori la întrebările pe care ni le adresați cu insistență, probabil doar pentru a vă vedea numele tipărit în ziar.**

EUGEN MAN — Sibiu: **„Vă mulțumim pentru aprecierile la adresa revistei și ne bucură, de asemenea, hotărîrea dv. de a trece peste orice obstacol și a deveni student al Facultății de operatorie-film. Pentru corespondență vă indicăm adresa lui Sergovici Viorel, student în anul IV al I.A.T.C., strada Schitu Măgureanu nr. 1, sector 5, București.**

I OLTEANU — Bistrița ; IONICĂ ION — Bechet, Dolj : **În învățămîntul nostru există o singură Facultate de silvicultură, la Institutul politehnic din Brașov. Facultatea are două secții : Silvicultură și Exploatarea pădurilor și transporturilor forestiere. Cursurile — numai cursuri de zi — au o durată de 5 ani. Examenul de admitere cuprinde o probă scrisă la Botanică și o probă scrisă și una orală la Matematică (algebră, geometrie plană și în spațiu, trigonometrie). Precizăm că la geometria plană și în spațiu nu se cere demonstrarea formulelor și a teoremelor.**

ADRIAN POPESCU — Moreni ; **Facultatea de biologie-geografie din cadrul Universității „Babeș-Bolyai" din Cluj are următoarele secții (numai cursuri de zi) : Biologie-botanică ; Biologie-zoologie, Geografie, Geologie. Nu există o secție specială care să pregătească cercetători științifici, aceștia fiind recrutați pe baza rezultatelor concrete care demonstrează că au aptitudini și posibilități reale de a efectua muncă de cercetare.**

Majoritatea absolvenților acestor secții vor activa în învățămînt, precum și în alte domenii în care sînt necesari specialiști de acest profil.

Cronica microbistului

Cele zece porunci

Toți cei care ardem dezlănțuiți pentru năbădăiosul nostru fotbal încercăm să ne convingem, de-o săptămînă încoace, că, în sfîrșit, au fost luminate și ultimele cărări neumblate, au fost dezghețate toate apele și va începe o muncă strașnică, onestă și pasionată pentru crearea acelui climat moral și a acelor condiții care să ne permită să intrăm și noi o dată și o dată în rîndul lumii bune a fotbalului. Fără să însemne un moment crucial, pentru că unele rezolvări ce se anunță acum se profilau încă de un an de zile și mai bine, recenta ședință a Comitetului federal oferă, totuși, optimismului nostru noi și importante temeiuri printr-o serie de măsuri organizatorice salutare și, mai cu seamă, prin spiritul de muncă sănătos pe care și l-a programat.

Actualul comitet federal (de la 59, numărul membrilor săi a sporit acum la 95), actualul birou federal (care are un nou președinte, spre bucuria noastră pe președintele Consiliului U.A.S.R., Mircea Angelescu, și încă alte noi persoane în funcții de răspundere) și-a asumat sarcini pe cît de dificile, pe atît de plăcute și onorate — de aceea este cît se poate de firesc să aplece urechea la fiecare sugestie și să folosească fiecare mînă de ajutor. Fotbalul nostru, MĂRIA SA FOTBALUL, suferă încă de atîtea insuficiențe încît nu-și poate permite să nu adreseze celor care-i țin în mîini destinul cîteva rugăminți — care pot fi socotite, și trebuie socotite, adevărate porunci. Iată-le:

Să nu se ocupe de mărunțișuri! *Ani de zile conducerea federației noastre și-a consumat energia și influența pentru a rezolva fie probleme care cădeau în sarcina unor comisii sau a cluburilor, fie probleme menite a media mici neînțelegeri sau chiar conflicte. Cît de dăunător a fost acest procedeu s-a văzut limpede în ultimul timp.*

Să întărească autonomia cluburilor. *Un început se pare că s-a făcut, dar trebuie mers pînă acolo încît, o dată sprijinit în consolidarea sa, fiecare club să fie lăsat apoi să se conducă singur. Cine rezistă — bine; cine nu — iarăși bine! La urma-urmei, nu este obligatoriu ca un anume oraș sau un anume județ să aibă formație în categoria „A".*

Să nu-și ia nici o clipă privirea de la copii și tineret. *Împreună cu ceilalți factori — de stat sau obștești — care au răspunderi în fotbal, forul federal trebuie să-și facă, în sfîrșit, un program permanent de creștere și selecționare a tinerelor vlăstare. Problema necesită să fie urmărită la nivel central, la nivel județean, dar și la cluburi — pentru că nu mai putem rămîne spectatori la scenele penibile ce ni le oferă Vagonul sau Farul, care se prezintă pe teren cu echipe de „mercenari".*

Să înzecească numărul terenurilor de fotbal. *În cartiere, pe lîngă școli, în afara orașelor, în jurul marilor stadioane, peste tot unde stau nefolosiți o mie sau mai mulți metri pătrați de pămînt avem datoria să amenajăm un teren cu două porți pe care copiii și tinerii să bată mingea.*

Să reglementeze definitiv statutul jucătorului. *Au fost adoptate statutul F.R.F. și regulamentul de transferări, acum se perfectează reglementările privind activitatea cluburilor. Dacă vom rezolva și această chestiune nodală nu ne rămîne* decît să respectăm cu strictețe aceste reglementări. *(Sublinierea era necesară, deoarece prea mult ne-am ocupat în general de schimbarea legilor după care se conduce fotbalul nostru și prea puțin de respectarea lor).*

Să adune în jurul federației pe toți tehnicienii de valoare. *Avem prea puțini, îngrijorător de puțini antrenori la nivelul colegilor lor din țările cu care ne întrecem, pentru a ține de-o parte pe un Teașcă, spre exemplu. Cu eforturi reciproce, ambele părți ar putea ajunge la o colaborare din care fotbalul nostru ar avea numai de cîștigat. Și exemple mai sînt, din păcate.*

Să-și îmbunătățească stilul de lucru. *Primenirile organizatorice nu vor putea fi eficiente dacă cei aleși nu vor* schimba în bună *măsură și metodele. Se știe despre ce e vorba, așa că mai adăugăm doar că înseși ședințele comitetului federal ar fi bine să se țină mai des (cea la care ne referim a fost a doua în doi ani de zile).*

Să instaureze pentru totdeauna spiritul de echitate. *Ce-a fost pînă acum, să nu mai vorbim! Microbiștii studenți au simțit pe pielea lor urmările. Chiar dacă se aud pe la colțuri unele guri care propovăduiesc insidios că acum va ieși campioană o formație universitară, precizăm că singura noastră dorință, nădejde și, dacă vreți, pretenție este să nu mai fim nedreptățiți. Este singurul scop în numele căruia vom încerca să ne prevalăm de trecerea care se presupune c-o vom avea la federație.*

Să se ferească de faimă. *Vechi conduceri ale federației noastre au ținut morțiș să-și creeze renume. Și au greșit. Bună sau rea — faima e nocivă. E bine să facem ceva pentru fotbal, nu pentru renume. Faima e ca un rîu care ține la suprafață lucrurile ușoare și umflate și îneacă lucrurile grele, solide.*

Să nu se sperie de Atena și Lausanne. *Dacă ne gîndim că, în cele două partide de groază ce ne așteaptă la 16 aprilie și 14 mai, unsprezecele nostru nu va putea decît să reverbereze ecoul fotbalului nostru așa cum este el la ora de față, ne dăm seama că, pe de o parte, ne putem aștepta la orice rezultat, iar, pe de altă parte, cei aleși acum nu* vor putea nici să fie trași la răspundere și nici să culeagă laurii unui deznodămînt sau altul. Conducerea federației, acționînd în perspectivă, ocupîndu-se de problemele de fond ale fotbalului nostru, are, evident, datoria să se îngrijească și de pregătirea celor două confruntări decisive, dar numai în măsura în care acestea reprezintă un moment — important, fără îndoială — în dezvoltarea soccerului românesc.

...Acestea sînt gîndurile pe care unul din membrii comitetului federal a cutezat să le dea publicității în ziua de 26 martie 1969.

G. MITROI

MUȘCHETARUL LUI HIPPOCRATE

În urmă cu 10 ani pe poarta Școlii sportive de elevi din Tîrgu-Mureș intra un copilandru subțire, osos, cu mîinile lungi și cu ochii sprinteni, de veveriță.

Antrenorul Andrei Kakuts, de la secția de scrimă a clubului, a remarcat de la început mobilitatea, reflexele și viteza de reacție ale puștiului, întrevăzînd în el un viitor scrimer de valoare. Dar diamantul trebuia șlefuit și această migăloasă muncă au îndeplinit-o cei doi prieteni, elevul și antrenorul, de-a lungul a nenumărate ore petrecute pe planșă, pe terenul de baschet, pe terenul de volei (pentru reflexe și condiție fizică). Așa se face că, după „numai" cinci ani de trudă, ANTON PONGRAȚ devine un floretist de temut, care, la o vîrstă foarte fragedă, obține un surprinzător loc VII la „naționalele" de la Timișoara (1964).

Constatînd că nu are totuși suficientă mobilitate pentru floretă, Anton, sfătuit și de antrenor și de bătrîna „deșcă" a scrimei tîrgmureșene, dr. Huszar Ernö, schimbă arma, alegînd spada — care corespunde mai mult calităților sale fizice.

În 1965 obține deja rezultate excelente la această armă (locul secund la campionatele naționale de tineret, locul I în meciul România-Ungaria).

1966 îi aduce lui Anton Pongraț, alături de confirmarea valorii sportive, locul V la Mondialele de tineret de la Viena și bucuria admiterii ca student în Facultatea de stomatologie a I.M.F. din Tîrgu-Mureș.

În iarna aceluiași an spadasinul Pongraț se impune din nou în Campionatele naționale de seniori — locul III — și în Concursul speranțelor olimpice, la Budapesta — locul II.

Elevul antrenorului Kakuts se afirmă definitiv în 1967, cînd cucerește o adevărată salbă de medalii poleite cu aur: campion republican de seniori, CAMPION MONDIAL DE TINERET, locul I în marele turneu internațional de la Berlin.

În același timp, tînărul modest și serios (pe care ni-l prezintă astfel chiar colegii lui) face pași repezi în deprinderea tainelor lui Hippocrate, fiind apreciat unanim de cadrele didactice din facultate pentru activitatea profesională perseverentă din timpul anului, pentru excelentele răspunsuri la examene.

Deși în 1968 obține rezultate mai puțin spectaculoase, mușchetarul din cetatea medicilor tîrgmureșeni nu pierde totuși prilejul de a dovedi adversarilor că nu și-a tocit spada (cîștigă Cupa României și obține locul secund în Campionatul balcanic).

Semnificativ pentru modul în care prietenul și idolul tuturor studenților sportivi din Tîrgu-Mureș, Anton Pongraț, înțelege să îmbine învățătura cu sportul e răspunsul pe care mi l-a dat la întrebarea:

— Ce îți dorești de la 1969?

— Mai întîi, note maxime la examene. Apoi un loc bun la Mondialele de seniori de la Havana.

Nu-i putem dori decît să-și rotunjească media de 9.20 obținută în cei trei ani de facultate și, de asemenea, să adauge noi „diamante" în palmaresul spadei sale.

T. MIRCAN

Al șaselea răspuns la întrebarea

DE CE SE LASĂ AȘTEPTATĂ MAREA PERFORMANȚĂ ÎN SPORTUL NOSTRU STUDENȚESC

Constituirea cluburilor universitare a răspuns unui deziderat imperios necesar: crearea condițiilor optime de practicare a exercițiilor fizice și sportului în timpul liber de către marea majoritate a studenților, afirmarea sportivilor de performanță, îndrumarea atentă și permanentă a acestora de către cadre cu o înaltă pregătire de specialitate.

Sportul de masă cuprinde, de la un la altul, un număr tot mai mare de studenți, dar numai într-o oarecare măsură asigură sursa de alimentare a sportului de performanță. Aceasta ca urmare a faptului că liceele în general, și chiar unele cu profil de educație fizică, nu asigură elevilor o pregătire corespunzătoare pentru a-i aduce la nivelul sportului de performanță sau la o valoare apropiată. Edificator în această direcție ni se pare următorul exemplu: din numărul total al studenților din anii I proveniți din liceele orașului Iași, în anul 1968, nici unul nu activează în secțiile de performanță ale clubului nostru!

Pentru a asigura continuitatea activității de performanță și întărirea acesteia cu sportivi locali am organizat în luna ianuarie concursuri de selecție pentru copii și juniori, în vederea creării unor pepiniere pe lîngă clubul nostru. **Majoritatea din cei înscriși pentru selecție au preferat baschetul, judo-ul (unde afluența a fost foarte mare) și nici un elev sau elevă — atletismul, gimnastica artistică sau sportivă, halterele etc., de unde se desprinde concluzia că școala orientează mai puțin elevii spre aceste discipline. Conlucrarea între antrenorii și cadrele didactice din învățămîntul superior cu profesorii din licee ar aduce, prin urmare, mari servicii, atît sportului școlar cît și celui universitar, ar crea condiții de a se obține performanțe de valoare la o vîrstă optimă.**

O cauză care împiedică uneori obținerea rezultatelor de valoare, lărgirea activității sportive de masă și de performanță, este legată de baza materială necorespunzătoare. Clubul nostru are la dispoziție o sală de jocuri suprasolicitată, care nu asigură condiții optime instruirii sportivilor de performanță. Din această cauză atleții sau echipa de volei se antrenează în condiții improprii în sezonul de iarnă, iar rezultatele sînt sub nivelul posibilităților.

Împărtășim ideea centralizării unor echipe pe cluburi universitare (institute), în nici un caz pe centre sau pe țară, **chiar dacă avem în vedere marea performanță. Aici ar trebui să se țină cont de tradiția existentă la fiecare club universitar, de faptul că există antrenori și cadre de valoare capabile să asigure un înalt nivel de instruire a sportivilor.**

La clubul Universitatea Iași ar putea fi instruiți la un nivel superior atleții, halterofilii, gimnaștii (artistici și sportivi), echipele de baschet feminin, volei feminin, unde deja există acumulată o experiență bună. Aceasta ar duce la soluționarea „diferendelor" dintre cluburile universitare în problema sportivilor și la întărirea echipelor ce activează în sistemul competițional republican.

Pe linia C.N.E.F.S. și a Ministerului Învățămîntului am propune elaborarea unor măsuri care să determine sportivii studenți să activeze numai la cluburile universitare **și numai în cazuri cu totul speciale să activeze la alte cluburi. Această prevedere este inserată în regulamentul de organizare a cluburilor studențești, dar nu este respectată în totalitate.**

Considerăm necesar ca forurile superioare care îndrumă activitatea sportivă să acorde aceeași atenție și echipelor din categoriile inferioare (B și chiar campionate județene). În această direcție un aport însemnat l-ar putea aduce și presa de specialitate prin publicarea rezultatelor, a clasamentelor măcar o dată pe săptămînă. Credem că de un interes deosebit s-ar bucura în rîndul studenților și al celorlalți iubitori ai sportului publicarea unor materiale de popularizare a activității ce se desfășoară în cluburile studențești.

Cît privește activitatea și pregătirea antrenorilor, cabinetele metodico-științifice de la consiliile județene ar putea aduce o contribuție mai substanțială prin dezbaterea celor mai noi probleme din sportul intern și internațional.

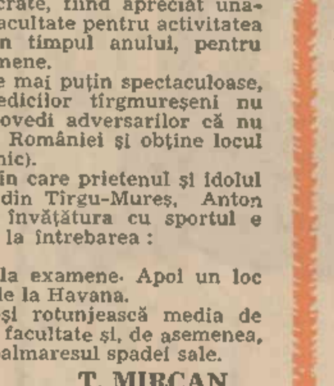
Al. NOUR
secretarul clubului sportiv „Universitatea"-Iași

O victorie a Politehnicii București asupra Rapidului ar fi asigurat baschetbaliștilor de la Universitatea Cluj un loc în turneul final. Lucru ușor de realizat, ținînd cont de lipsa de formă a rapidiștilor. Dar, viitorii ingineri au părăsit terenul... învinși.

De unde se vede că tot Giuleștiul e mai aproape decît Clujul sau că, „frate, frate, dar brînza-i pe bani!"

*

Deși urmează să se mai desfășoare încă un tur în Campionatul național de hochei, echipa care va activa la anul în divizia „B" este de pe acum cunoscută:

I.P.G.G. Nici colegii lor de la Agronomia Cluj n-au avut o comportare mai bună, ocupînd penultimul loc.

Dar, pentru a se face și ele remarcate cu ceva pînă la sfîrșitul campionatului, echipele studențești, întîlnindu-se vineri la Brașov, au transformat patinoarul în... ring de box. Clujenii, folosind și jucătorii de rezervă, au reușit să-i facă K.O. pe I.P.G.G.-iști!

Propunem ca „eroii" să fie transferați de urgență în secțiile de box. Poate că așa se va... realiza și redresarea boxului studențesc...

*

Duminică dimineață, în sala Dinamo, voleibalistele de la Medicina București au întîlnit, într-un meci care poate va fi hotărîtor în lupta pentru evitarea retrogradării, pe Ceahlăul Piatra Neamț. Zaharescu — componentă a lotului național —, cea mai bună jucătoare de la Medicina, nu a respectat indicațiile antrenorului N. Humă. Acesta, prompt, a trecut-o pe banca de rezerve pînă la sfîrșitul meciului, chiar cu riscul pierderii partidei (ceea ce s-a și întîmplat). Și bine a făcut, pentru că procedînd așa, va cîștiga mai mult în viitor.

Am vrea să credem că lacrimile vărsate de Zaharescu sînt o dovadă că a înțeles „lecția".

Redacția: Str. Brezoianu 13, tel. 14.02.15. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „CASA SCÎNTEII" 40-466

CRONICA MICROBISTULUI

Mersi, servesc aspirine!

Prevăzînd că năbădăioşii fotbalişti îmi vor da — şi ne vor da — cumplite dureri de cap, îi întrebam săptămîna trecută pe cititorii noştri din Craiova, Iaşi, Cluj, Galaţi, Timişoara şi Bucureşti dacă n-au pentru mine vreun antinevralgic. Nici nu se difuzase bine revista şi „binevoitorii" şi-au şi făcut apariţia. Unii m-au oprit pe stradă şi mi-au servit, maliţioşi, glume amare. Luni însă, un student gălăţean m-a sunat la telefon şi, bucuros de drawul reuşit de băieţii săi acasă la presupuşii mei favoriţi, mi-a oferit... pastila cerută. Am zis mersi, dar am refuzat, pentru că acum servesc numai aspirine. De ce? Simplu, fiindcă duminică am răcit.

N-am fost la fotbal — deşi, dac-aş fi fost, n-aş fi regretat întrucît ai noştri, cu excepţia clujenilor care au pierdut onorabil, au mers binişor pe toată linia — dar am răcit.

Am răcit sus, la munte, în Poiana Braşov, asistînd la întrecerile Finalelor universitare de schi. A fost poate la fel de frig ca în Bucureşti, a fost ceaţă toată ziua, iar seara a început o zloată ca aceea descrisă de Eftimie Ionescu prin televizorul de la Cabana Cristian. Dar a fost bine.

A fost bine pentru că totul s-a terminat cu bine. Cele trei zile de întreceri — în care au fost antrenaţi reprezentanţii a opt centre universitare — au înscris în carnetul reporterului multe însemnări încheiate cu semne ce exclamau deopotrivă admiraţia şi invidia faţă de toţi cei ce-au zburdat pe pîrtiile cu zăpadă înmuiată de pe Sulinar şi Ruia sau din Poiana Braşov.

Firesc, şi necesar, cele mai multe cuvinte de laudă se cuvin înşişi concurenţilor. Primilor clasaţi — băieţii şi fetele de la I.E.F.S., care au primit, prin conducătorul lor, asistentul Vasile Cîrstocea, şi Cupa „Vieţii studenţeşti" acordată institutului cu cele mai bune rezultate —, celor mai valoroşi competitori (braşoveanul Nicolae Stinghe şi bucureşteanul Ion Juncu), proaspeţilor campioni universitari şi, în general, tuturor concurenţilor care au reuşit, în ciuda lipsei de condiţii corespunzătoare unei pregătiri anterioare, să parcurgă itinerarul unor grele trasee de concurs omologate de Federaţia internaţională pentru aşi.

Să remarcăm, în al doilea rînd, efortul la fel de lăudabil al organizatorilor. Ştiu, se obişnuieşte în astfel de ocazii să se citeze, oficios, protocolar, numele forurilor care au patronat acţiunea. Le citez şi eu, şi chiar cu plăcerea de a le pune în legătură cu succesul general al organizării: Ministerul Învăţămîntului, C.N.E.F.S., U.A.S.R., C.J.E.F.S. Braşov, Institutul politehnic Braşov. Dar, cu şi mai multă căldură amintesc, totodată, cîteva nume de animatori neobosiţi, de sufletişti care de ani şi ani de zile — deci şi acum, sau mai cu seamă acum — se dăruiesc cu pasiune schiului studenţesc. Se numesc Puiu Diaconescu de la Braşov, Dumitru Hazaparu de la I.P.G.G., Mircea Popescu de la Ministerul Învăţămîntului şi lista ar mai putea continua. Indiferent de necazurile pricinuite de starea zăpezii (care a influenţat vădit performanţele sau chiar a jucat renghiuri), de unele greutăţi organizatorice (au lipsit ori au întîrziat să sosească cîteva materiale de concurs), de ceaţă sau de mai ştiu eu ce dificultate, aceşti oameni au făcut tot ce le-a stat în putinţă pentru ca finalele să se încheie cu succes.

Şi finalele s-au încheiat cu brio. Concurenţii au fost mulţumiţi, spectatorii asemenea, iar organizatorii au primit felicitări chiar de la unele persoane oficiale, care au ţinut să participe la întreceri: G. Paisie, director general în minister, Gh. Niţescu, rectorul Politehnicii braşovene, Ion Stănescu, decan, şi Vasile Vulcu, prodecan, la Facultatea T.C.M. Braşov, Vasile Luparu, de la C.N.E.F.S. La un pahar din „vinul cabanei" s-au rememorat scene picante sau chiar dramatice din zilele concursului, s-au rostit cuvinte amicale şi aprecieri frumoase, s-au spus glume, s-a discutat despre Finalele de la anul, micile necazuri fiind pînă la urmă... înecate şi uitate.

Le-am uitat şi noi. Cu o excepţie: numărul participanţilor (doar din 8 centre universitare!) a fost prea redus. El a reprezentat, de fapt, realitatea neplăcută a penuriei de schiori în rîndul studenţilor, ceea ce era de aşteptat dacă ne gîndim că numai trei cluburi studenţeşti au secţii de performanţă la schi. Dar, despre acest aspect, deloc de neglijat, pe altădată!

G. MITROI

P. S. Colegii de la „Scînteia tineretului" se impun în lumea noastră sportivă recoltînd succese de invidiat cu o foarte interesantă iniţiativă: organizarea unor întîlniri între tinerii din diverse oraşe ale ţării şi sportivii pe care aceştia îi îndrăgesc. După Alba-Iulia, Tr. Severin şi alte localităţi, luni seara a fost rîndul Capitalei să găzduiască a 5-a reuniune de acest gen. În sala Floreasca au fost prezenţi — activ! — fotbaliştii din lotul naţional, Angelo Niculescu, Ioan Chirilă, cîţiva reputaţi actori, cîteva vedete ale muzicii noastre uşoare, precum şi mulţi, foarte mulţi microbişti.

Pentru viitorul apropiat se proiectează o astfel de acţiune la Institutul politehnic bucureştean. Abia aşteptăm...

Rezultate nici măcar... mediocre

Cu o săptămînă în urmă ne exprimam dorinţa de a consemna, la sfîrşitul campionatelor universitare de atletism în sală, stabilirea unor noi recorduri universitare, mai valoroase decît cele mediocre stabilite cu un an în urmă în sala „Steaua". Erau îndreptăţite speranţele noastre? Dacă am ţine cont numai de eforturile făcute între timp de Ministerul Învăţămîntului pentru stimularea atletismului în cluburile universitare şi de condiţiile de concurs ce le oferă noua sală de la „23 August", tot am putea răspunde afirmativ la această întrebare.

Dar, din nefericire, ediţia din acest an s-a dovedit mai săracă în performanţe valoroase chiar şi decît ediţiile precedente. Dacă şi atleţii din loturile republicane — Ion Şerban, Doina Munteanu, Sanda Angelescu — nu şi-au onorat „cartea de vizită", ce să mai zicem de ceilalţi? În asemenea condiţii nu ne rămîne să consemnăm decît excelenta organizare a concursului şi cele două festivităţi, de deschidere şi închidere. În rest, am mai putea remarca pe Anemarie Vitalios (7,5 sec. la 50 m.g.), Dan Hidioşanu şi Ştefan Szatmari (6,8 sec. la 50 m.g.) şi pe Crăciun Corbu pentru cei 14,96 m la triplu salt, numai dacă ţinem seama că e... piteştean, unde condiţiile de pregătire nu sînt ca la Bucureşti.

Şi, vrînd-nevrînd, iar o să intrăm în conflict cu antrenorii. Oare 13,13 m la greutate fete, 13,98 m la greutate bărbaţi, 1,57 m la înălţime fete, „performanţe" încununate cu titluri de campioni universitari, au darul să-i satisfacă? Noi credem că nu!

Ministerul Învăţămîntului are datoria să intervină cu energie pentru a pune o dată capăt mediocrităţii în care se zbate de atîta timp atletismul nostru universitar.

Dan VLAD

Al cincilea răspuns la întrebarea

DE CE SE LASĂ AŞTEPTATĂ MAREA PERFORMANŢĂ ÎN SPORTUL NOSTRU STUDENŢESC?

Fără a se refuza total altor categorii de tineri, rugbiul pare însă a îmbrăţişa, de predilecţie, mediul universitar din întreaga lume, devenind în unele ţări, cele mai civilizate şi culturalizate, o adevărată instituţie de educaţie civică şi morală, bună vecină şi tovarăşă cu cea şcolărească. Şi poate că tocmai datorită unei greu de explicat simbioze, realizată însă perfect înlăuntrul acestui joc — cea dintre forţa fizică şi inteligenţă — acest sport, neasemuit şi neasemănător altora, se lipeşte atît de bine de categoria cea mai elevată de tineret: studenţimea.

E drept că la noi rugbiul n-a atins pînă acum, şi nici nu pare s-o facă prea curînd, acel nivel de performanţă pe care toată lumea i-l doreşte şi pe care îl merită şi l-ar şi justifica, de fapt. De asemenea, tot atît de adevărat este că se pune din ce în ce mai acut problema aceasta. Căci, într-adevăr, numărul de 4 echipe studenţeşti ce activează în prima categorie a ţării (din 12), numărul impresionant de echipe universitare ce reprezintă aproape fiecare centru din divizia B din întreaga ţară, precum şi din campionatele categoriei calificare din Capitală (Arhitectura, A.S.E., I.E.F.S., I.P.G.G.) pe de-o parte, dar şi locurile medii dacă nu chiar inferioare ocupate de ele în clasamentele respective, cît şi calitatea mediocră a jocurilor prestate de ele, pe de alta, ridică în faţa tuturor celor ce iubesc acest sport şi studenţia, problema hamletiană a lui a fi sau a nu fi... Şi dacă am mai pomeni pe deasupra şi de numărul mare de rugbişti-studenţi ce activează în formaţii militare sau sindicale, dar şi de cazurile în care rugbiştii nestudenţi îmbracă tricourile echipelor studenţeşti, vom putea înclina din cap cu nedumerirea şi dezaprobarea cuvenite tuturor celor ce se ocupă de echipele de rugbi studenţeşti.

Şi acum, după anunţarea premiselor, iată care credem că ar putea fi concluziile problemei. În primul rînd apare ca evidentă NECESITATEA CREĂRII UNOR ECHIPE STUDENŢEŞTI TEMEINIC ORGANIZATE ŞI PREGĂTITE, şi aceasta mai ales în institutele cu tradiţie şi cu condiţii speciale ca: I.E.F.S., Arhitectură şi Politehnica din Bucureşti — aşa cum există la Petroşani, Iaşi, Cluj şi Timişoara — în care să se dezvolte o largă şi puternică mişcare rugbistică şi care să angreneze cît mai multe elemente din cadrul acestor institute.

Apoi se impune INIŢIEREA PE LÎNGĂ TOATE ECHIPELE STUDENŢEŞTI A UNOR FORMAŢII DE JUNIORI, TINERET ŞI REZERVE, elevi şi viitori studenţi care, aşa cum se pregătesc spre a fi admişi în facultăţi, tot aşa este firesc să se pregătească şi fizic, în cazul nostru rugbistic, pentru că este de neconceput a începe să joci rugbi de abia în anul I, după cum este un lucru absurd să baţi la uşile universităţii fără a fi alfabetizat. Aşa vom înţelege de ce rugbiştii valoroşi, crescuţi de mici la alte colective, refuză cînd devin studenţi să-şi părăsească clubul-mamă unde au învăţat rugbi şi au făcut primii paşi în acest sport. Şi tot aşa se explică de ce echipele studenţeşti nu pot progresa şi deveni forţe competiţionale de prim ordin, sau de ce atunci cînd încearcă să o facă sînt nevoite să apeleze la serviciile unor jucători nestudenţi, sau, ceea ce-i şi mai rău, să facă cu orice preţ studenţi din rugbişti.

VA TREBUI, DE ASEMENEA, CONCENTRATĂ ÎNTREAGA ACTIVITATE RUGBISTICĂ STUDENŢEASCĂ DIN FIECARE CENTRU UNIVERSITAR întrunind-o sub egida şi grija unui club central conducător sau centralizînd-o la un singur institut, ca în provincie, căruia să-i poarte numele. Numai astfel se va putea crea o reprezentativă care, pe lîngă capacitatea mult sporită de reprezentare valoroasă, va însemna şi o etapă finală de încununare a eforturilor tuturor celorlalţi rugbişti din centrul universitar spre echipa lor reprezentativă. Aşa era pe vremuri echipa SPORTUL STUDENŢESC, unde şi-au încununat cariera sportivă Ascanio Damian şi N. Diaconu de la Arhitectură, C. Dinescu şi I. Andries de la Politehnică (care-şi avea chiar echipa ei) şi alţii mai puţin celebri de la Drept, Academia de Studii Economice sau Litere. Iar aceste echipe centralizate vor trebui alimentate astfel de cadrele crescute cu seriozitate, dragoste şi devotament în echipele de institute, care la rîndul lor vor putea, cu ajutorul echipelor de juniori şi tineret proprii, în afară de cele ale cluburilor şcolare, să promoveze în fruntea clasamentelor şi categoriilor unde activează, creîndu-şi astfel o tradiţie şi un nume propriu.

Dar pentru toate acestea trebuie nu numai dragoste, entuziasm şi seriozitate. Mai trebuie ceva. Trebuie luate nişte măsuri organizatorice şi administrative energice şi inteligente.

De pildă, TREBUIE CREAT NEAPĂRAT ÎN I.E.F.S. UN CURS DE BAZĂ (nu specializare!), un curs de rugbi, aşa cum există de atîţia ani cursul de handbal, de baschet sau de fotbal, prin care să treacă toţi studenţii anilor 3 şi 4, să zicem, şi din care să promoveze nu numai specialişti antrenori, 10—15, uneori 3—4 pe an, ci promoţii întregi de profesori care să poată organiza — oricînd şi oriunde vor fi repartizaţi în şcoli, în licee şi facultăţi — echipele de rugbi de care vorbeam. Acest deziderat exprimat de mult a rămas pînă astăzi o „fata morgana" a rugbiului românesc şi, implicit, studenţesc.

De asemenea, VA TREBUI SPRIJINITĂ MĂSURA ÎNFIINŢĂRII PE LÎNGĂ ECHIPELE STUDENŢEŞTI A UNOR FORMAŢII TINERE, prin alocarea de fonduri şi nu aşa cum s-a procedat pînă acum, prin interdicţie de a folosi echipamentul şi materialul sportiv pentru echipe de juniori, ci numai pentru aşa-zisele echipe de performanţă (cazul Politehnicii Iaşi şi Agronomiei Cluj).

În sfîrşit, VOR TREBUI ATRAŞI CĂTRE CONDUCERILE TEHNICE ALE TUTUROR ECHIPELOR STUDENŢEŞTI ANTRENORII CEI MAI VALOROŞI (tehnic, pedagogic şi intelectual, folosind pentru aceasta stimulentele cele mai active şi nu înlăturarea lor sub pretexte ridicole de lipsă de fonduri, ca în cazul echipei de pe lîngă catedra de Educaţie fizică de la A.S.E.

Dar mai presus de orice, este aşteptat şi necesar efortul celor ce-ar putea şi-ar avea datoria să sprijine rugbiul studenţesc, să-l ajute să-şi exercite rolul lui selectiv, educativ şi creator de valori morale, aşa cum se întîmplă în alte ţări cu largă mişcare sportivă şi universitară.

Şi atunci performanţa cea mare va veni şi ea.

D. MANOILEANU

Redacţia: Str. Brezoianu 13, tel. 14.02.15. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „CASA SCINTEII" 40-466